

Vedtatt
Årsbudsjett
2015
Økonomiplan
2016–2018

Ibestad kommune

Innhold

1. Innledning.....	4
2 Forutsetninger på nasjonalt nivå	6
Statsbudsjett 2015	6
Skatteinntekter.....	7
Skatt på formue og inntekt	7
Rammeoverføring.....	7
Konsekvenser for Ibestad kommune	7
3 Driftsbudsjettet	9
Rammeforutsetninger	9
Disponering av tidligere års overskudd.....	9
Behovet for omstilling i Ibestad kommune	9
Forutsetninger i budsjettforslaget.....	9
Samhandlingsreformen.....	9
Eiendomsskatt	10
Redusere antall sykehjemsplasser	10
Bosetting av enslige mindreårige flyktninger	10
Stimuleringstilskudd til boligbygging.....	11
Utbytte fra Hålogaland Kraft (HLK).....	11
Tilskudd til Ibestad fellesråd	11
Tilskudd til Ibestad Frivilligsentral	11
Reguleringsplan Engenes	12
Oppsigelse av digitalt senter	12
Pensjonsforsikring – ny leverandør.....	12
Pensjonsforsikring – premieavvik.....	12
IDE-prosjektet	12
Mineralprosjekt Rolla.....	13
Interkommunalt samarbeid brannvern	13
Rammeendringer	13
Bemanningsreduksjoner	13
KOSTRA-analyse (prioriteringer).....	14
Andre viktige budsjettposter	17
Endringer i budsjett fra 2014 til 2015	17

Usikre bevilgninger	18
Budsjettbalanse - oppsummering	19
4 Driftsbudsjettet i økonomiplanperioden 2016-2018	21
Prognoser.....	21
Flytting av elever fra den kommunale skolen til Andørja Montessoriskole	22
Drift ny skole.....	22
Framtidig sykehjem.....	22
Eiendomsskatt	22
Oppsummering	22
5 Investeringsbudsjettet.....	23
Investeringsbudsjett 2015.....	23
Selvfinansierende prosjekt:	26
6 Priser på gebyrer og tjenester	27
7 Kommentarer fra seksjonene.....	29
7.1 Stab/rådmann.....	29
Resultatmål.....	29
Tiltaksmål (prioriterte med uthevet skrift)	29
7.2 Oppvekst.....	31
Resultatmål.....	31
Tiltaksmål (prioriterte med uthevet skrift)	31
Status	32
Driftsmessige endringer	32
Utfordringer i planperioden.....	32
7.3 NAV	33
Resultatmål.....	33
Tiltaksmål (prioriterte med uthevet skrift)	33
Status	33
Driftsmessige endringer	33
Utfordringer i planperioden.....	33
7.4 Helse.....	35
Resultatmål.....	35
Tiltaksmål (prioriterte med uthevet skrift)	35
Status	35

Driftsmessige endringer	35
Utfordringer i planperioden.....	35
7.5 Pleie, rehabilitering og omsorg	37
Resultatmål:.....	37
Tiltaks mål (prioriterte med uthevet skrift)	37
Status:	37
Driftsmessig endringer:	38
Utfordringer i planperioden:.....	38
7.6 Plan. Næring og utvikling (PNU).....	39
Resultatmål.....	39
Tiltaks mål (prioriterte med uthevet skrift)	39
Status	40
Driftsmessige endringer	40
Utfordringer i planperioden.....	40
8. Planstrategi 2015 - 2018.....	41
9. Budsjettskjema 1	43
10. Tabell 1B	45
11. Budsjettskjema 2	46
12. KOSTRA-tall	47

1. Innledning

De viktigste rammer for kommunens budsjett legges gjennom statsbudsjettet. Kommunens arbeid med budsjettet startet da forslag til statsbudsjett kom i oktober. Rådmannen har sammen med seksjonslederne utarbeidet budsjettforslaget som nå fremmes. Seksjonslederne har arbeidet med budsjettet med sine medarbeidere. De tillitsvalgte er informert om arbeidet underveis.

Utgangspunktet for budsjettet var utfordrende fordi:

- Budsjettkontroll for 2014 har vist et økende merforbruk utover høsten til tross for at tiltak er satt inn.
- Endringer i inntektssystemet medfører fortsatt reell nedgang i rammeoverføring til Ibestad kommune.
- Fortsatt reduksjon i skjønnsmidlene til kommunen.
- Endring i refusjonsordninga for bosetting av enslige mindreårige flyktninger
- Budsjettmessig tap etter opphør av medfinansiering i samhandlingsreformen
- Merforbruk i 2014 som vi «drar med oss» til 2015.
- Befolkningsnedgang i første halvår 2014.

Utviklingen inntil 01.01.2014 indikerte at befolkningsnedgangen var stoppet. Dessverre har vi hadde en stor befolkningsreduksjon i første halvår 2014. Siden 2009 har det flyttet 394 personer til kommunen og 325 fra kommunen. Det er en meget positiv utvikling. Fødselsunderskuddet i samme periode var 102 personer som følge av at det dør langt flere enn det blir født i kommunen. Det er bare født 49 barn i samme periode.

Det er også en positiv utvikling i næringslivet. Det mest interessante på sikt er mineralprosjektet på Rolla. Heller ikke i 2014 ble det oppstart på breibandsbygging. Opprusting av fv. 848 startet med første parsell.

Det er stor aktivitet i kommunen som medfører at kommunens ledelse er involvert i svært mange prosjekter. Dette er en utfordring med en forholdsvis liten administrasjon. Kommunens tekniske sektor (PNU) har over flere år hatt bemanningsproblemer og i 2014 har den vært ekstra prekær med to vakante administrative stillinger og vakanser i teknisk drift. Som følge av vakanser på teknisk sektor har kommunen ikke klart å gjennomføre mange av de vedtatte investeringsprosjekter i 2014. Prosjektene forskyves derfor til 2015.

Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 116 nøkkeltall. Hensikten er å gi beslutningstakere – særlig folkevalgte i kommunestyret – en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver. Tallene er hentet fra Statistisk sentralbyrås KOSTRA-database, Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Grunnskolenes informasjonssystem, Folkehelseinstituttets kommunedatabase og Kommuneproposisjonen. Ibestad kommune har de siste 5 årene forbedret sin plassering fra 341. plass i 2010 til 121. plass i 2014 sammenlignet med landets 428 kommuner. Dette viser at det arbeides godt i kommunen og at utviklinga har vært positiv.

Planstrategien skal rullers hvert år i forbindelse med økonomiplanebehandlingen. Planstrategien har medført at det er flere planprosesser på gang enn tidligere. Likevel klarer vi ikke å holde det tempo som planstrategien tilsier. Rådmannen bemerket for øvrig dette da planstrategien ble politisk vedtatt første gang. Det er likevel i 2015 vedtatt langt flere planer enn tidligere år – status er:

- Kommuneplanens arealdel er forhåpentligvis snart ferdig etter at vi har engasjert en kompetent konsulent til å bistå oss i slutføringa
- Arkivplan. Det er arbeidet mye med opprydding arkiv i 2014 og det gir oss grunnlag for å ferdigstille arkivplanen i 2015.
- Boligsosial plan er vedtatt
- Rusmiddelpolitisk handlingsplan er vedtatt
- Anleggsplan for idrett og friluftsliv er vedtatt
- Bibliotekplan (interkommunal) er vedtatt
- Omsorgsplan er utsatt da grunnlagsplanlegging for framtidig sykehjem i realiteten vil være en omsorgsplan

Vi må være realistisk og innse at vi har et etterslep på plansida å ta igjen. Det vil ta tid å ta igjen dette planettersepet. Vi har i 2014 gjennom internt arbeid både tilegnet oss mer generell plankunnskap og laget planmaler. Rådmannen vil sette høye mål for å holde tempoet i planarbeidet.

2 Forutsetninger på nasjonalt nivå

Statsbudsjett 2015

Realveksten i kommunesektoren sine samlede inntekter i 2015 anslås til 5,5 mrd. kroner. Av veksten er 3,9 mrd. kroner frie inntekter til primærkommunene. De frie inntektene skal blant annet dekke:

- ✓ Befolkningsendringer
- ✓ Pris og lønnsøkning
- ✓ Endring i pensjonskostnader
- ✓ Renteendringer

Regjeringen foreslår en stor endring og flere mindre endringer i forslag til statsbudsjett:

Avvikling av kommunal medfinansiering samhandlingsreformen vil være den største endring. Dette betyr at Ibestad får et trekk i rammeoverføringen som er litt mindre enn økninga da ordninga ble innført fra 2012. På grunn av at kommunens medfinansiering har vært lave i 2012 og 2013 så har budsjettet til medfinansiering blitt redusert. Dette medfører at vi får et gap mellom trekket i rammeoverføringa og det beløp vi kan redusere budsjettet med på ca. 0,7 mill. kroner.

De viktigste mindre endringer:

- Styrkning av kommunale tjenester til rus og psykiatri, helsestasjon og skolehelsetjeneste
- Skatteandelen i inntektssystemet økes. Ibestad (og nesten alle Nordnorske kommuner) taper på dette
- Innslagpunktet for tilskudd til ressurskrevende brukere øker med 37.000 kroner pr bruker.

Økt ramme:

- Valgfag 10. trinn - helårseffekt
- Nasjonalt minstekrav for foreldrebetaling barnehage. Heltidplass skal maks koste 7 % av en families inntekt/kapitalinntekt fra 01.08.2015.
- Brukerstyrt personlig assistanse
- Økt kommunal egenandel i statlige barnevernsinstitusjoner – helårsvirkning

Redusert ramme:

- Bortfall tilskudd til kulturskoletilbud skole/SFO – helårseffekt
- Bortfall tilskudd til frukt og grønt i skolen - helårseffekt
- Økt maksimalpris barnehage
- Redusert tilskudd til den kulturelle spaserstokk (fra 2016)

Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter i 2015 legges det til grunn en pris- og lønnsvekst i kommunal sektor (deflator) på 3 %. Dette bygger bl.a. på et lønnsvekstanslag på 3,3 % og en forventet prisvekst på 2,5 %.

Skatteinntekter

Budsjettert beløp for skatt på formue og inntekt (skatteanslag) må sees i sammenheng med rammeoverføringen, ettersom endring av skatteanslag vil gi en nesten tilsvarende endring av rammeoverføringen.

Skatt på formue og inntekt

Regjeringa forslår å redusere det kommunale skattøret i 2015 til 11,25 %. Det betyr blant annet at kommunenes inntektstap som følge av redusert skatteinntang i 2014 ikke kompenseres. Skattøren er tilpasset forutsetningen om at skattenes andel av de samlede inntektene for kommunene skal utgjøre 40 %. Skatt og rammeoverføring er basert på Kommunesektorens Organisasjon (KS) sin beregningsmodell.

Rammeoverføring

Den nominelle veksten i frie inntekter skal dekke kompensasjon for lønns- og prisvekst (3 %) samt eventuelle “friske penger” til nye tiltak. På landsbasis utgjør den nominelle veksten 1,8 %. For kommunene i Troms er økningen svakere – 1,33 %. Ibestad fikk en vekst på 0,3 % som utgjør ca. 0,3 mill. kroner. Ibestad kommuner har de siste årene vært av de kommuner i Troms som har fått lavest vekst. Det er 5 kommuner i Troms som får lavere vekst enn Ibestad kommune i 2015. Hovedårsaken er endringa i kostnadsnøkkelene som ble vedtatt av Stortinget i 2011 og reduserte skjønnsmidler.

Konsekvenser for Ibestad kommune

Stortinget vedtok i 2011 å endre kostnadsnøkklene som er grunnlag for deler av rammeoverføringen. Alle de vedtatte endringer, med unntak av reduksjon av skattene sin andel av kommunenes inntekter, taper Ibestad kommune på. Ibestad kommune er den kommunen i landet som taper mest på endringsforslaget. Tapet er beregnet til å utgjøre ca 3,1 mil. kr.

Det er vedtatt overgangsordninger som medfører at endringene slår inn gradvis. Det er lagt inn et fast skjønn som medfører en inntekt på 1 mill. kr til Ibestad kommune. Det er usikkert hvor lenge dette skjønnet vil vare.

Rammeoverføringen skal bidra til en utjevning av kommunenes inntekter gjennom en komplisert og omfattende beregning av utgiftsbehov i den enkelte kommune. Den viktigste faktor er kommunenes befolkningssammensetning. Befolkningsendringer - både demografiske endringer (endringer mellom aldersgruppene) og endringer i forhold til befolkningsutviklingen i landet for øvrig - har stor betydning for størrelsen på rammeoverføringen. Rammeoverføringen baseres delvis på folketall pr 01.07. i året før budsjettåret og 01.01. i budsjettåret. Rådmannens forslag er basert på folketall pr 01.07.2014 (1.406) og at dette folketallet er stabilt i hele økonomiplanperioden. For landet er det lagt inn en befolkningsøkning på 1 %. Så lenge Ibestad kommune har lavere befolkningsøkning enn landet samlet, vil vi få redusert rammeoverføring. I rammeoverføringen inngår det skjønnsmidler som fordeles av fylkesmannen. Ibestad kommune har igjen fått en betydelig reduksjon i “fylkesmannsskjønnet” i 2015 med knapt 0,3 mill. kroner til 2,289 mill. kr. I 2007 fikk Ibestad kommune et skjønnsstilskudd på 5,6 mill. kroner – i 2015 er det knapt 2,3 mill. kroner.

Det betyr at Ibestad kommune har fått redusert sine inntekter med til sammen 6,4 mill. kroner siden 2007 på disse to elementer i inntektssystemet. På den annen side motvirker eiendomsskatt noe av inntektstapet. Dette viser at Ibestad kommune har vært gjennom en vellykket omstilling for å møte inntektsnedgangen uten å redusere tjenestetilbudet vesentlig.

Dette har skjedd gjennom effektivisering og andre tiltak, som nye innkjøpsavtaler og nøye gjennomgang av både inntekter og utgifter.

Jeg har foran redegjort for endringene i forslag til statsbudsjett og virkning for Ibestad kommune. Det er med bakgrunn i en faktisk nedgang i inntektene at rådmannen skal utarbeide et budsjett for 2015.

Med de økonomiske rammer som er disponible er det ikke mulig å foreslå et budsjett i balanse uten bemanningsreduksjoner og en økning i eiendomsskatten.

3 Driftsbudsjettet

Rammeforutsetninger

Utgangspunktet for budsjettarbeidet vil være driftsnivået i 2014 og den nominelle økning i rammeoverføringen som utgjør ca. 1,9 mill. kroner fra 2014-nivået. Lønnsøkning som inkluderer det lokale oppgjør i 2014 som ikke er ferdig da budsjettet utarbeides, og forventet lønnsøkning i 2015 utgjør 2,7 mill. kroner. Siste budsjetttrappert for oktober 2014 viser et stort merforbruk som vi «drar med oss» over i 2015. Rådmannen må ta hensyn til vedtak om tiltak som skal fortsette i 2015. Opphør av kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten avvikles i 2015. Det medfører et budsjettmessig tap på ca. 0,7 mill. kroner fordi kommunen har disponert overføringen til andre formål. Som følge av overgang til KLP som pensjonsleverandør, må Ibestad kommune betale et medlemsinnskudd på 0,7 mill. kroner hvert år i 5 år. Folketallsnedgangen i 1. halvår 2014 på 30 innbyggere medfører et tap på ca. 1,2 mill. kroner. Utbytte fra Hålogaland Kraft er budsjettert med samme beløp i 2015 som i 2014. Til tross for at rådmannen har foreslått å øke eiendomsskatten med 2 promille, vil dette likevel medføre at det må foretas nedskjæringer i alle sektorer.

Disponering av tidligere års overskudd

Overskuddene fra 2012 og 2013 til sammen vel 9,3 mill. kroner, som er avsatt til disposisjonsfond, er delvis disponert. Resterendebeholdning på fond vil bli foreslått disponert til å dekke et antatt merforbruk i 2014.

Behovet for omstilling i Ibestad kommune

Det er gjennomført en ekstern organisasjonsgjennomgang i 2014. Konsulentens tilråding skal politisk behandles i desember 2014. Tilrådingen vil ikke gi noen økonomiske effekter på kort sikt. De økonomiske utfordringer Ibestad kommune står ovenfor, må derfor løses gjennom budsjett og økonomiplan.

Forutsetninger i budsjettforslaget

Rentekostnaden er basert på en gjennomsnittlig flytende rente på 2,4 %. Lønnsoppgjøret 2015 er et såkalt mellomoppgjør, men erfaringen viser at mellomoppgjørene er omtrent like kostbare for arbeidsgiver som hovedoppgjørene. Regjeringa har anslått lønnsveksten til 3,3 % fra 2014 til 2015. Det er foreslått satt av 2,7 mill. kr til lønnsoppgjørene i 2014 – dette inkluderer lokale forhandlinger i 2014 som vil koste ca. 0,7 mill. kroner. Rådmannen vil gjøre oppmerksom på at anslaget er usikkert.

Samhandlingsreformen

Reformen ble satt i verk fra 01.01.2012. Ibestad kommune fikk tilført vel 2,1 mill. kr for å dekke kostnader med medfinansiering av medisinsk sykehusbehandling. Kommunen utgifter til medfinansiering har økt fra 1,3 mill. kroner i 2012 til at det ligger an til nesten det dobbelte i 2014. Dette bekrefter rådmannens kommentar i fjorårets budsjett: *I en liten kommune kan disse forhold skifte raskt og få store økonomiske konsekvenser.*

Fra 2015 opphører kommunens medfinansieringsansvar for medisinsk sykehusbehandling. Da trekkes Ibestad kommune vel 2,2 mill. kroner. På grunn av at kommunens utgifter til medfinansiering var såpass lave i 2012 og 2013 ble det for 2014 bare budsjettert med 1,6 mill.

kroner til medfinansiering i 2014. Når vi blir trukket et langt høyere beløp så får vi en budsjettmessig ubalanse på ca. 0,7 mill. kroner.

Samhandlingsreformen vil fortsette, men i en annen form. Det er grunn til å anta at Regjeringa arbeider med et nytt opplegg og da kan kommunenes forpliktelser blir mer omfattende dersom rus og psykiatri blir innlemmet.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt ble innført fra 2012. Med en skattesats på 2 promille utgjorde den 1,850 mill. kroner i 2014. Skatteinntektene vil ikke øke vesentlig uten å øke skattesatsen.

Kommunestyret skal hvert år vedta skattesats, bunnfradrag og eventuelle endringer av omfanget av eiendomsskatt. Rådmannen finner det helt nødvendig å foreslå å øke eiendomsskatten med 2 promille fra 2015, som er maksimal økning pr år, for å unngå enda større nedskjæringer.

Redusere antall sykehjemsplasser

Ibestad kommunestyre har vedtatt at det skal være 32 sykehjemsplasser. I 2014 har antall pasienter variert mellom overbelegg og underbelegg – det har vært mest overbelegg. For å kunne ta i mot ferdigbehandlede pasienter fra sykehusene, har forholdsvis mange plasser vært opptatt av korttidspasienter. Ibestad kommune har prioritert å ta i mot ferdigbehandlede pasienter og klart det uten å få døgnbøter. Dette har imidlertid hatt sin pris ved press på sykehjemmet og hjemmebasert omsorg.

Ibestad kommune har forholdsvis mange plasser på sykehjem i forhold til innbyggere over 80 år. For å komme på samme nivå som Troms fylke må antall plasser reduseres til 30. Rådmannen foreslår å redusere antall sykehjemsplasser til 31 fra 01.04. og til 30 fra 01.10.2015. Ved tidligere reduksjon av sykehjemsplasser har bemanningen ikke blitt redusert. Denne gang må bemanningen reduseres.

Det skal ikke opereres med bemanningstall på sykehjemmet, men bemanne etter faktisk behov. Det gir en fleksibilitet med hensyn til pasientbehov dvs. vi er fleksibel etter behovet pasientene har og hvor mange pasienter som er på sykehjemmet. Det gir også fleksibilitet med hensyn til organisering av turnus.

Bosetting av enslige mindreårige flyktninger

Kommunestyret har vedtatt å bosette inntil 18 enslige mindreårige flyktninger. Det er ved utgangen av november bosatt 16 flyktninger. Det er til sammen skrevet ut 8 som er over 20 år. Av disse er fortsatt 6 folkeregistrert i Ibestad. Til sammen er det ansatt 21 medarbeidere fordelt på 19,2 årsverk. Det er et ganske komplisert system for refusjon av utgifter og tilskudd til flyktningmottak. Vanligvis vil de første år etter bosetting gi overskudd som gradvis reduseres som følge av nedtrapping av integreringstilskuddet.

Stortinget vedtok en endring i refusjonsordninga slik at kommunene må dekke en egenandel på 20 % på de kostnader som refunderes av Bufetat fra 2014. Dette medfører et inntektstap for kommunen på ca. 3,5 mill. kroner årlig. Denne endring kom så sendt på året at den ikke ble innarbeidet i budsjettet for 2014 og er en av årsakene til at det ligger an til et stort merforbruk.

Det er satt i verk flere tiltak for å bedre driftsbalansen for bosetting blant å bosette flere uten å øke bemanninga.

Stimuleringstilskudd til boligbygging

Tilskuddet videreføres med samme beløp som opprinnelige 2014 budsjett – 150.000 kroner. Søknader om stimuleringstilskudd har økt betydelig i 2014, noe som må oppfattes som positivt. Det er derfor usikkert om bevilgninga er tilstrekkelig til å dekke behovet.

Utbytte fra Hålogaland Kraft (HLK)

Kommunen mottar aksjeutbytte året etter regnskapsåret, dvs. vi får utbytte i 2015 basert på resultat for 2014. Ibestad kommune eier 3 andeler som utgjør 8,57 % av aksjekapitalen. Generalforsamlinga har vedtatt en generell utbyttepolicy som medfører at 50 % av overskuddet etter skatt går til utbytte. Størrelsen på utbytte har variert de siste år. Det er ikke kommet signaler om utbytte fra 2014. Rådmannen vil derfor foreslå 1,8 mill. kroner i utbytte både for å legge press på selskapet og på det politiske styre av selskapet. Rådmannen vil understreke at dette er en meget usikker inntekt da det blant annet er kjent at Nordkraft som delvis eies av HLK har store økonomiske utfordringer.

I tillegg mottar kommunen rente av et ansvarlig lån på 10,286 mill. kroner til HLK. Renten fastsettes i henhold til statsobligasjonslån med løpetid på 3 år + et risikopåslag på 150 punkter (1,5 %). Størrelsen på renten blir først kjent etter utløpet av budsjettåret. Renten har vært stabil de siste år slik at rådmannen budsjetterer med samme rente som i 2014 – 300.000 kroner. Denne inntekten er rimelig sikker.

Tilskudd til Ibestad fellelsråd

Fellelsrådet har, som Ibestad kommune, en økonomisk utfordring ved at driftsutgiftene er høyere enn inntektene. Dette har fellelsrådet tatt konsekvensen av og startet en organisasjonsgjennomgang «*med tanke på at fellelsrådets stillingsstruktur skal gjenspeile fellelsrådets behov for arbeidskraft, og ikke ansattes behov for sysselsetting*» som kirkevergen skriver i sitt brev om budsjetttrammer for 2015. Fellelsrådet har anmodet om at kommunen bevilget et driftstilskudd på størrelse med rammene for 2014 oppjustert med to års lønns- og prisvekst.

Rådmannen har ved flere anledninger vist at Ibestad kommune har det dyreste fellelsråd pr innbygger i Troms. Det er derfor svært positivt at fellelsrådet har startet en organisasjonsgjennomgang. Rådmannen kan ikke med bakgrunn i fellelsrådets høye utgifter og de nedbemanningstiltak som foreslås for kommunen, tilrå å øke tilskuddet til fellelsrådet. Rådmannen foreslår å redusere budsjettet med 100.000 kroner fra 2014 til 2015.

Tilskudd til Ibestad Frivilligsentral

Ibestad kommune finansierer omtrent halvparten av lønn til daglig leder i Frivilligsentralen. Staten finansierer den andre halvdel. Som et av tiltakene for å få budsjettbalanse forslår rådmannen at kommunens tilskudd til Frivilligsentralen opphører fra 01.07.2015.

Reguleringsplan Engenes

I Nasjonal transportplan (NTP 2014-20123) er det tatt med en bevilgning på 40 mill. kroner til utdyping og molo på Engenes. Bevilgninga står med oppstart i siste 4 års periode i planperioden. Det kan bety oppstart 2019. Arbeidet med reguleringsplan ble startet i 2014 med en bevilgning på 150.000 kroner. I tråd med økonomiplanen foreslår rådmannen å øke bevilgning til 350.000 kroner i 2015. Til sammen utgjør det 500.000 kroner. Det er likevel usikkert om det er tilstrekkelig. Både utarbeidet av reguleringsplan og oppfølging er satt bort til to konsulentfirma.

Oppsigelse av digitalt senter

Rådmannen vil si opp både teknisk leveranse av digitalt senter, linjetilknytning og tilknytning til innholdsleverandør av studietilbud. Dette vil gi oss mulighet til å se på andre løsninger som er rimeligere i drift ut fra at det har skjedd en stor utvikling i både teknikk og innhold. Det vil ligge igjen en bevilgning på 70.000 kroner til et nytt digitalt senter. Dersom vi lykkes å skaffe en ny løsning for et digitalt senter innenfor en slik ramme, vil besparelsen være ca 100.000 kroner.

Pensjonsforsikring – ny leverandør

Som følge av at DnB sluttet å tilby kommunene pensjonsforsikring, vedtok kommunestyret å flytte pensjonsforsikring til KLP som er eneste tilbyder av kommunal pensjonsforsikring. KLP er eid av kundene og Ibestad kommune må innbetale et egenkapitalinnskudd på 3,5 mill. kroner fordelt over 5 år. Dette vil være en driftsutgift som regnskapsføres i investeringsregnskapet, og som ikke kan lånefinansieres. Rådmannen foreslår å dekke 447.000 kroner fra kapitalfond etter salg av tidligere folkehøyskole og 254.000 kroner over drift.

Pensjonsforsikring – premieavvik

Ibestad kommune har i motsetning til de fleste andre kommuner valgt å dekke premieavviket over 1 år. Dette har medført at kommunen ikke skyver store premieavvik foran seg. På grunn av dette kloke valg for mange år siden er Ibestad kommune i en særstilling – de fleste kommuner skyver millionbeløp foran seg. På den annen side kan en slik ordning medføre store variasjoner i regnskapsresultatet.

Pensjonspremien er etter hvert blitt en stor belastning i kommunens budsjett. Kommunens fond til framtidige pensjoner vokser stadig og utgjør nå langt mer enn kommunens driftsbudsjett. For 2015 budsjetterer vi med en pensjonspremie på 20 % som kommunens andel. Dette er samme premie som for 2014.

IDE-prosjektet

Kommunestyret vedtok i 2013 en videreføring av IDE-prosjektet på visse vilkår, blant annet at driftsmidler til prosjektet skulle utgjøre 300.000 kroner pr år fra 2014. Det var flere andre vilkår blant annet tilskudd fra fylkeskommunen i en 3-årsperiode og tilskudd fra næringsfondet. Fylkeskommunen har gitt tilsagn om tilskudd der 2015 er avslutningsår. Både fylkeskommunen og IDE-styret har vedtatt et budsjett med en større kommunal egenandel enn kommunestyrets vedtak. Rådmannen forholder seg til kommunestyrets vedtak om foreslår en bevilgning på 300.000 kroner i 2015 som er en økning på 207.000 kroner fra 2014. Rådmannen har ikke foreslått driftsmidler til IDE-prosjektet utover 2015.

Mineralprosjekt Rolla

Rådmannen har ikke foreslått noe bevilgning utover 2014.

Interkommunalt samarbeid brannvern

Ut fra at det er en utfordring for en liten kommune å gi innbyggerne et godt forbyggende brannvern og holde høy standard på beredskap har rådmannen arbeidet med å forhandle fram en avtale om å slutte seg til Harstad interkommunale brannvern. Rådmannen antar at det kan legges fram en sak til politisk behandling i løpet av 1. kvartal 2015. Det er usikkert hvilke økonomiske konsekvenser et slik samarbeid vil gi, men det er neppe grunn til å anta at driftskostnadene blir lavere enn dagens kostnader.

Rammeendringer

Utenom konkrete tiltak som er nevnt i budsjettkommentarene har rådmannen lagt inn følgende uspesifiserte rammeendringer:

- Rådmann/stab – redusert ramme 0,8 mill. kr
- Oppvekst – økt ramme 0,4 mill. kr
- Helse – redusert ramme 0,1 mill. kr
- PRO – redusert ramme 0,4 mill. kr
- PNU – redusert ramme 0,2 mill. kr

Bemanningsreduksjoner

Oppsummert bidrar følgende elementer til at det må iverksettes omfattende tiltak for å få budsjettbalanse:

- Budsjettkontrollen for oktober 2014 viser at kommunen ligger an til et driftsmessig merforbruk som vi delvis «drar med» oss inn i 2015 – beløp ikke mulig å kvantifisere
- Budsjettap på samhandlingsreformen – ca 0,7 mill. kroner
- Tap som følge av endret refusjonsordning for bosetting av enslige mindreårige flyktninger ca. 3,5 mill. kroner
- Ingen realøkning i rammeoverføringen
- Det må i budsjettforslaget tas hensyn til både lønn, prisøkning og vedtak som medfører utgiftsøkning.
- Befolkningsnedgang i 1. halvår 2014 – inntektstap ca. 1,2 mill. kroner.
- Andre mindre budsjettendringer

Det er foreslått flere mindre tiltak både på utgiftssida og inntektssida Selv om rådmannen foreslår å øke eiendomsskatten, blir det langt fra nok til å få balanse i budsjettet. Rådmannen må derfor foreslå bemanningsreduksjoner.

Bemanningsreduksjoner kan skje på flere måter. Stillinger kan holdes i vakanse, det gir kun effekt så lenge stillinga er vakant. Arbeidstakere kan omplasseres til andre ledige stillinger, det vil gi en langsiktig effekt. Det er likevel begrenset hvor mange stillinger som kan omplasseres. Det kan medføre oppsigelser. Når det skal gjennomføres bemanningsreduksjoner, må det følges formelle prosesser. Rådmannen vil derfor foreslå bemanningsendringene uten å være spesifikk på hvor bemanningsreduksjonen skal tas. Det gir kommunestyret mulighet til å endre på rådmannens forslag. Etter kommunestyrets vedtak 16.12. starter rådmannen prosessen med bemanningsreduksjonen der de tillitsvalgte trekkes

med i henhold til avtaleverket. Det vil da bli utarbeidet «interne retningslinjer for håndtering av bemanningsreduksjon/overtallighet i Ibestad kommune». Disse retningslinjer skal politisk behandles tidlig i 2015. Det er samme organ som har ansettelsesmyndighet som kan si opp arbeidstakere.

Budsjetteknisk er det budsjettert med de samme antall stillinger pr ansvar i 2015 som i 2014. Den foreslåtte nedbemanning er budsjettert på et eget ansvar på hver seksjon. Dette vil gjøre det mer oversiktlig og legge til rette for politiske endringer. For de stillinger som ikke kan omplasseres eller gjøres vakant, må det startes en prosess med oppsigelser. Det betyr at det kan ta noen måneder før nedbemanningen er gjennomført. Dette vil ha en ukjent kostnad. Rådmannen har avsatt en egen pott på 588.000 kroner til å dekke lønnskostnader inntil nedbemanningen er gjennomført. Beløpet tilsvarer ca 14-15 månedersverk.

I budsjettet foreslår rådmannen følgende bemanningsreduksjoner:

Rådmann/stab

0,5 årsverk samlet bemanningsreduksjon

0,5 årsverk omplasseres eller foreslås oppsagt etter «interne retningslinjer for håndtering av bemanningsreduksjon/overtallighet i Ibestad kommune».

Oppvekst

4,0 årsverk samlet bemanningsreduksjon

1,4 årsverk holdes vakant

2,6 årsverk omplasseres eller foreslås oppsagt etter «interne retningslinjer for håndtering av bemanningsreduksjon/overtallighet i Ibestad kommune».

Helse

0,2 årsverk samlet bemanningsreduksjon

0,2 årsverk kan dekkes ved å redusere en stillingsstørrelse.

PRO

4 årsverk samlet bemanningsreduksjon.

Følgende stillinger holdes vakant:

- 0,5 årsverk aktivitørstilling sykehjemmet
- 0,25 årsverk personlig assistent
- 0,2 årsverk merkantil stilling

3,1 årsverk omplasseres eller foreslås oppsagt etter «interne retningslinjer for håndtering av bemanningsreduksjon/overtallighet i Ibestad kommune».

PNU

Ingen bemanningsreduksjoner foreslås, men et årsverk i administrasjonen holdes vakant inntil omsorgspermisjon er over og ca 0,5 årsverk sykemelding teknisk drift holdes vakant.

KOSTRA-analyse (prioriteringer)

KOSTRA betyr KOMmuneSTatRAPportering og skal være et godt redskap for vurdering av kommunens drift. KOSTRA-rapportene er tilgjengelig på nett hos Statistisk Sentralbyrå (SSB). Ved å gå inn på Statistisk Sentralbyrå <http://www.ssb.no/kostra/>, er det mulig å få langt flere KOSTRA-tall for Ibestad og andre kommuner. Det er KOSTRA-rapporter for de fleste kommunale sektorer. Det er videre mulig å sammenligne egen kommune med andre

kommuner og grupper av kommuner. KOSTRA-tallene er basert på rapportering fra kommunene av regnskapstall og tjenestedata og så er disse koblet sammen. Det er også mulig å sammenligne historiske data i egen kommune for å se en utvikling over år. En forutsetning for å bruke KOSTRA-data er at regnskapet er ført i henhold til regelverket for KOSTRA og at det er korrekt tjenesterapportering. Erfaringsmessig kan det være feil, slik at dette må tas hensyn til når KOSTRA-tall brukes. Mest feil oppstår på lavere spesifikasjonsnivå.

En del utvalgte KOSTRA-tall følger som vedlegg til slutt i dokumentet – **kap 12**. Det er mulig å sammenligne egen kommune historisk – i rapporten har rådmann valgt å ta med 4 år. Dette vil si noe om utvikling over år. Rådmann har også tatt med en sammenligning med andre kommuner. Først er det KOSTRA-gruppe 6 som består av 59 kommuner som er statistisk sammenlignbar med Ibestad kommune. Det er kommuner fra hele landet. Svakheten i sammenligning er at kommunene kan ha ulik arbeidsgiveravgift – fra kommuner i Finnmark og Nord-Troms som har 0 til de kommuner som har 14,1 %. Så har rådmannen laget en egen sammenligningsgruppe bestående av Gratangen, Lavangen, Salangen og Dyrøy. Videre så er det er fylkessnitt for Troms. Siste sammenligning er landsgjennomsnittet.

Ut fra KOSTRA-tall (fra 2013) bruker Ibestad kommune forholdsvis større andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg sammenlignet med alle de vi sammenligner oss med. Sammenligningskommunene brukte 30 % mens Ibestad brukte vel 40 % prosent. Det betyr at Ibestad kommune bruker ca. 10 mill. kroner mer på pleie og omsorg pr år enn sammenligningskommunene. Da er det ikke korrigerert for at vi har en høyere andel eldre. Når vi bruker forholdsvis mye på en seksjon, må vi naturligvis bruke mindre på andre sektorer. Den andre seksjonen som skiller seg ut er skole og barnehage. Der brukte Ibestad vel 24 % og sammenligningskommunene vel 29 %. Når vi skal sammenligne disponering av midler mellom kommunene, må vi også ta med behov for å få et korrekt bilde. Ibestad kommune har som kjent en særdeles gammel befolkning og liten andel i og under skolepliktig alder. Når behov tas med og vi ser på kostnader pr institusjonsplass og per barnehagebarn og skoleelev, endrer bildet seg.

KOSTRA-tallene vil være et godt hjelpemiddel for både administrative og politiske prioriteringer. KOSTRA-tallene kan i første omgang være vanskelig tilgjengelige og jeg har derfor foretatt en nærmere vurdering.

Rådmann gjør imidlertid oppmerksom på at det kan være feil i tallene. Størst mulighet er det for statistisk feil i tallene for Ibestad da det bare omfatter en kommune, mens en feil i en kommune i de andre gruppene utlignes da gruppen inneholder flere kommuner. Før tallene brukes kan det være hensiktsmessig å sjekke tallene med rådmann eller seksjonsleder.

Det kan også framkomme andre feilkilder ut fra organisering. Når kommunene organiserer seg med foretak eller enheter utenfor kommunen, som drifter kommunale tjenester, kan dette medføre at sammenligninger ikke blir korrekte. Rådmannen kan nevne kommunale boliger/omsorgsboliger som i mange kommuner er lagt i et kommunalt foretak eller stiftelse, mens de i andre kommuner er en del av den kommunale driften. Det betyr at gjeldsbelastninga blir høyere i de kommuner som har det med i kommunal drift, som på den annen side får høyere utgifter til vedlikehold av kommunale boliger og høyere leieinntekter. Et annet eksempel er renovasjon som i noen kommuner helt er utenfor det kommunale regnskap da det

fullt ut forvaltes av et selskap utenfor kommunen. Interkommunale ordninger kan også skape feilkilder.

Kort kommentert viser de utvalgte KOSTRA-tall for 2013 for Ibestad kommune følgende avvik – kommentarene er basert på sammenligning med KOSTRA-gruppe 06 og sammenligningskommunene da disse er de mest relevante å sammenligne med.

Finansielle nøkkeltall

- Omtrent samme nivå på driftsinntekter og driftsutgifter som KOSTRA-gruppen og sammenligningskommunene.
- Betydelig lavere lånegjeld som medfører lave kapitalkostnader (renter og avdrag).
- Bedre netto driftsresultat enn sammenligningsgruppene de to siste år (denne størrelse vil variere)

Behovsprofil (befolkningssammensetning)

- Ugunstig befolkningssammensetning
- Økning i den yngste aldersgruppe
- Svært høy andel eldre, men svak nedgang i andel over 80 år

Hovedprioriteringer (fordeling av netto driftsutgifter på sektorer)

- Liten reduksjon i andel utgifter til administrasjon og styring.
- Som følge av at det tidligere statstilskudd til barnehager er innlemmet i rammeoverføringen øker kommunenes andel til barnehager fra 2011 (det betyr en tilsvarende reduksjon for de øvrige sektorer noe som medfører at det blir en skjevhet i historisk sammenligning)
- Lav netto andel til barnehage.
- Lav netto andel til grunnskole, men nedgang i driftsutgifter pr elev.
- Høy andel netto driftsutgifter til pleie og omsorg.
- Lave driftsutgifter pr mottaker av hjemmebaserte tjenester
- Betydelig økende andel til sosialtjeneste og barnevern.

Grunnskole

- Høye netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning pr. elev (ikke korrigert for privatskole slik at kommunens utgifter til den kommunale skolen er høyere enn KOSTRA-tallene viser).
- Høy andel barn med plass i SFO.

Barnehage

- Driftsutgifter pr. barn er litt høyere enn sammenligningsgruppene.
- Få barn pr. årsverk

PRO

- Sterkt stigende driftsutgifter pr beboer i institusjon over flere år.
- Andel beboere i institusjon av mottakere av kommunal pleie- og omsorgstjeneste er høy.
- Svært lave kostnader pr mottaker av hjemmetjenester
- Høy andel brukere av hjemmetjenester
- Lavere netto driftsutgifter pr. mottaker av pleie- og omsorgstjenester enn

sammenligningsgruppene, men stigende

NAV (økonomisk stønad)

- Lave driftsutgifter pr sosialhjelpsmottakere

Barnevern

- Lave driftsutgifter pr barn med undersøkelse eller tiltak
- Høyt antall barn med undersøkelse og som førte til tiltak.

Kirke

- Høyere driftsutgifter til kirke enn sammenligningsgruppene.

Dette er bare et utvalg av KOSTRA-tall. Det finns langt flere KOSTRA-tall på SSB.no

Andre viktige budsjettposter

Det er viktig at budsjettet blir presentert i en form som gjør det mulig for leserne å forstå innholdet. Jeg vil trekke fram noen viktige poster:

- Arealplanen er blitt ytterligere forsinket. Første del antas å foreligge til behandling i kommunestyret tidlig i 2015. Da gjenstår «utmarksdelen» der arbeidet er startet, men den politiske behandling tar til når første del er vedtatt. Rådmann har foreslått en bevilgning på 50.000 kroner i 2015. Det er høyst usikkert om dette er tilstrekkelig.
- Bevilgning til generelle utviklingstiltak er redusert til 50.000 kroner. Disponering av denne posten skjer i samråd med formannskapet.
- Tilskudd til Tour de Andørja er foreslått redusert med 25.000 til 75.000 kroner.
- Etablert permanent tilbud om SFO 2 uker om sommeren – kostnad 20.000 kroner
- Ordningen med gratis frukt og grønt opphører fra 2015 – besparelse 45.000 kroner
- Videreføring av lærlingeplasser fra 2014 i PRO.
- Tilskudd til landbruksformål er budsjettet med 25.000 kroner som for 2015.
- Vedlikehold park og grønt – lønn er redusert med 20.000 kroner og driftsmateriell redusert med 15.000 kroner. Vil medføre at færre ungdommer får sommerjobb i 2015.

Endringer i budsjett fra 2014 til 2015

For at leserne skal slippe å lete i detaljbudsjettet for å finne endringer i rådmannens forslag til budsjett sammenlignet med vedtatt budsjett 2014, har jeg tatt med en oversikt over endringer som utgjør mer enn ca. 100.000 kroner. Endringer som følge av lønnsoppgjør er ikke tatt med – heller ikke endringer som følge av at stillinger har vært vakant i 2014 eller blir vakant i 2015. Det samme gjelder lønnsutgifter som følge av at stillinger blir besatt i 2015. Det er heller ikke tatt med endringer som følge av tekniske forhold som endret KOSTRA og artsbetegnelser. Endringer på interne overføringer mellom enhetene er heller ikke tatt med. Det kan framkomme endringer i ansvar fra 2014 til 2015 som skyldes enten oppretting av feilbudsjettering eller budsjettekniske forhold som at lønn er flyttet mellom ansvar. Det er med andre ord bare reelle endringer som er med i oversikten under. Endringer som er beskrevet ovenfor tas ikke med.

Rådmann

- ✓ Valgkostnader - da det ikke er valgår i 2014 reduseres utgiftene med 120.000 kroner.
- ✓ Konsesjonskraft - inntekt fra salg er redusert med 150.000 kroner til 150.000 kroner som følge av svært lav kraftpris som forventes å holde seg lav i 2015.

Oppvekst

- ✓ Kulturstøtte redusert med 100.000 kroner
- ✓ Kjøp av tjenester – 300.000 kr i økte kostnader for elever fra Ibestad bosatt i andre kommuner.
- ✓ Spesialundervisning – 200.000 kr i økte kostnader som følge av flere elever fra kommunen i privatskole
- ✓ Billettinntekt kulturhuset – redusert med 100.000 kroner.

Helse

- ✓ Legekontoret – redusert utgift til vikarleger da vi forutsetter å ha kommuneoverlege på plass tidlig i 2015.

Pleie, Rehabilitering og Omsorg (PRO)

- ✓ Sykehjemmet – medisinsk forbruksmateriell er økt med 110.000 kroner.
- ✓ Sykehjemmet – redusert inntekt 400.000 kroner som følge av flere korttidspasienter.
- ✓ Sykehjemmet - økt sykelønnsrefusjon 100.000 kroner
- ✓ Sykehjemmet /kjøkken - økt sykelønnsrefusjon 100.000 kroner
- ✓ Sykehjemmet /kjøkken – økt inntekt matsalg 100.000 kroner
- ✓ Hjemmetjenesten - økt sykelønnsrefusjon 200 000 kr.

PNU

- ✓ Kommunale bygninger – redusert vedlikehold 216.000 kroner

Usikre bevilgninger

Rådmannen har til en viss grad forsøkt å rette opp reelle underbudsjetteringer. Det er likevel en del poster som er usikre og kan medføre merforbruk:

Rådmann

Møtegodtgjørelse politikere - Avhengig av antall møter.

- ✓ Annonsering fellesutgifter - Posten kan være underbudsjettet som følge av rekrutteringsutgifter.
- ✓ Arealplan - Fortsatt usikkerhet omkring kostnadene med avslutning.

Oppvekst

- ✓ Barnevern - Akutte saker kan lett medføre store budsjettoverskridelser. Det kan bety utgifter til kjøp av institusjonsplasser og utgifter i forbindelse med tvister.

NAV

- ✓ Økonomisk stønad - Budsjettpost for økonomisk stønad (sosialhjelp) vil alltid være en usikkerhetspost.

Helse

- ✓ Legeordning - det er en betydelig usikkerhet når vi får ny kommuneoverlege på plass. Dette vil også medføre usikkerhet omkring inntektsanslaget.
- ✓ Legevakt – inntil ny legevaktordning er etablert vil økonomien være uavklart.

Pleie, Rehabilitering og Omsorg (PRO)

- ✓ Vikarlønn – utfordrende å forutsi - vikarlønn styres av pasientbelegg/pasientenes pleiebehov.
- ✓ Overtid på alle enheter – budsjettet er noe redusert, men tilsetninger i fagstillinger må normalt forvente å redusere overtidsbruken.
- ✓ Medisinsk forbruksmateriell - posten er sterkt forankret i nye pasientforløp der pasientene kommer tidligere fra sykehus enn før og kommunen får økte utgifter.
- ✓ Medisiner - Ut fra dagens prognoser skal denne posten være nokså sikker, men evt. nye leger/mange vikarleger/ nye pasientdiagnoser med krevende medisinsk behandling i 2015 – kan gjøre posten usikker.
- ✓ Vederlagsbetaling for langtidspasienter sykehjem - Posten er redusert for 2015 (med 400 000 kr) med prognose i reduksjon av 2 sykehjemsplasser. Mange pasienter på korttidsplass, jfr. effekt av samhandlingsreformen, vil fortrenge langtidsplasser og gjøre inntektene svært usikre.
- ✓ Sykelønnsrefusjoner - Økt flere av postene med grunnlag i regnskap fra siste to år. Også en svært uforutsigbar post på alle enheter, som er umulig å sette riktig ramme på forut.
- ✓ Inventar/utstyr/vedlikehold/reparasjoner - Posten er redusert over år, og det skal ikke behov for mye nytt utstyr for posten ikke holder.
- ✓ Serviceavtaler - Nye avtaler og nytt IT-system medfører årlige merutgifter på drift i 2015, og evt. pålegg om nye avtaler eller utstyr kan velte rammene her.
- ✓ Vedlikehold/reparasjoner - uforutsigbar, og jevnlig overskredet budsjettpost. Gammelt sykehjem med stort behov for vedlikehold og reparasjoner. Mye elektrisk vedlikeholds/sikringsarbeid.
- ✓ Miljøarbeidertjenesten – refusjon ressurskrevende bruker.

Plan, Næring og utvikling

- ✓ Kommunale veier – vedlikehold av veiene er erfaringsmessig en post som blir overskredet. Dette på grunn av at vi ikke kjenner til utgifter som kan komme i forhold til tining av stikkrenner, skraping av is-svuller, oppgraving av islagte grøfter etc. for vintervedlikehold samt at grusveiene i kommunen ofte er utsatt for utvasking av grus ved kraftig regnvær. Dette går ut over planlagt vedlikehold, og fører igjen til dårligere veier på sikt.

Budsjettbalanse - oppsummering

Det er et krav i kommuneloven om at kommunestyret skal vedta et budsjett og en økonomiplan i balanse (kommunelovens kap 8). I tråd med dette må rådmannen legge fram et budsjettforslag i balanse.

Det er lagt inn kompensasjon for lønn, men ikke for ordinær prisstigning. Eiendomsskatten er økt og det er foreslått en betydelig bemanningsreduksjon for å få budsjettet i balanse. Erfaringsmessig vil det alltid komme endringer som vil medføre økte utgifter som det ikke har vært mulig å ta høyde for i budsjettforslaget. Rådmannen foreslår å betale avdrag etter forskriftens krav til minsteavdrag.

Rådmannen vil kontinuerlig arbeide med kostnadsreducerende tiltak.

Kommunestyret vil gjennom budsjettbehandlingen ta stilling til rådmannens forslag. Dersom tiltakene ikke vedtas, må kommunestyret finne annen dekning for at budsjettet skal være i balanse.

4 Driftsbudsjettet i økonomiplanperioden 2016-2018

Rådmannen legger også fram en økonomiplan der endringer fra 2015 er tatt med. Endringer vil framgå av tabell 1B. Det er ikke rom for vesentlige økte utgifter i økonomiplanperioden.

En utfordring for kommunene i økonomiplanarbeidet er at Regjeringa ikke har noen langtidsplan for overføring til kommunesektoren. Kommunene opplever stadige endringer i sine rammebetingelser og kommende planperiode blir ikke noe unntak. Inntektssystemet skal gjennomgås i 2016 og det vil helt sikkert medføre endringer i Ibestad kommunes rammeforutsetninger i 2017.

Rådmannen vil nevne at vi er midt opp i en kommunereform med en prosess som kan medføre ny kommunestruktur både for Ibestad og regionen. Selv om det ikke er besluttet noe om hva kommunereformen vil bringe for Ibestad, vil hverken rådmann eller kommunestyret være upåvirket av det som skal skje. Rådmannen har forholdt seg til at Ibestad skal være egen kommune i planperioden.

Prognoser

De endringer som vil komme i planperioden, medfører at de prognoser som er lagt til grunn i økonomiplanen er svært usikre, og de blir mer usikker lenger ut i perioden. Rådmannens forslag er basert på KS sin regnemodell med følgende forutsetninger og prognoser for skatt og rammeoverføring:

Befolkningsendring

- ✓ Det er tatt utgangspunkt i en befolkningsøkning på 1 % pr år på landsbasis. Utviklingen for Ibestad er vanskeligere å anslå. Folketallet har vært stabilt de siste fire år, med unntak av en betydelig nedgang i 1. halvår 2014. Rådmannen tar utgangspunkt i samme folketall som pr 01.07.2014 som var 1.406 innbyggere. Med denne forutsetning taper Ibestad andel av rammeoverføringen.

Skatt/rammeoverføring

- ✓ Rådmannen baserer seg på en reell økning i inntekten til primærkommunene på 1 mrd. kroner pr år i perioden. Skjønnsmidlene er blitt trappet ned de siste år og det er grunn til å tro at nedtrappingen fortsetter. Med det system fylkesmannen fordeler skjønnsmidlene vil Ibestad kommune få mindre skjønnsmidler i årene framover.
- ✓ Det er usikkert hvor lenge det ekstraordinære skjønnet på 1 mill. kr skal fortsette. Det blir helt sikkert vurdert når inntektssystemet skal gjennomgås i 2016. Da kan kommunen miste denne ekstraordinære inntekt. Inntektssystemet har en ordning som kompenserer kommuner som taper enten på omlegging av inntektssystemet eller andre endringer i grunnlaget for inntektssystemet.
- ✓ Det er dermed 3 faktorer som medfører reduserte inntekter for Ibestad kommune i årene framover:
  - Ekstraordinært skjønn kan bortfalle fra 2017
  - Skjønnsmidlene reduseres med fylkesmannens fordelingsystem
  - Nytt inntektssystem fra 2017.

Renter/avdrag

Rådmannen har budsjettet med minsteavdrag i budsjett og økonomiplan. Renter og avdrag er budsjettet ut fra dette.

Flytting av elever fra den kommunale skolen til Andørja Montessoriskole

I inntektssystemet blir kommunene trukket for elever som går i private skoler med ca 60.000 kroner netto pr elev. Trekket baseres seg på antall elever pr oktober to år før budsjettåret. Flytting av netto 9 elever til Andørja Montessoriskole medfører et inntektstap for kommunen på ca 550.000 kroner i 2016. Dette er lagt inn i rammeoverføringen fra 2016.

Drift ny skole

Med den framdrift vi ser antas ny skole å være ferdig til skoleåret 2016/2017. Det betyr at vi får driftsutgifter fra 2. halvår 2016 og rente- og avdragsbelastning fra samme tidspunkt. I byggeperioden belastes byggelånsrenter ikke driften men byggeregnskapet.

Framtidig sykehjem

Med den framdrift som er skissert vil et eventuelt nytt sykehjem stå ferdig i 2018. Jeg har derfor ikke lagt inn økte kostnader som følge av drift eller kapitalkostnader i økonomiplanperioden.

Eiendomsskatt

Rådmannen ser det som urealistisk å klare å dekke de økte kostnader fra 2016/2017 ved ytterligere nedbemanning. Rådmannen foreslår derfor å dekke de økte kostnader eks. til ny skole gjennom øke eiendomsskatten med 1 promille fra 2016 og ytterligere 2 promille fra 2017. I 2017 vil da eiendomsskatten utgjøre 7 promille som er maks sats. Dette er imidlertid en forutsetning som kan endre seg.

Oppsummering

Rådmannen budsjetterer økonomiplanen i faste 2015-kroner. Det betyr at det for eksempel ikke er lagt inn endring i skatt og rammeoverføring for å kompensere pris- og lønnsvekst. Endringer av eksisterende tiltak er imidlertid med, jfr. tabell 1B. Det samme er konsekvenser av befolkningsendring.

Det er ingen reserver i økonomiplanen og det meste av sparepotensialet er tatt ut tidligere.

Videre er det ikke lagt inn nye tiltak, noe som etter rådmannens mening vil være urealistisk da det erfaringsmessig kommer økte kostnader til drift uavhengig av volum. Det betyr at økonomibalansen i realiteten er svakere enn det som framgår av økonomiplanen.

Dersom vi får befolkningsnedgang, vil utfordringene bli større enn det som er beregnet i økonomiplan.

5 Investeringsbudsjettet

Investeringsbudsjettet i tall framgår av budsjettskjema 2.

Som følge av vakanser på PNU har kommunen ikke klart å gjennomføre de investeringsprosjekter som var vedtatt for 2014. Noen prosjekter er utsatt av andre årsaker eks. rehabilitering av svømmehallen. Det vil derfor bli forskyvinger mellom budsjettår. Rådmannen vil fremme en sak om budsjettregulering 2014 – hovedsakelig på investeringsposter som behandles i samme møte som budsjett. Rådmannen må derfor ta utgangspunkt i eksisterende investeringsbudsjett før budsjettregulering nr 2. Det må da fortas en budsjettregulering i 2015 for å korrigere investeringsposter som er blitt justert i 2014. Siden investeringsprosjektene finansieres nesten bare med lån er det ikke noe problem med en utsettelse da finansieringa kan overføres til nytt år.

Det er foretatt en endring i regnskapsbestemmelsen som medfører at moms fra investeringer ikke skal brukes til finansiering av investeringsprosjekter. Det betyr at investeringsprosjekter regnskapsføres på samme måte som drift, dvs. ekskl. mva.

Utgangspunktet for rådmannens forslag til investeringsbudsjett er gjeldende økonomiplan og økonomimeldingas budsjettregulering.

Investeringsbudsjett 2015

IKT – ny programvare

Flere av kommunens større IKT-programmer er gamle og må skiftes ut enten vi vil det eller ikke da leverandørene utvikler nye programmer og stopper drift og vedlikehold av gamle programmer.

Det vil være nødvendig med en årlig bevilgning på minst 300.000 kroner pr år for gradvis å skifte ut datautstyr og dataprogram.

Ibestad skole

Kommunestyret har vedtatt å bygge ny skole innenfor en ramme av 76,129 mill. kroner. Byggestart vil bli første halvår 2015, med mål om ferdigstillelse til skoleårets start 2016/2017. Da det på budsjetteringstidspunktet ikke er kjent hvor mye som disponeres til planlegging i 2014 og den eksakte framdrift, vil fordeling av kostnadene mellom år måtte justeres på et senere tidspunkt.

Ibestad kulturhus – rehabilitering av maskinrom svømmehall

Det er foretatt en kostnadsberegning som er prisjustert til 3,2 mill. kr i 2014. Prosjektet er ikke blitt realisert da prosjektet ikke har fått spillemidler de siste 4 år. Det søkes på nytt i 2015 og prosjektet forskyves et år i takt med dette. Bevilgning i 2014 forskyves til 2015 ved første budsjettregulering i 2015.

Samhandlingsreformen

Ibestad kommune har startet med å oppgradere et rom på sykehjemmet til å ta imot øyeblikkelighjelp-pasienter. Som følge av at kommunen skal forhandle med Bardu interkommunale legevakt om å knytte seg til legevakta, vil det være naturlig å følge opp med å forhandle om at øyeblikkelig-hjelp pasienter får et tilbud der. Rådmannen foreslår at bevilgningen på 500.000 kroner står inntil det er kommet en avklaring.

Nytt/ombygging Ibestad sykehjem

Kommunestyret har vedtatt å starte planlegging av nytt/ombygging av Ibestad sykehjem. Det er bevilget 0,5 mill. kroner til fase 1 som startet i 2014. Det er viktig allerede nå å få med bevilgning til den videre framdrift. På dette stadium før noe planlegging er startet, er kostnadene høyt usikre slik at de beløp som er foreslått er grove anslag. Det som er sikkert er at vi kan få betydelige tilskudd til bygging eller rehabilitering. Følgende budsjett ble vedtatt i økonomimeldinga (tilskudd kommer til fradrag):

2014 (fase 1) – grunnlagsanalyse	0,5 mill kroner
2015 (fase 2) – skisseprosjekt/forprosjekt)	1 « «
2016 (fase 3) – detaljprosjekt	4 « «
2017 (fase 4) – byggestart	50 « «
2018 (fase 4) – ferdigstillelse	40 « «

Fortau Hamnvik

Fylkeskommunen har bevilget penger til oppstart av fortauet i 2015. Kommunen skal bidra med en andel. De endelige kostnader vil ikke være klare før prosjektet er ferdig. Kommunen har hatt kostnader til planlegging og grunnverv som inngår som vår andel. Om dette er tilstrekkelig vil vi derfor ikke vite før prosjektet er ferdig.

Bredbåndsutbygging Ibestad

Kommunen er i samarbeid med Bredbåndsfylke Troms i ferd med å gjennomføre en anbudsrunde for utbygging av bredbånd i kommunen. Bredbåndet vil bli eid av kommunen. Det medfører at kommunen egenandel kan finansieres gjennom lån. Kommunen har fått et tilskudd fra fylkeskommunen til utbygginga, men det er bare gjennom anbudsrunder kommunens andel avklares. Kommunestyret bevilget 1 mill. kroner til bredbåndutbygging i 2014. Denne bevilgning kan overføres til 2015. Da utbyggingskostnadene langt fra er klare, må rådmannen fremme en ny sak om finansiering i 2015 etter anbudsrunderen.

Sørrollnes havn

Det er bevilget 2,8 mill. kroner til molobygging. Anbud ble sendt ut i oktober 2014. Det betyr byggestart tidligst i 1. kvartal 2015. Revisor har gjort rådmannen oppmerksom på en bestemmelse i momslovgiving som medfører at kommunen ikke får momskompensasjon for bygging av molo. Dette medfører at prosjektet blir 25 % dyrere. Anbudskostnadene vil imidlertid ikke være kjent før anbudene kommer inn. Rådmannen må derfor komme tilbake med en egen sak om finansieringa når dette er klart. Saken vil inkludere overføring av ubrukt bevilgning fra 2014.

Kommunale veier

Det er i økonomiplanen vedtatt å disponere 1,5 mill. hvert år i økonomiplanperioden. Formannskapet prioriterer bevilgningen.

Vei- og gatenavn i kommunen

Kommunestyret har vedtatt veinavn. I saksframlegget er det referert til Kartverkets standarder der kostnadene er anslått til henimot 1 mill. kroner. Dette er et meget usikkert anslag, men basert på tidligere erfaringer så er det ingen grunn til å estimere kostnadene lavere enn erfaringstall tilsier. På grunn av kapasitet ble arbeidet med fysisk å sette opp veinavn utsatt til 2015. Ubrukt bevilgning i 2014 kan overføres til 2015.

Rehabilitering kommunale bygg

Rådmannen foreslår en bevilgning på 1 mill. kroner i 2015 i tråd med økonomiplanen. Formannskapet prioriterer bevilgningen.

Stedsutvikling Hamnvik

Rådmannen legger fram en egen sak om stedsutvikling basert på gjennomført stedsanalyse for Hamnvik. I saksframlegget presenteres det arbeid som er utført, slik at dette ikke gjentas her. Etter rådmannens oppfatning er det viktig å følge stedsanalysen opp med konkrete tiltak. Analysen følges opp med en stedsutviklingsplan som skal inneholde konkrete tiltak. Rådmannen foreslår en bevilgning på 500.000 kroner hvert år i økonomiplanperioden. Beløpet vil enten utgjøre kommunens egenandel dersom vi mottar tilskudd eller fullfinansiering av tiltak som kommunen finansierer i egen regi. Stedsutviklingsplanen med de konkrete tiltak som skal gjennomføres skal politisk behandles før tiltak iverksettes.

Opparbeidelse næringsareal

I økonomimeldinga ble det bevilget 3 mill. kroner i 2015 til opparbeidelse. Før opparbeidelse starter må det fremmes en sak til politisk behandling.

Kaldlager Teknisk drift

Teknisk drift vil ha behov for et kaldlager (plasthall/rubbhall) i tilknytning til verksted/lager/brannstasjon. Det er fremdeles mye utstyr lagret rundt i andre kommunale bygg noe som bidrar til kortere levetid på materiellet samt økt tidsforbruk og kostnader for å få dette ut og inn. I tillegg må vi lagre utstyr og materiell ute, både ved lager og ellers på kommunale eiendommer. Kostnadene for en slik hall inkl. innredning og grunnarbeider vil være i størrelsesorden 400 000 kroner som rådmannen foreslår som nytt investeringsprosjekt i 2015.

Egenkapitalinnskudd KLP

Som følge av at DnB sluttet å tilby kommunene pensjonsforsikring, vedtok kommunestyret å flytte pensjonsforsikring til KLP som er eneste tilbyder av kommunal pensjonsforsikring. KLP er eid av kundene og Ibestad kommune må innbetale et egenkapitalinnskudd på 3,5 mill. kroner fordelt over 5 år. Egenkapitalinnskuddet skal regnskapsføres i investeringsregnskapet, men kan ikke lånefinansieres. Rådmannen foreslår å finansieres dette i 2015 med delvis bruk av kapitalfondet (salg av bygninger tidligere folkehøyskole) 447.000 kroner og resten 254.000 som overføring fra driftsbudsjettet. For de resterende år finansieres dette med overføring fra driftsbudsjettet.

Ringeanlegg kirkene

Ibestad kirkelig fellelsråd har foreslått å investere i automatisk ringeanlegg til kirkene i kommunen. Samlet pris er 280.000 kroner. Rådmannen foreslår at dette tas med vurdering ved første budsjettregulering i 2015 der det må foreligge beregning på hva en slik investering medfører av innsparing ved manuell ringing.

Selvfinansierende prosjekt:

Ytre Andørja vannverk - Vannbehandlingsanlegg

Det er bevilget 3 mill. kroner i 2014. Ubrukt bevilgning kan overføres til 2015. Anbud går ut i november 2014. Dersom kostnadene er innenfor beløpet som overføres fra 2014, kan utbygging starte. Dersom kostnadene blir høyere, så må saken til ny politisk behandling før byggestart.

6 Priser på gebyrer og tjenester

Rådmannen foreslår følgende endringer i priser på avgifter og tjenester:

Musikk- og kulturskole

Individuell undervisning pr semester økes med 110 kr til 900 kr

Gruppeundervisning pr semester økes med 140 kr til 600 kr

Avgift pr korpsmedlem pr semester økes med 140 kr til 600 kr.

Rockeverkstedet pr semester økes med 140 kr til 600 kr.

Skolefritidsordninga (SFO)

Inntil 5 timer pr uke økes med 75 kr til 400 kr

Fra 6 til 10 timer pr. uke økes med 110 kr til 690 kr.

Fra 11 til 15 timer pr uke økes med 195 kr til 1.100 kr.

Fra 16 til 20 timer pr uke økes med 220 kr til 1.380 kr

Over 21 timer pr uke økes med 300 kr til 1.715 kr.

Timepris for ekstra oppholdstid økes med 36 kr til 80 kr

Barnehagesatser

45 t (full plass) 2.580 kr

36 t (9 t x 4 dg) 2.064 «

30 t (6 t x 5 dg) 1.900 «

27 t (9 t x 3 dg) 1.700 «

24 t (6 t x 4 dg) 1.375 «

18 t (6 t x 3 dg) 1.200 «

Kjøp av enkelttimer 70 kr pr time

Trygghetsalarmer

Abonnementsavgift øker med 50 kroner til 300 kroner pr. måned.

Salg av middag

Halv porsjon økes med 10 kroner til 60 kroner.

Hjelpeordninger for hjemmene

Inntekt under 2 G – timepris 180 (statens minstesats)

« 2 – 3 G - timeprisen økes med 6 kroner til 104 kr

« 3 – 4 G - timeprisen økes med 9 kroner til 147 kr

« 4 – 5 G - timeprisen økes med 9 kroner til 174 kr

« over 5 G - timeprisen økes med 12 kroner til 190 kr

Husleie – nye omsorgsboliger (og andre leieforhold som ikke reguleres særskilt):

Leiligheter 55 m2 økes med 190 kr til 6.555 kr pr. mnd.

Leiligheter 45 m2 økes med 170 kr til 5.840 kr pr. mnd.

Andre leieforhold der det ikke er avtalt leieregulering økes med 3 % neste år.

Renovasjonsavgift

Renovasjonsavgiften har ikke økt de siste 4 år. Det er opparbeidet et fond fra tidligere års overskudd som kan dekke et eventuelt underskudd. Kommunen har fått noe utgift ved

etablering av Miljøstasjon som skal dekkes av renovasjonsavgiften, men rådmannen vil ikke foreslå økning av renovasjonsavgiften i 2015.

Slamtømming

Slamavgiften har ikke økt de siste 4 år. Det er opparbeidet et fond fra tidligere års overskudd som kan dekke et eventuelt underskudd. Rådmannen vil ikke foreslå økning av slamavgiften i 2015.

Avløp

Avløps ble ikke øket i 2012 og 2013 og i 2014 ble det bare fakturert for 1 termin som følge av at det var opparbeidet et stort fond. Rådmannen vil ikke foreslå økning av avløpsavgiften i 2015.

Vann

Bygging av renseanlegg ved Ytre Andørja vannverk er blitt forsinket, jfr. investeringsbudsjettet. For å finansiere de økte kapitalkostnader som følge av utbygginga må vannavgiften økes betraktelig for at ikke vannforsyninga skal belaste driftsbudsjettet. Regnskap 2013 viser en selvkostgrad på 87 % noe som betyr at deler av vannavgiften er dekket over driftsregnskapet da det ikke er opparbeidet fond på vannforsyning. Utbygginga forventes å komme i gang i 2015. Rådmannen forslår å øke vannavgiften med 15 %. Selv etter økning neste år er vannavgiften forholdsvis lav.

Feietjeneste

Feieavgift økes med 5 %.

Ny årsavgift for feiing og tilsyn hvert 4. år vil da bli 638 kroner. Det er lovpålagt at det alle piper og ildsteder skal ha tilsyn hvert 4. år. Dette må gjennomføres i 2015 og 2016 da det ikke er blitt utført siden egen feier sluttet. Tilsyn vil koste omtrent det samme som feiing.

Ny post i PNU sitt gebyrregulativ

Meglerpakke, kr. 815,- pr. stk. Gjelder opplysninger forespurt av megler i forbindelse med salg av eiendom. Det er vanlig at kommuner tar et slikt gebyr.

Opprettelse av punktfeste av eksisterende bebyggelse (kontorforretning), kr. 1630,-.

7 Kommentarer fra seksjonene

7.1 Stab/rådmann

Resultatmål

Felles for hele kommunen:

- ✓ Nærvær 2015 skal være 89 % - og i 2016 90 % (inkludert egenmeldt sykefravær).
- ✓ Alle skriftlige henvendelser skal besvares enten endelig eller midlertidig innen 4 uker.
- ✓ Seksjonens samlede budsjetttramme skal holdes.
- ✓ Medarbeidersamtaler for alle ansatte hvert år.
- ✓ Alle telefoner skal besvares enten personlig eller ved telefonsvarer (ingen telefoner skal stå og ringe).
- ✓ Ingen klager på administrative vedtak skal få medhold hos fylkesmannen.
- ✓ Alle dialogmøter med sykemeldte gjennomføres innenfor fristene.
- ✓ Service tema på personalmøter minst 2 ganger pr år på alle arbeidsplasser

Tiltaks mål (prioriterte med uthevet skrift)

- ✓ **Årlige planer/utredninger**
  - Budsjett/økonomiplan
  - Regnskap/årsrapport
  - Økonomimelding
  - Budsjettkontroll
- ✓ **Gjennomføring vedtak organisasjonsgjennomgang**
- ✓ **Gjennomgang IKT-kommunikasjon (2010)**
- ✓ **Bidra til at det etableres høyhastighetsfiber i kommunen**
- ✓ **Oppfølging kommunereformen**
- ✓ **Oppstart kommuneplanens samfunnsdel**
- ✓ Gjennomgang/utnyttelse av saksbehandling- og økonomiprogrammet for å effektivisere arbeidsprosesser
- ✓ Personalreglement:
  - Arbeidsreglement (2009).
  - Telefonreglement (internt).
- ✓ Personalpolitisk plan (2013)
- ✓ Nye innkjøpsavtaler iverksettes (fortløpende arbeid)
- ✓ Fortsette omdømmearbeid
- ✓ Fortsette arbeidet med utvikling av målstyring
- ✓ Arkivplan
- ✓ Salg/avhending av Breivollbutikken (2013)
- ✓ Gjennomføre salg av 9 omsorgsboliger til Ibestad Eiendom (2013)
- ✓ Deltakelse i det nasjonale prosjektet "Saman om ein betre kommune"
  - Kompetanseplan (2013)
- ✓ Ta initiativ til og følge opp interkommunalt samarbeid
- ✓ Følge opp vedtak om stedsanalyse
- ✓ Intern opplæring gjennomføres:
  - Økonomistyring

- Personalarbeid
- Saksbehandling

Status

- ✓ Fokus på å få bedre effekt av:
  - Nytt telefonsystem
  - Nytt saksbehandlingssystem
  - Nytt økonomisystem
- ✓ Gjennomgang og opprydding i alle arkiv fortsetter

Driftsmessige endringer

- ✓ Nedbemanning 0,5 årsverk.

Utfordringer i planperioden

- ✓ Utvikle kommunen som en effektiv tjenesteleverandør
- ✓ Effektivisere stab- og støttefunksjoner
- ✓ Tilpasse bemanningen til de økonomiske rammer
- ✓ Effektivisering gjennom IKT-anskaffelser
- ✓ Ta i bruk nye innkjøpsavtaler

7.2 Oppvekst

Verdier og langsiktige mål for utvikling av tjenester i oppvekst:

- ✓ Alle i oppvekst i Ibestad kommune skal jobbe etter en helhetlig og tverrfaglig oppvekststrategi.
- ✓ Oppvekst i Ibestad kommune skal bidra til å styrke barn, unges og familiens muligheter til å skape en god og positiv oppvekst med tidlig, tverrfaglig og forebyggende tiltak.
- ✓ Ingen tiltak i oppvekst der barn og unge er berørt skal settes inn uten at de er hørt. De som berøres skal høres. Oppvekst skal øke grad av medvirkning for barn og unge i planprosesser og i daglig praksis. Målestokk: «Ingenting om dem uten dem».

Resultatmål

- ✓ Barnehagen skal oppnå 100 % andel fagutdannet pedagogisk personale.
- ✓ Skolen skal opprettholde 100 % andel fagutdannet pedagogisk personell.
- ✓ Barnehage, skole, SFO og bofellesskap skal oppnå 100 % andel assistenter med barn- og ungdomsarbeider fagkompetanse.
- ✓ Barnehagen og skole i Ibestad skal være mobbefri.
- ✓ Barnevernet skal i alle saker vurdere barnets beste og gi rett hjelp til rett tid.
- ✓ Bofellesskapet skal jobbe tverrfaglig for at alle beboere integreres i samfunnet.
- ✓ Kultur skal bidra til økt bruk av kulturhuset.
- ✓ Kulturskolen skal utvide sitt tilbud til andre uttrykk enn musikk.

Tiltaks mål (prioriterte med uthevet skrift)

- ✓ **Strategi for oppvekst skal utvikles med visjon og felles verdier, med bred medvirkning og behandles politisk høst 2015. Strategien skal utvikles i dialog med barn, unge, foresatte og politikere.**
- ✓ **Alle barnehagelærere og lærere skal delta i etterutdanning i minimum en dag i løpet av 2015.**
- ✓ **Ibestad skole skal innen mars 2015 utarbeide en plan for sosial kompetanse inkludert forebygging og håndtering av mobbing.**
- ✓ **Ibestad skole skal gjennomføre Utdanningsdirektoratets elevundersøkelse, foreldre og lærerundersøkelse hvert år.**
- ✓ Det skal legges til rette for å ta fagutdanning for ufaglærte i oppvekst.
- ✓ Barnehage skal utvikle pedagogisk plattform med felles verdier.
- ✓ Skole skal utvikle pedagogisk plattform med felles verdier.
- ✓ Det skal utvikles PMTO-kompetanse i oppvekst. Det skal utdannes sosiale ferdighetstrenerer i bofellesskap, skole og barnehage.
- ✓ PMTO-foreldreveiledning skal tilbys til de foresatte som har behov for det i Ibestad kommune.
- ✓ Barnevernet skal utvikle system for internkontroll og gjennomføre brukerundersøkelser.
- ✓ Bofellesskapet skal bosette det som til enhver tid er det vedtatte måltall for bosetting av enslige mindreårige.

- ✓ Kultur skal øke samarbeid med lag og foreninger, med andre enheter i kommunen og legge til rette for aktiviteter som er berikende, inkluderende, inspirerende og skapende for Ibestadsamfunnet.
- ✓ Scenen i Ibestad kulturhus skal settes i forskriftsmessig stand. Sceneteppet bør skiftes.
- ✓ Lokalisering av ungdomsklubb skal utredes.

Status

- ✓ Barnehagene: 45 barn ((35/10 Hamnvik/Ånstad), reduksjon på 3 barn). 3 ansatte i barnehagen tar fagutdanning i barne- og ungdomsarbeiderfaget. 1 pedagog mangler i ped-lederstilling. Barnehagene trenger vedlikehold og renovering. Årsverk 13,5
- ✓ Ibestad skole: 61 elever på barnetrinnet (71 forrige skoleår), 37 elever på ungdomstrinnet (44 forrige skoleår). SFO 29 barn (33 forrige år). Det er vedtatt bygging av ny skole og detaljprosjekt er ferdig. Årsverk 23 inkludert SFO.
- ✓ Migrasjons- og voksenopplæringa har 10 elever. Årsverk 1,5.
- ✓ Kultur: Biblioteket har fått økt brukervedvirkning fra skolene. Ungdomsklubbene har økt bruk og det samarbeides mellom klubbene på Rolla og Andørja. Fasiliteter i og rundt kulturhuset trenger oppgradering og vedlikehold. Årsverk 2.1.
- ✓ Kulturskolen: 41 elever i individuell og gruppeundervisning. Årsverk 1,44.
- ✓ Ibestad bofellesskap har nå 16 beboere. 19,27 årsverk.
- ✓ Barnevernet registrer økt press på tjenesten. Årsverk 2.

Driftsmessige endringer

- ✓ Sommer SFO etablert som fast tilbud.
- ✓ Bemanningsreduksjon med 4 årsverk som vil redusere omfanget og muligens kvalitet i noen tjenester.

Utfordringer i planperioden

- ✓ Oppvekst: Tverrfaglig samarbeid og samhandling, tidlig innsats og medvirkning. Opprettholde god kvalitet på tjenester med strammere ressursituasjon.
- ✓ Barnehagen: Tidlig innsats med konkrete tiltak i barnehagene. Kompetanseutvikling. IKT i barnehagen. Rekruttere fagutdannede pedagogiske ledere i barnehagen. Vedlikehold og renovering av hus.
- ✓ Skolen: Øke andel tilpassa opplæring og redusert spesialundervisning. Utvikle en helhetlig pedagogisk plattform for Ibestad skole.
- ✓ Bofellesskapet: Tilpasse driften til skiftende behov hos brukerne.
- ✓ Barnevernet: opprettholde kvalitet på tjenesten under økende press.
- ✓ Kultur: Tendensen ser ut til å være at kulturtilbud brukes mindre og dugnadsånd er minkende. Motvirke negativ utvikling ved sambruk og samhandling i og utenfor kulturenhet og kulturhus. På grunn av økt bruk fra skole og forventet ytterligere økt sambruk ved samlokalisering, bør ressursen til bibliotek økes til full stilling

7.3 NAV

Resultatmål

- ✓ 1 deltakere i kvalifiseringsprogram
- ✓ Antall langtidsmottakere av økonomisk stønad til livsopphold skal ikke være flere enn: 2
- ✓ Andel ungdom 18 – 24 år som er langtidsmottakere av økonomisk stønad til livsopphold = 0
- ✓ 80 % av innkomne søknader om økonomisk stønad til livsopphold skal være behandlet innen 2 uker.

Tiltaks mål (prioriterte med uthevet skrift)

Status

- ✓ NAV's strategi «Arbeid først» er sentral i NAV Ibestad, og ses i sammenheng med at ytelser etter Lov om sosiale tjenester i NAV er subsidiære. Det er den enkeltes ansvar for å sørge for sitt livsopphold og øke sine inntektsmuligheter.
- ✓ NAV Ibestad støtter høy arbeidsdeltakelse, slik at skaffe arbeid/beholde arbeid har i fokus i møte med innbyggere.
- ✓ Unge arbeidssøkere prioriteres, og aldersgruppen 20-24 år er spesielt prioritert gruppe som har krav på garanti for oppfølging. Arbeidssøkere under 20 år prioriteres også. Det samme gjelder unge opp til 30 år.
- ✓ Økonomisk stønad (sosial hjelp) er en del av samfunnets økonomiske sikkerhetsnett og skal bidra til livsopphold i en omstillingstid, når alle andre muligheter til selvforsørgelse er vurdert. NAV har mål om at det ikke skal være flere enn 2 brukere som mottar slik ytelse i lengre tid.
- ✓ Kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad – ordinært tiltak fra 2011. Mål om 1 bruker i tiltaket i 2015.
- ✓ Tjenesten opplysning, råd og veiledning tilbys kontinuerlig.
- ✓ Gjeldsrådgiving tilbys når det vurderes å være behov.
- ✓ Startlån og botilskudd er oppgaver i NAV kontoret fra 2013.
- ✓ Rusforebygging foregår i hovedsak gjennom tilskudd til ulike forebyggende tiltak blant barn og unge ved søknader fra skolene. Ordning med røykfrikontrakter for elever på ungdomstrinnet er etablert. Tjenesten må overføres til
- ✓ Marginalt budsjett for 2015 når det gjelder drift av NAV-kontor og tilbud om tjenester. Betydelig risiko for merforbruk når det gjelder økonomisk stønad til livsopphold og kvalifiseringsprogram/kvalifiseringsstønad. Likevel balanse. Årsak er at det ikke har vært brukere i kvalifiseringsprogram.

Driftsmessige endringer

- ✓ Ingen driftsendringer.

Utfordringer i planperioden

- ✓ Å være en aktiv og attraktiv samfunnsaktør.
- ✓ Skaffe tiltaksarrangører i Ibestad for brukere i NAV som har behov for arbeidspraksis/arbeidstrening, spesielt ungdom. Forventninger til at Ibestad kommune tar større ansvar.

- ✓ Samordning og samhandling på tvers av fag og sektorer overfor enkeltbrukere og grupper er utfordrende i en liten kommune, både fagmessig og ressursmessig (kompetanse og økonomi).
- ✓ Samarbeid om sykefraværsoppfølging.
- ✓ Kompetansebygging – sikre forsvarlig og tilstrekkelig kompetanse er utfordrende fordi det ikke er tilstrekkelig økonomi.
Lite midler til «verktøy» (f.eks.dataverktøy) til hjelp/effektivisering av tjenesteutførelse.
- ✓ Økonomi – risiko for merforbruk i marginalt budsjett for økonomisk stønad og kvalifiseringsstønad, som er rettighetsbasert. Flere faktorer påvirker forbruk; arbeidsmarked, frafall fra videregående skole, gjelder elever over 18 år, vanskelig økonomi og tung gjeldsbelastning i barnefamilier.

7.4 Helse

Resultatmål

- ✓ Maks ventetid ved ordinær time 3 uker hos kommunelege.
- ✓ Svar på telefon innen 2 minutter.

Tiltaks mål (prioriterte med uthevet skrift)

- ✓ **Smittevernplan – årlig rullering**
- ✓ **Krise-/beredskapsplan – medvirke til årlig rullering**
- ✓ **Rekruttere ny kommuneoverlege**
- ✓ **Etablere ny legevakt**
- ✓ Rekruttere turnuslege fra 2. halvår 2015

Status

- ✓ Legesituasjonen er langt fra optimal for tiden.
Legekantoret har manglet kommuneoverlege fra april mnd. 2014, og benyttet ulike vikarleger fra vikarbyrå resten av året.
50 % fravær i k.lege2-stilling over måneder.
Ingen turnuslege.
- ✓ Ledig kommuneoverlege stilling er utlyst og det foreligger 4 søkere, der tilsetning er mye avhengig av framtidig legevaktordning.
Framtidig legevaktsordning er nå under politisk vurdering.
- ✓ Kommunelege 2 leder psykiatriteamet.
- ✓ 3 helsesekretærer deler på 2 årsverk.
- ✓ Stilling som folkehelsekoordinator er f.t. holdt vakant
- ✓ Fysioterapi- og jordmortjenestetilbud fortsetter som tidligere.
- ✓ Samhandlingsreformen gir tidlig utskrevne pasienter fra sykehus som øker presset på legetjenestene og krever økt legetilsyn i sykehjemmet.
- ✓ Stillingsbeskrivelser er på plass og medarbeidersamtaler er gjennomført for alle ansatte.

Driftsmessige endringer

- ✓ Bemanningsreduksjon på 0,2 årsverk
- ✓ Usikre muligheter for turnuslege i 2015
- ✓ Investeringsbudsjett prioritert til innkjøp av ny programvare i henhold til samhandlingsreformens krav og i henhold til krav om elektronisk samhandling med helseforetakene/kommunens øvrige helsepersonell.

Utfordringer i planperioden

- ✓ Det må påregnes en del utskifting av medisinsk utstyr i planperioden – en økonomisk utfordring.
- ✓ Utfordrende pasientoppgaver ovenfor pasientgrupper som KOLS/diabetes/hjerte/kreft /livsstilsykdommer, alle ofte tidligere utskrevet fra sykehus og til kommunens helsetjeneste med stort behandlingsbehov.
- ✓ Behov for ombygging/utbygging av legekantoret.
- ✓ Å gi tilbud til barn og unge med spesielle behov, også med fokus på å ivareta helsen til innvandrerungdom i kommunens bofelleskap.

- ✓ Flere lovpålagte nye oppgaver innen helsestasjon som er vanskelig å ivareta innenfor en stillingsstørrelse på 50 % for helsesøster.
Psykiatritjeneste som varierer sterkt i behov/omfang og som skal mestres innenfor en stillingsstørrelse på 50 % som ramme for stilling.
- ✓ Drive internkontroll og kvalitetssikringsarbeid opp mot helsetilsynet/fylkeslegens krav.

7.5 Pleie, rehabilitering og omsorg

Resultatmål:

- ✓ Alle utskrivningsklare pasienter fra sykehus skal tas i mot innen gitt tidsfrist.
- ✓ Bruker og medarbeiderundersøkelser skal gjennomføres hvert 2. år.
- ✓ Ingen vedtak på bruk av tvang ovenfor demente og psykisk utviklingshemmede

Tiltaks mål (prioriterte med uthevet skrift)

- ✓ **Oppfølging av samhandlingsreformen**
  - Øyeblikkelig hjelp (ØHJ)
- ✓ **Kompetanse/opplæringsplan - rullering**
- ✓ **Omsorgsplan**
  - Blir utarbeidet i forbindelse med utredning om framtidig sykehjem.
- ✓ **Bruker, pårørende - og medarbeiderundersøkelse**
- ✓ **Planlegging av framtidig sykehjem.**
  - Oppfølging av framdriftsplan
- ✓ **Realisering av nye omsorgsboliger i miljøarbeidertjenesten.**
- ✓ Organisering av ledelse i sykehjemmet evalueres i desember 2014 og evt. endringer i driftsmodell iverksettes i 2015
- ✓ HMS-plan - rullering
- ✓ Demensplan

Status:

- ✓ 32 sykehjemsplasser pr. i dag. Overbelegg med pasienter i store deler av år 2014.
- ✓ Antall omsorgsleiligheter: 30 leiligheter. Alle leiligheter utleid. Ventelister hele år 2014.
- ✓ Antall brukere av en samlet hjemmetjeneste: ca. 110. Vedtak iverksettes på dagen.
- ✓ Antall årsverk i en samlet PRO-tjeneste: 66 årsverk fordelt på ca. 100 arbeidstakere. Ca. 20 vikarer.
- ✓ Arbeidsgruppe samhandlingsreform: har kun avholdt 1 møte i 2014 år vedrørende kommunal framdrift. Mye usikkert her p.g.a. valg av framtidig legevaktordning.
- ✓ Samhandlingsreformen inntrådte pr. 01.01.12: med en ny kommunal plikt til å ta i mot utskrivningsklare pasienter fra sykehus og har fungert med noen avvik og samhandlingsutfordringer.
Hittil har Ibestad kommune kun hatt 1 "overliggende pasient" i 1 døgn i sykehus.
- ✓ Krav om utvidet investering i påkrevet medisinsk utstyr for å møte samhandlingsreformens er iverksatt.
- ✓ Antall individuelle vedtak om ulike tjenestetilbud: ca. 400 enkeltvedtak
- ✓ Antall oppdragsavtaler på omsorgslønn: ca. 15 personer. Evalueres hvert halvår.
- ✓ Antall oppdragsavtaler på støttekontakt: ca. 15 personer. Evalueres hvert halvår.
- ✓ Antall vedtak på trygghetsalarm: ca. 40 brukere.
- ✓ Kommunen har personlig assistentordning: 1 årsverk fordelt på en bruker.
- ✓ 40 år gammelt sykehjem som krever stadig oppgradering og vedlikehold
- ✓ Erfaringer de siste år viser at kompetansekravet og tjenestekravet stiger i hjemmesykepleien i samsvar med samhandlingsreformen, og at mange alvorlig syke vil ha sitt fag- og hjelpetilbud dekket i hjemmet/evt. omsorgsbolig.

Driftsmessig endringer:

- ✓ Reduserte driftsrammer 2015 resulterer i redusert drift som må ende i redusert bemanning med inntil 4 årsverk.
- ✓ Redusert sykehjems plasser fra 32 med 1 plass pr. 01.04.15 og 1 plass 01.10.15 til 30.
- ✓ Reduserte trivsels- og aktivitetstilbud for eldre/funksjonshemmede om aktivitørstillinger inndras eller holdes vakante.
- ✓ Redusert merkantil funksjon kan medføre at tidsfrister ikke kan opprettholdes som tidligere
- ✓ Redusert antall sykehjems plasser kan bety perioder med overbelegg/overtid/ekstravakter eller at kommunen må betale døgnbøter til sykehusene for manglende mottakskapasitet for pasienter. Redusert vederlagsbetaling som inntekt.
- ✓ Redusert vederlagsbetaling som inntekt som resultat av redusert antall langtids plasser.
- ✓ Omgjør en vakant fast 100 % helsefagarbeiderstilling til en 100 % fast sykepleierstilling/vernepleierstilling ved høstens budsjettarbeid, med effekt f.o.m. 2015 for å etterkomme nye kompetansekrav.
- ✓ Framtidig legevakt for Ibestad er under vurdering for evt. endring, og vil ha innflytelse på PRO-tjenesten.

Utfordringer i planperioden:

- ✓ Påkrevet økt vedlikehold av et 40 år gammelt sykehjem med behov for intern totalreovering av pasientrom, skyllerom, badrom og utearealer.
- ✓ Å møte Helseforetakenes nye samhandlingsregler i forbindelse med samhandlingsreformen med økt press på den kommunale PRO-tjenesten, både m.t.p. kompetanse, bemanning og etterspurt medisinsk utstyr.
- ✓ Kvalitetssikre og opprettholde tilfredsstillende standard på de ulike tjenestetilbud.
- ✓ Etterkomme nye årlige lovkrav og pålegg fra overordnet myndighet.
- ✓ Kunne møte krav om ivaretagelse av stadig flere unge med diagnoser / helsesvikt som trenger ekstra ressurser (tverrsektorielle kommunale tiltak på økonomi og kompetanse)
- ✓ Beholde, verdsette og rekruttere kompetent fagpersonell
- ✓ Ivareta og skape et godt omdømme og et godt arbeidsmiljø.
- ✓ Stor utfordring ligger i å rekruttere nye vikarer/ufaglærte.
- ✓ Å holde sykefraværet nede, ivareta god arbeidsmoral og holde arbeidsgleden oppe, samt ivareta en god HMS-tjeneste for de ansatte.
- ✓ Overtidsbruk og vikarbruk er stort med flere ressurskrevende brukere – og det er vanskelig å fastsette konkret i en vedtatt kommunal driftsramme.
- ✓ Avvikssystemer: å videreutvikle velfungerende godkjente system/rutiner for å mestre avvikshåndtering.

7.6 Plan. Næring og utvikling (PNU)

Resultatmål

- ✓ Alle saker der det beregnes gebyr skal saksbehandles innen fristen slik at gebyr kan beregnes.
- ✓ Matrikkelen skal oppdateres innen 1 uke etter at et føringspliktig vedtak.
- ✓ Skriftlige søknader/henvendelser skal besvares i rett tid etter Forvaltningslovens § 11 a.

Tiltaks mål (prioriterte med uthevet skrift)

- ✓ **Fortau Hamnvik sentrum – Ibestadskolen**
  - Sannsynlig oppstart vår, 2015. Forutsetter positivt vedtak på Fylkestinget i desember 2014.
- ✓ **Ny 1-10 skole, Ibestad**
  - Anbudet på skolen vil bli lagt ut først i desember 2014, byggestart vår 2015.
- ✓ **Ferdigstille beredskapsplan (2009)**
  - Nåværende, ikke godkjente, beredskapsplan er oppdatert og vil fungere inntil en ny plan er ferdig.
- ✓ **Ferdigstille arealplanen (2010)**
  - Ny konsulent er engasjert for å få fram arealplan. Denne vil bli lagt fram for behandling tidlig i 2015.
- ✓ **Ytre Andørja Vannverk (2010) – detaljplanlegging i 2014 og utbygging i 2015**
  - Fremdriftsplanen er godkjent av Mattilsynet, mål om ferdig utbygging i uke 22, 2015.
- ✓ **Gårdskartlegging (2009)**
  - Oppretting av markslagsgrensene er justert i landbruksregisteret. Fremdeles gjenstår det mye oppmåling ute i marka.
- ✓ **Reorganisering brannvern, samarbeid Harstad**
  - Det jobbes fortsatt med å få frem en avtale.
- ✓ **Reguleringsplan Engenes havn**
  - Reguleringsplanarbeidene er i gang, målet er å få planen godkjent i mai, 2015.
- ✓ **Renovering av svømmehall/reanseanlegg**
  - Det er tvingende nødvendig å realisere renoveringen så tidlig som mulig i 2015.
- ✓ **Mineraler Breivoll**
  - Veien videre etter rapporten er presentert for grunneiere og innbyggerne.
- ✓ **Havner, samarbeidsavtale med Harstad Havn.**
  - Det jobbes med å få på plass en avtale med Harstad Havn og et felles havnedistrikt
- ✓ **Gjennomføring felles “teknisk drift” Ibestad kommune, Ibestad Eiendom**
  - Ibestad Fellesråd har trukket seg ut av samarbeidet. Det jobbes med å få på plass en avtale med Ibestad Eiendom.
- ✓ **Tilstandsrapport på kommunale bygg inkl. HMS (2009)**
- ✓ **Nytt gebyrregulativ for vann og avløp, oppgraderes int. selvkostprinsipp (2011)**
- ✓ **Status for veger som vedlikeholdes av kommunen/overføre vedlikeholdsansvar til private (2010)**
  - Statusrapport for kommunale veger med kostnader i perioden 2012 – 2022
  - Premisser for nedklassifisering/overtakelse av private lagt i rapporten

- Sak vil komme opp i kommunestyret med det første.
- ✓ Revisjon av HMS-plan for seksjonen.

Status

- ✓ 4 årsverk adm., 6 renholdere (4,9 årsverk), 4,5 årsverk vaktmestre inkl. formann
  - Seksjonen har vært underbemannet store deler av 2014. Ny prosjektleder starter ved nyåret, mens saksbehandler fortsatt er ute i permisjon. En vaktmesterstilling holdes vakant i 50 % halve 2015.

Driftsmessige endringer

- ✓ Forhandle om/gjennomføre avtale med Harstad kommune om kjøp av brann- og feiertjenesters.
- ✓ Forhandle om/gjennomføre avtale med Harstad havnevesen om felles havnedistrikt og havnesjef.

Utfordringer i planperioden

- ✓ Landbruksavdelingen i kommunen er pålagt å ha oversikt over
  - leieavtaler for jord, ajourhold av dette.
  - kartlegge leiejord
  - Oppdatere klassifiseringen av landbruksjord.
  - Behandle søknader, produksjons- og beitetilskudd samt SMIL-midler.
- ✓ Vedlikehold av kommunale veger – fortsette int. statusrapporten
  - Nedklassifisering av vegstrekninger hvor det bare er fritidsbebyggelse. Sak vedrørende nedklassifiseringen vil komme opp med det første.
  - Økonomiske utfordringer.
- ✓ Vedlikehold av kommunale bygg
  - Kommunale bygninger skal følges opp videre med økonomioversikt for det enkelte bygg.
  - Arbeidet går fortløpende, avhengig av både økonomiske og menneskelige ressurser. Den økonomiske situasjonen tilsier at det kun vil bli utført det mest tvingende vedlikeholdet.
- ✓ Etablere SD-anlegg for drift av tekniske anlegg kommunale bygg
  - Her vil nye Ibestad skole bidra til fortgang i arbeidet, og legge noen føringer for hvilket system som blir valgt. Det er snart klart for å legge ut anbudet, og her er SD-system tatt med.
- ✓ Ajourføring og ajourhold kommunalt bygningsarkiv
- ✓ Hovedplan for avløp
- ✓ Revisjon av sentrumsplan for Hamnvik.
  - Prosjektet “Stedsutvikling Hamnvik” er nå ferdig, rådmannen lager sak til kommunestyret der forslag til gjennomføring kommer fram. Vedtatte satsningsområder vil bli implementert i sentrumsplanen.

8. Planstrategi 2015 - 2018

Plan	Plantype	2015	2016	2017	2018	Finansiering	Merknad
Rådmann/stab							
Kommuneplan - samfunnsdel	Kommuneplan	x				Egne midler	
Økonomiplan	Økonomiplan	x	x	x	x	Egne ressurser	
Planstrategi – rullering handlingsdelen	Planstrategi	x	x	x	x	Egne ressurser	Årlig rullering
Arkivplan	Temaplan	x				Egne ressurser	
Personalpolitisk plan	Temaplan	x				Egne ressurser	
Kompetanseplan	Temaplan	x				Egne ressurser	
Boligpolitisk plan	Temaplan		x				
Oppvekst							
Oppvekststrategi for Ibestad kommune	Temaplan	x				Egne midler	
Barnehageplan	Temaplan		x			Egne midler	
Skoleplan	Temaplan		x			Egne midler	
Kulturplan	Temaplan		x			Egne midler	
Plan for bosetting av flyktninger	Temaplan		x			Egne midler	Tverrsektoriell
Anleggsplan for idrett og friluftsliv	Kommunedelplan	x	x	x	x	Egne ressurser	Årlig rullering
Den kulturelle skolesekken	Temaplan	x			x	Egne ressurser	Rulleres hvert 3. år
NAV							
Helse							
Smittevernplan	Temaplan	x	x	x	x	Egne ressurser	Årlig rullering
Folkehelseplan	Kommunedelplan			x		Egne ressurser	
Plan for psykisk helsearbeid	Temaplan		x			Egne ressurser	
Pleie, rehabilitering og omsorg (PRO)							
Omsorgsplan	Temaplan	x				Egne ressurser	Inkluderes i planlegging framtidig sykehjem
Demensplan	Temaplan	x				Egne ressurser	
Plan, næring og utvikling (PNU)							

Kommuneplan – arealdelen («innmark»)		x				Egne midler	Ekstern bistand
Kommuneplan – arealdelen («utmark»)			x			Egne midler	Ekstern bistand
Kystsoneplan	Kommunedelplan	x				Bevilg. fra fylkeskom	Revidering – interkomm. samarbeid
Hovedplan vann	Kommunedelplan		x			Egne midler	
Trafikksikkerhetsplan	Kommunedelplan	x	x	x	x	Egne ressurser	Årlig rullering
Landbruksplan	Temaplan	x				Egne ressurser	

9. Budsjettskjema 1

Driftsbudsjett

Årsbudsjett 2015/økonomiplan 2016 - 2018

	Regn 13	Bud 14	Bud 15	Bud 16	Bud 17	Bud 18
Kommunens frie inntekter						
Rammetilskudd fra staten	-73 305	-75 500	-74 523	-74 380	-74 380	-74 380
Skatt på formue og inntekt	-25 750	-26 200	-27 578	-27 400	-27 200	-27 100
Sum skatt og rammetilskudd	-99 055	-101 700	-102 101	-101 780	-101 580	-101 480
Konsesjonsavgift	-16	-15	-15	-15	-15	-15
Eiendomsskatt	-1 771	-1 811	-1 900	-4 200	-5 900	-5 900
Andre generelle tilskudd/refusjoner 1)	-9 047	-3 963	-4 863	-4 750	-4 742	-4 715
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-109 889	-107 489	-108 879	-110 745	-112 237	-112 110
1.90 Renteinntekter	-494	-366	-379	-345	-365	-404
1.87 Utbytte/renteinntekt HLK	-203	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
1.87 Renter kommunale innlån	1 824	2 200	2 121	2 960	3 883	3 883
1.87 Avdrag på lån	2 777	2 600	3 150	3 729	4 358	4 370
NTO FINANSUTGIFTER/-INNTEKTER	3 904	2 334	2 792	4 244	5 776	5 749
Til dekning av tidl. års merforbruk/underskudd	1 637					
Til ubundne avsetninger 2)	5 182	-	200	-	-	-
Til bundne avsetninger 3)	2 242					
Bruk av tidligere års overskudd	-5 182					
Bruk av ubundne avsetninger 4)	-920	-100	-100	-100	-100	-100
Bruk av bundne avsetninger 5)	-1 694	-650				
AVSETNINGER NETTO	1 265	-750	100	-100	-100	-100
Driftsmidler til fin. av investering	477	-	254	701	701	701
TIL FORDELING DRIFT	-104 243	-105 905	-105 733	-105 900	-105 860	-105 760
MERFORBRUK/MINDREFORBRUK	-4 220	-	-	-	-	-
Rammeområde:						
<u>1. Rådmannens stab</u>						
Utgifter	19 728	17 182	15 226	14 557	14 657	14 557
Avsatt til lønnsoppgjør/kostnad bemanningsreduksjon	-	2 000	3 198	2 700	2 700	2 700
Inntekter	-6 029	-3 001	-1 605	-1 470	-1 470	-1 470
Netto ugift	13 699	16 181	16 819	15 787	15 887	15 787
<u>2. Oppvekst</u>						
Utgifter	53 862	48 443	47 323	47 216	47 076	47 076
Inntekter	-22 194	-19 236	-16 417	-16 216	-16 216	-16 216
Netto ugift	31 668	29 207	30 906	31 000	30 860	30 860
<u>3. NAV</u>						
Utgifter	2 172	2 163	2 159	2 148	2 148	2 148
Inntekter	-228	-37	-37	-37	-37	-37
Netto ugift	1 944	2 126	2 122	2 111	2 111	2 111

4. Helse						
Utgifter	9 792	8 144	6 653	6 673	6 673	6 673
Inntekter	-2 053	-1 445	-1 503	-1 503	-1 503	-1 503
Netto ugift	7 739	6 699	5 150	5 170	5 170	5 170
5. Pleie, rehabilitering og omsorg						
Utgifter	53 499	50 091	49 239	50 617	50 617	50 617
Inntekter	-12 845	-8 155	-8 365	-8 349	-8 349	-8 349
Netto ugift	40 654	41 936	40 874	42 268	42 268	42 268
6. Plan, næring og utvikling						
Utgifter	19 250	17 411	17 750	17 452	17 452	17 452
Inntekter	-7 617	-7 655	-7 888	-7 888	-7 888	-7 888
Netto ugift	11 633	9 756	9 862	9 564	9 564	9 564
Diverse:			105 733			
Reserverte tilleggsbevilgninger						
Premiefond	-3 449					
Momskompensasjon						
Premieavvik	-3 269					
Momskompensasjon fra investering	-596	-	-	-	-	-
Netto ugift	-7 314	-	-	-	-	-
Rammeområder til sammen	100 023	105 905	107 433	105 900	105 860	105 760
Note 1) Andre generelle tilskudd/refusjoner						
1. Næringsfondtilskudd	-1 700					
2. Skjønnsmidler	-137					
3. Saman om ein betre kommune	-300					
4. Tilskudd bosetting flykninger	-6 085	-3 194	-4 100	-4 000	-4 000	-4 000
5. Kompensasjon R97	-265	-240	-225	-225	-225	-225
6. Kompensasjon omsorgsboliger	-410	-396	-401	-395	-399	-383
7. Rentekompensasjon skolebygg	-103	-89	-82	-75	-67	-59
8. Rentekompensasjon kirkebygg	-47	-44	-55	-55	-51	-48
Sum note 2) Andre generelle tilskudd	-9 047	-3 963	-4 863	-4 750	-4 742	-4 715
Note 2) Til ubundne avsetninger						
1. Avsetning til disposisjonsfond	5 182	-	200	-	-	-
Sum note 4) Til ubundne avsetninger			200			
Note 3) Til bundne avsetninger						
1. Avsetning	2 242	-	-	-	-	-
Sum note 5) Til bundne avsetninger	2 242	-	-	-	-	-
Note 4) Bruk av ubundne avsetninger						
1. Bruk av fond	-920	-100	-100	-100	-100	-100
Sum note 6) Bruk av ubundne avsetninger	-920	-100	-100	-100	-100	-100
Note 5) Bruk av bundne avsetninger						
1. Bruk av næringsfond kommune		-650				
3. Bruk av slamfond						
Sum note 7) Bruk av bundne avsetninger	-1 694	-650				

10. Tabell 1B

DRIFTSMESSIGE ENDRINGER I ØKONOMIPLANEN

Alle beløp i hele 1.000 kroner.

ingen fortegn betyr økte utgifter/reduerte inntekter
- betyr økte inntekter/reduerte utgifter

Beløpene i 2016 - 2017 og 2018 er endringer fra 2015 budsjett.

Enhet	2016	2017	2018
<u>Rådmanne/stab</u>			
Valgkostnader	-150	-50	-150
Avslutning av IDE-prosjektet	-300	-300	-300
Avsetning til bemanningsreuksjon - opphør	-588	-588	-588
SUM rammeområde	<u>-1 038</u>	<u>-938</u>	<u>-1 038</u>
<u>Oppvekst</u>			
Endring ny skole 01.07.2016 (red. inspektørstilling)	-85	-170	-170
Endring ny skole 01.07.2016 (reduert energikostn.)	-50	-105	-105
SUM rammeområde	<u>-135</u>	<u>-275</u>	<u>-275</u>
<u>NAV</u>			
SUM rammeområde	-	-	-
<u>Helse</u>			
SUM rammeområde	-	-	-
<u>PRO</u>			
SUM rammeområde	-	-	-
<u>Plan-, næring og utvikling</u>			
Reguleringsplan Engenes	-350	-350	-350
Endring ny skole 01.07.2016 (besparelse tekn. drift)	-50	-100	-100
Endring ny skole 01.07.2016 (vedlikehold skolebygg)	50	100	100
SUM rammeområde	<u>-350</u>	<u>-350</u>	<u>-350</u>
Sum rammeendringer	<u>-1 523</u>	<u>-1 563</u>	<u>-1 663</u>

FDV = (F)orvaltning, (D)rift og (V)edlikehold av bygninger

Note 1) Dette er en tabell som viser foreslåtte endringer i økonomiplanperioden. Det kan være konsekvenser av investeringstiltak eks. FDV og endringer i driftsrammer for enhetene.

11. Budsjettskjema 2

Investeringsbudsjett

Årsbudsjett 2015/økonomiplan 2016 - 2018

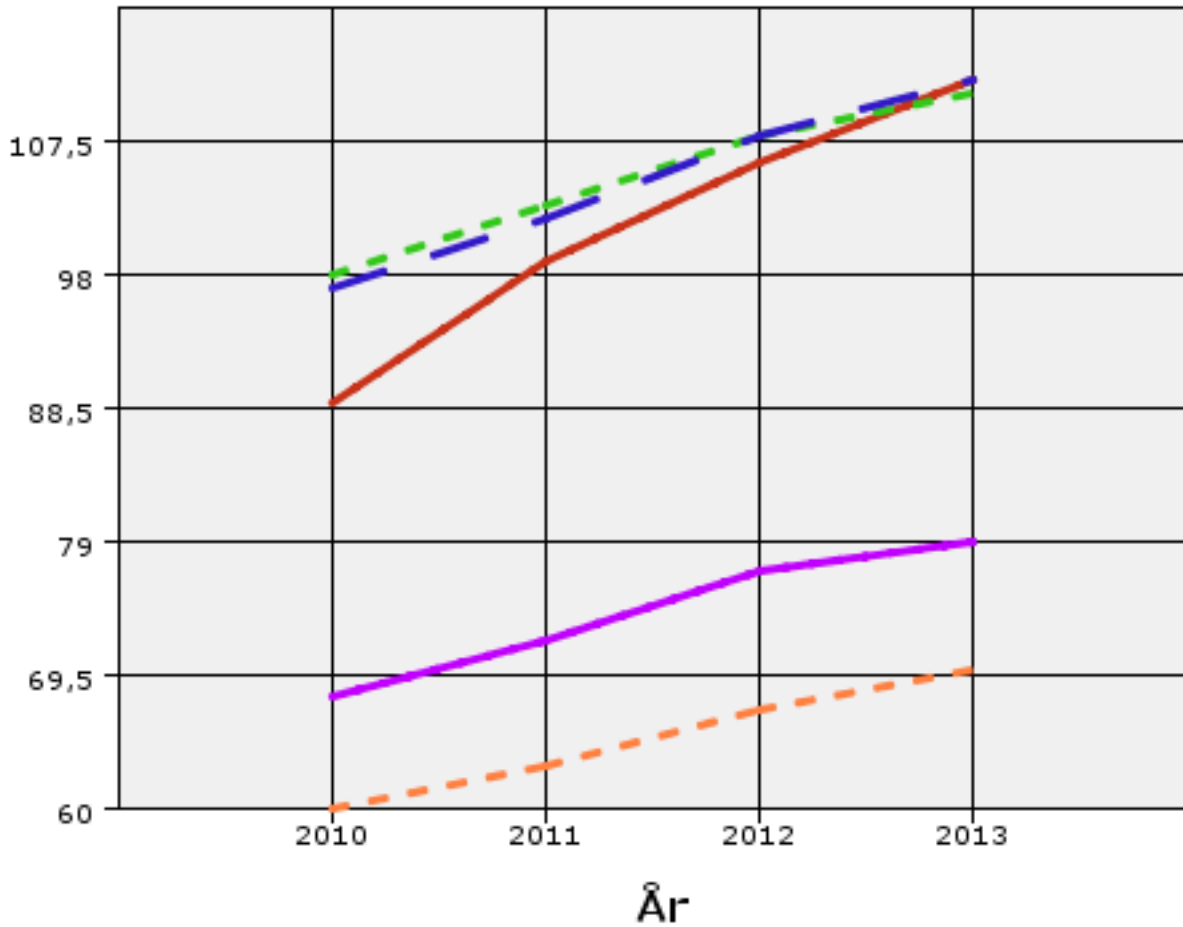
Alle beløp i hele 1.000 kroner.

Investeringer i anleggsmidler:	Regn 13	Bud 14	Bud 15	Bud 16	Bud 17	Bud 18
LØPENDE INVESTERINGER						
IKT - ny programvare	128	600	300	300	300	300
Nytt telefonsystem	121	80	-	-	-	-
Ibestad skole - data	140					
Ny skole	581	25 000	30 548	20 000		
Ibestad kulturhus - rehab. svømmehall	-	3 200				
Ibestad kulturhus - energisparetiltak	964					
Samhandlingsreformen	-	450	500	500		
Framtidig sykehjem		500	1 000	4 000	50 000	40 000
Fortau Hamnvik	426	1 500				
Brebåndsutbygging		1 000				
Lager/verksted/brannstasjon	625					
Ny brannbil	-	2 600				
Sørrollnes havn	233	2 567				
Kommunale veier - rehabilitering		1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Miljøstasjon	134	110				
Vei-og gatenavn	-	1 000				
Kommunale bygg - rehabilitering	167		1 000		1 000	1 000
Opparbeidelse næringsareal			3 000			
Stedsutvikling Hamnvik			500	500	500	500
Kaldlager teknisk drift			400			
Egenkapitalinnskudd KLP			701	701	701	701
SELVFINANSIERENDE INVESTERINGER						
Kommunalteknikk						
Ytre Andørja vannverk - behandlingsanl.	111	3 000				
Utlån						
BRUTTO INVESTERINGSUTG.	3 630	43 107	39 449	27 501	54 001	44 001
Avdrag etabl./startlån (netto)						
Avsetninger						
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	3 630	43 107	39 449	27 501	54 001	44 001
Finansieres slik:						
Bruk av lånemidler - løpende *)	-3 153	-38 557	-38 748	-26 800	-33 300	-28 300
Bruk av lånemidler - selvfin.						
Bruk av lånemidler - startlån						
Inntekter fra salg av anleggsmidler						
Tilskudd til investeringer	-	-3 050	-	-	-20 000	-15 000
Andre inntekter						
Sum ekstern finansiering	-3 153	-41 607	-38 748	-26 800	-53 300	-43 300
Overføring fra driftsbudsjettet	-477	-	-254	-701	-701	-701
Bruk av fond		-1 500	-447			
Bruk av avsetninger						
Sum finansiering	-3 630	-43 107	-39 449	-27 501	-54 001	-44 001

12. KOSTRA-tall

Finansielle nøkkeltall

Brutto driftsinntekter per innbygger

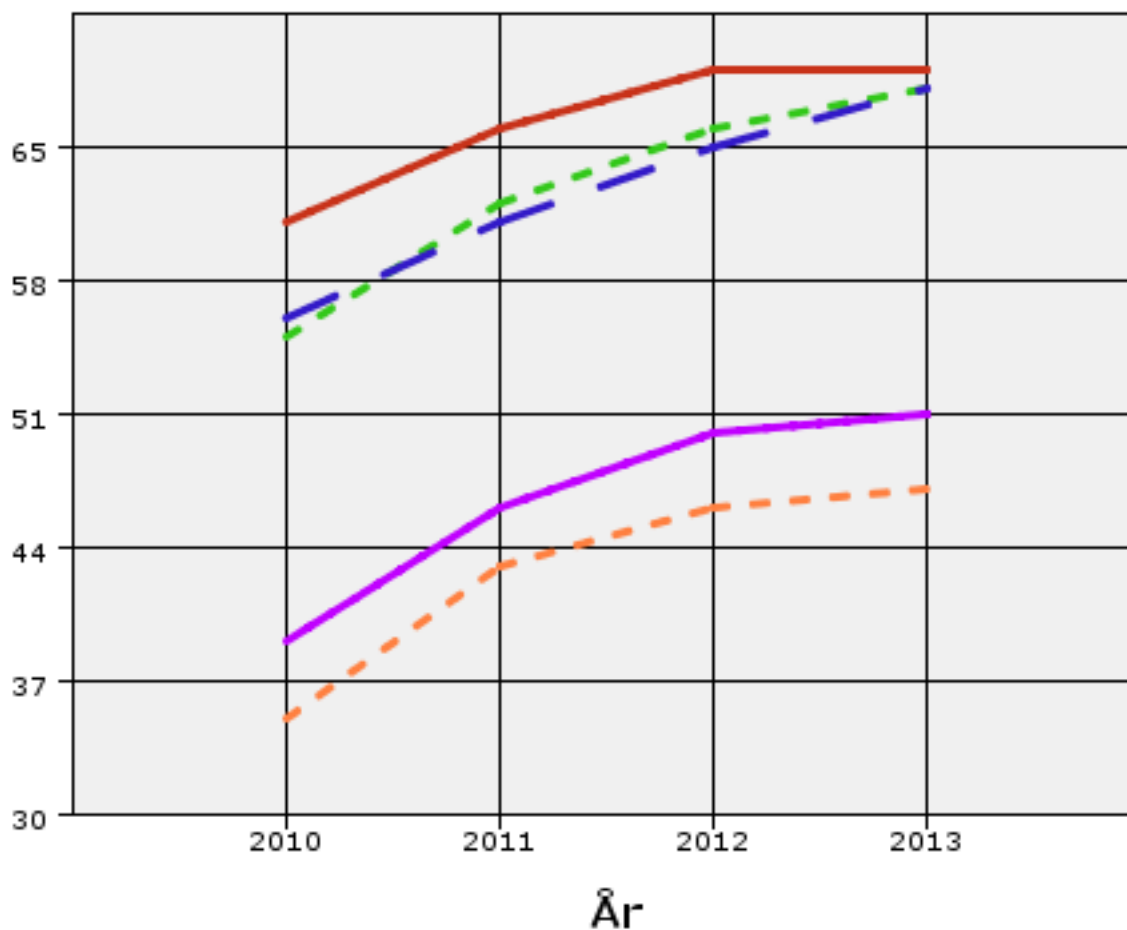

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	89	99	106	112
Kostragruppe 06	98	103	108	111
Sammenligningskommuner	97	102	108	112
Fylkessnitt	68	72	77	79
Landssnitt	60	63	67	70

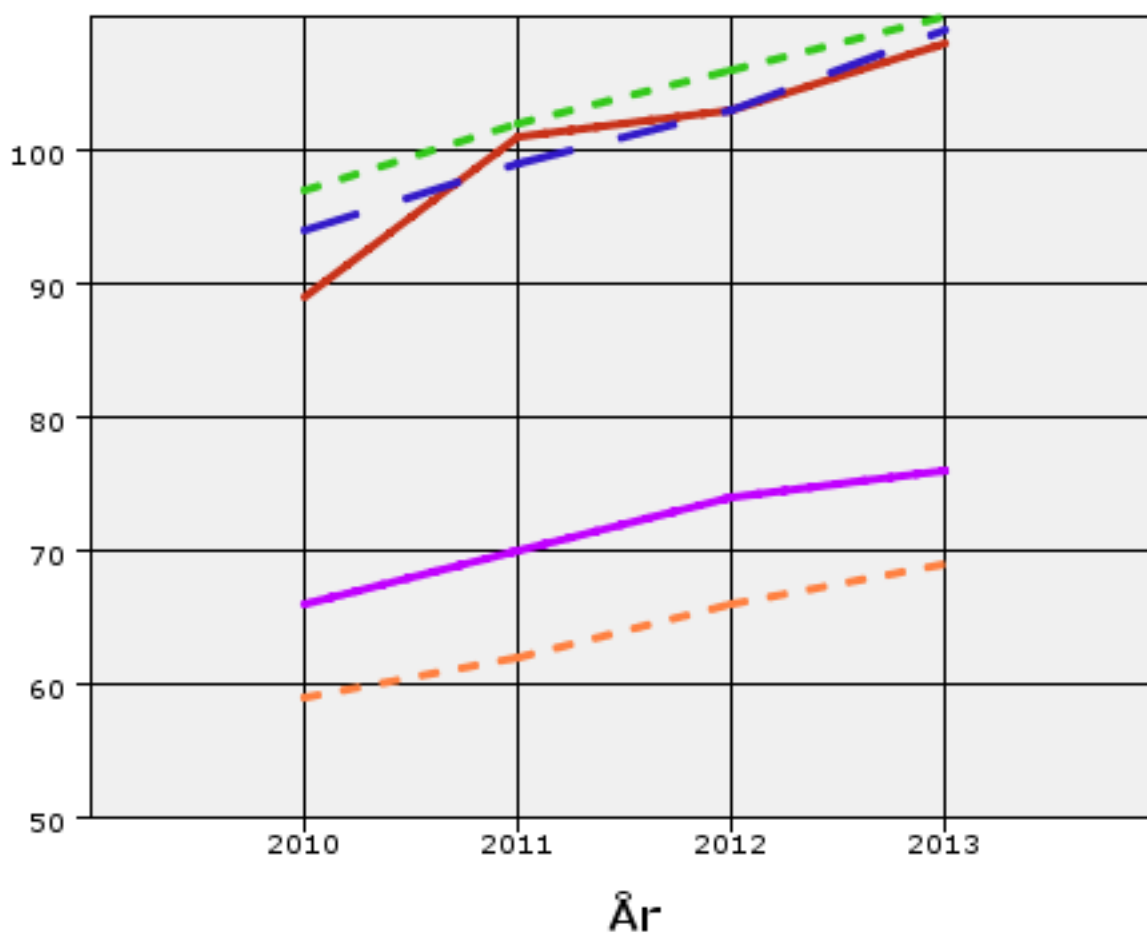
Frie inntekter per innbygger

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	61	66	69	69
Kostragruppe 06	55	62	66	68
Sammenligningskommuner	56	61	65	68
Fylkessnitt	39	46	50	51
Landssnitt	35	43	46	47

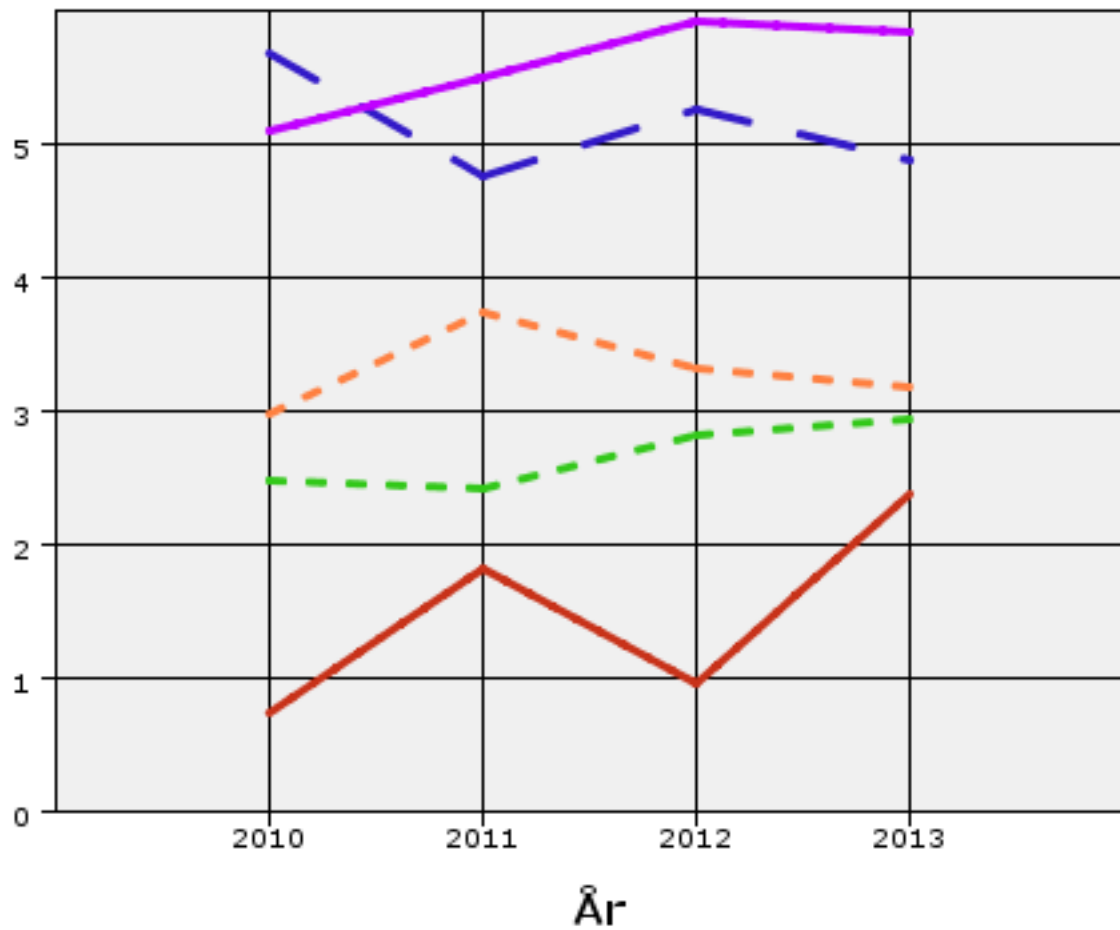
Brutto driftsutgifter per innbygger

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ■ Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	89	101	103	108
Kostragruppe 06	97	102	106	110
Sammenligningskommuner	94	99	103	109
Fylkessnitt	66	70	74	76
Landssnitt	59	62	66	69

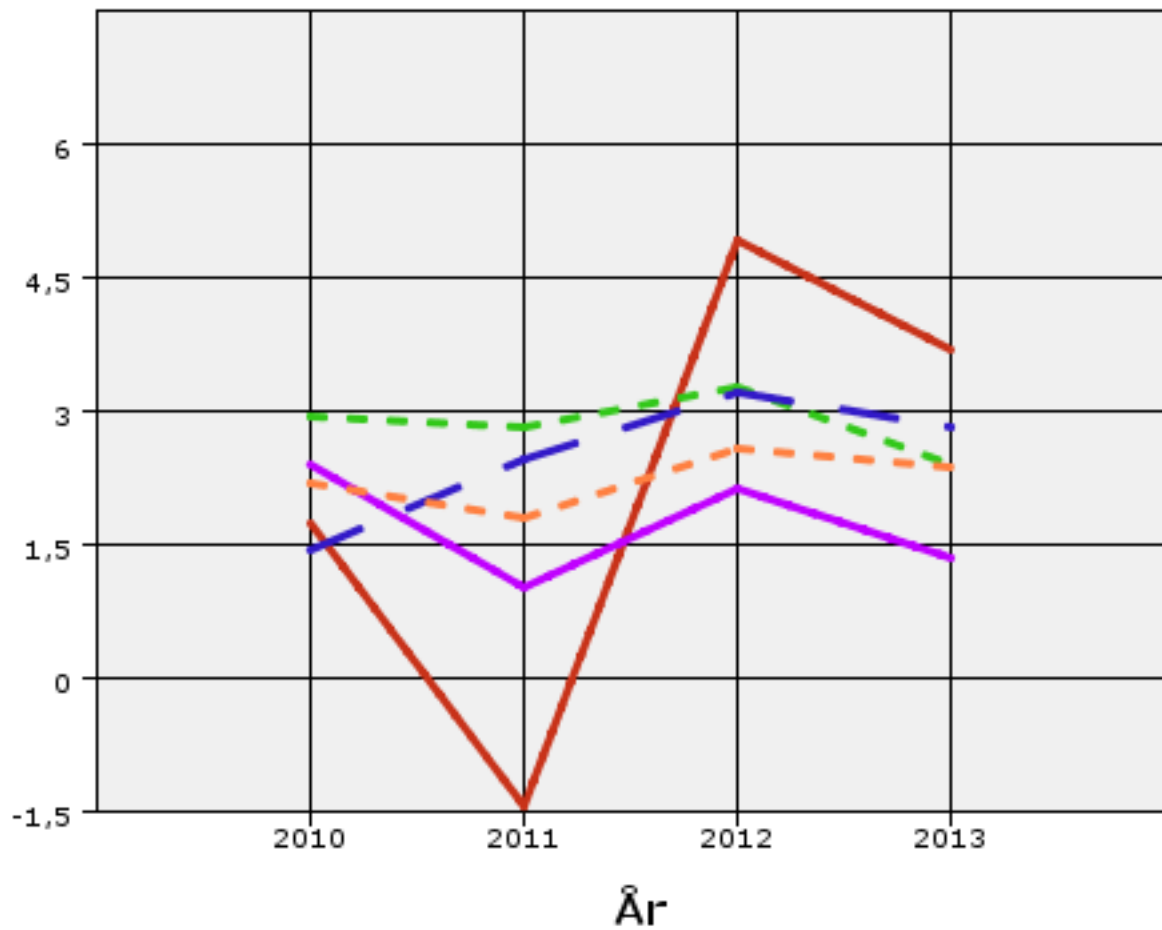
Netto renter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	0,74	1,82	0,95	2,38
Kostragruppe 06	2,48	2,41	2,81	2,94
Sammenligningskommuner	5,68	4,75	5,25	4,88
Fylkessnitt	5,10	5,49	5,92	5,84
Landssnitt	2,98	3,73	3,31	3,17

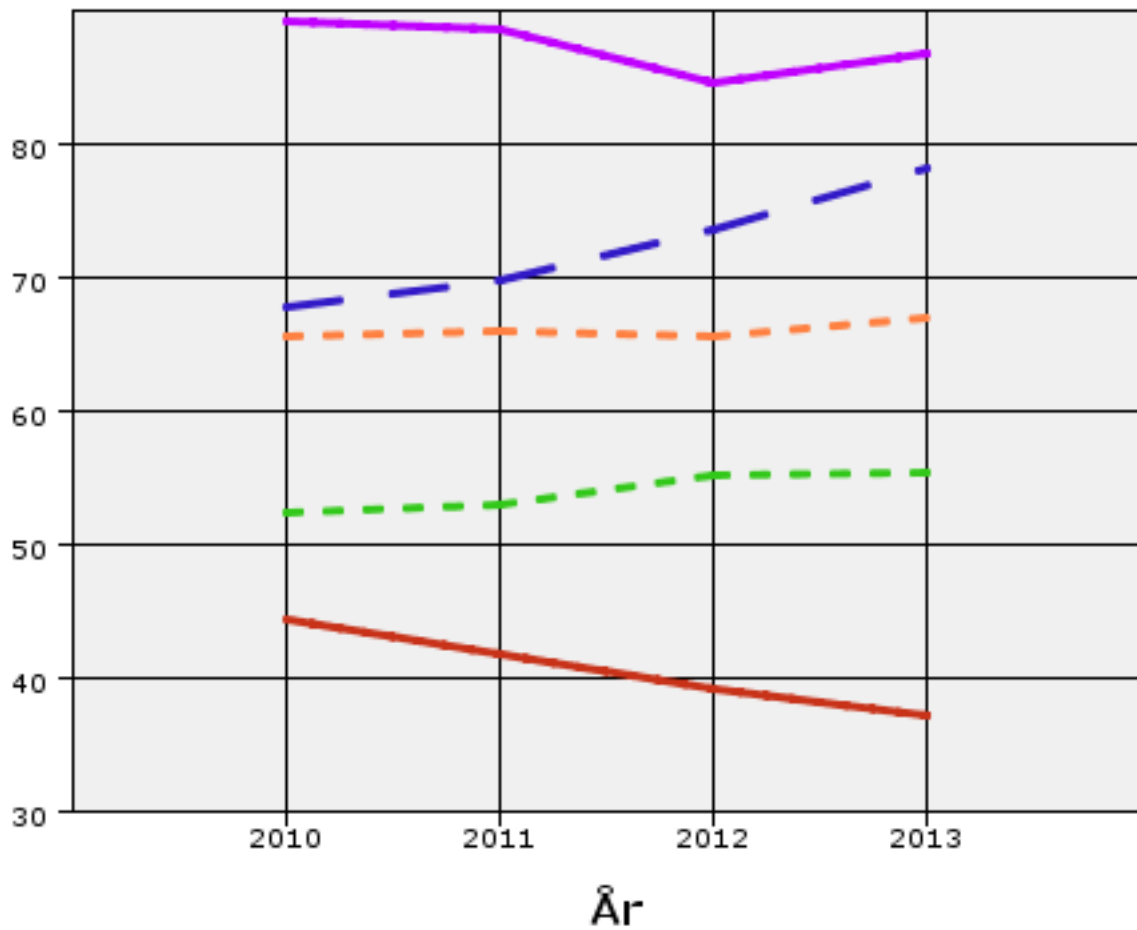
Netto resultatgrad

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	1,75	-1,45	4,92	3,70
Kostragruppe 06	2,93	2,83	3,28	2,41
Sammenligningskommuner	1,44	2,46	3,22	2,83
Fylkessnitt	2,39	1,02	2,12	1,34
Landssnitt	2,20	1,80	2,58	2,36

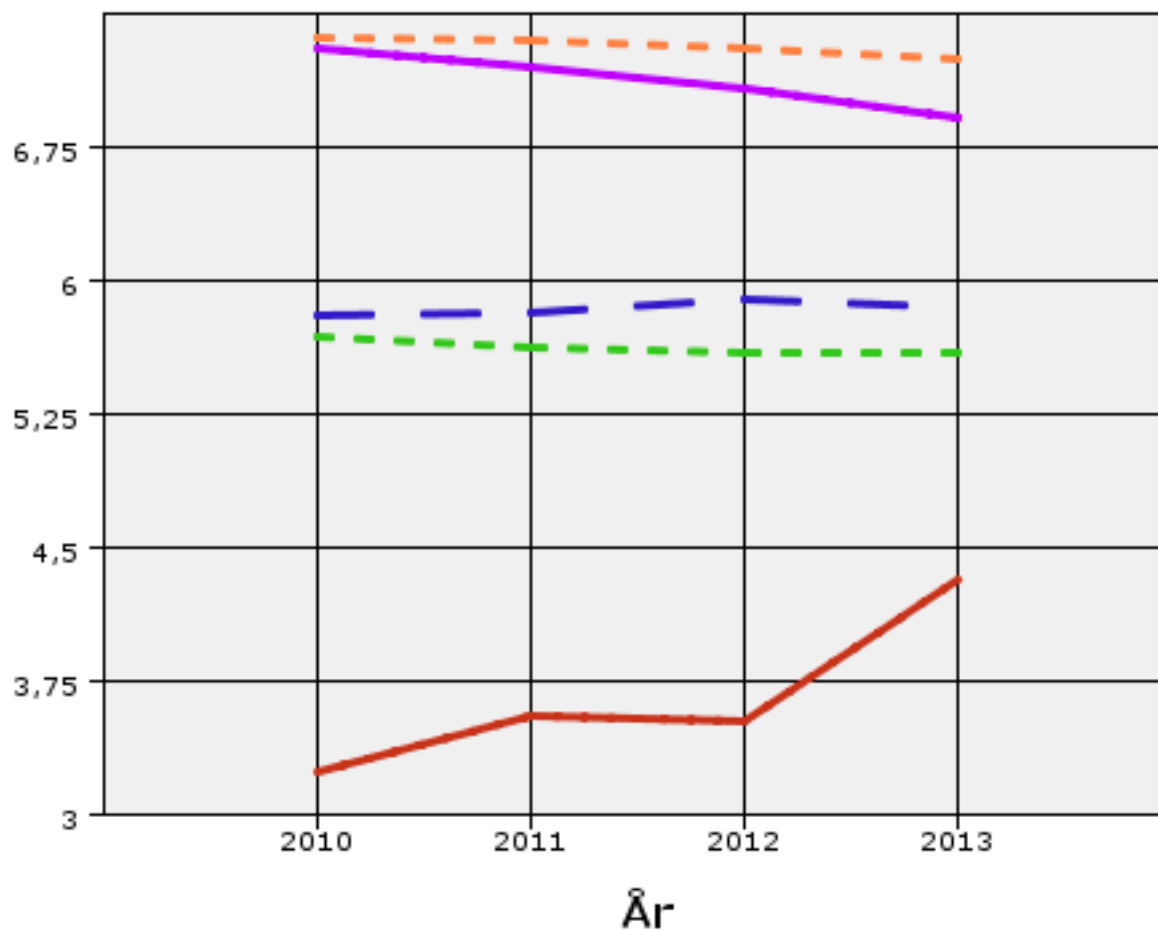
Netto gjeldsgrad

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ■ Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	44,33	41,76	39,29	37,27
Kostragruppe 06	52,34	53,09	55,21	55,41
Sammenligningskommuner	67,82	69,72	73,65	78,18
Fylkessnitt	89,21	88,53	84,52	86,86
Landssnitt	65,69	66,02	65,65	66,97

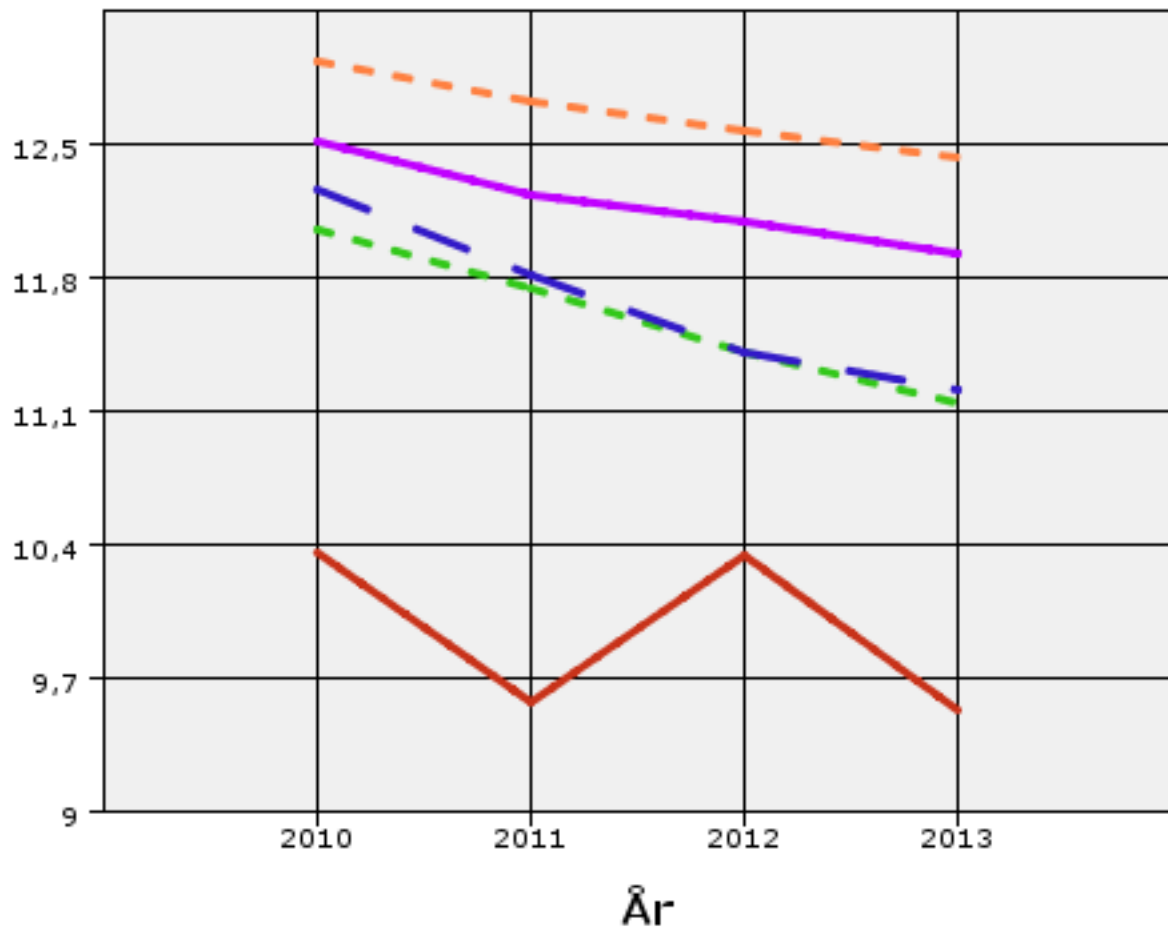
Andel folkemengde 0 til 5 år

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	3,24	3,55	3,52	4,32
Kostragruppe 06	5,69	5,62	5,60	5,59
Sammenligningskommuner	5,80	5,82	5,90	5,85
Fylkessnitt	7,30	7,20	7,08	6,92
Landssnitt	7,36	7,35	7,31	7,24

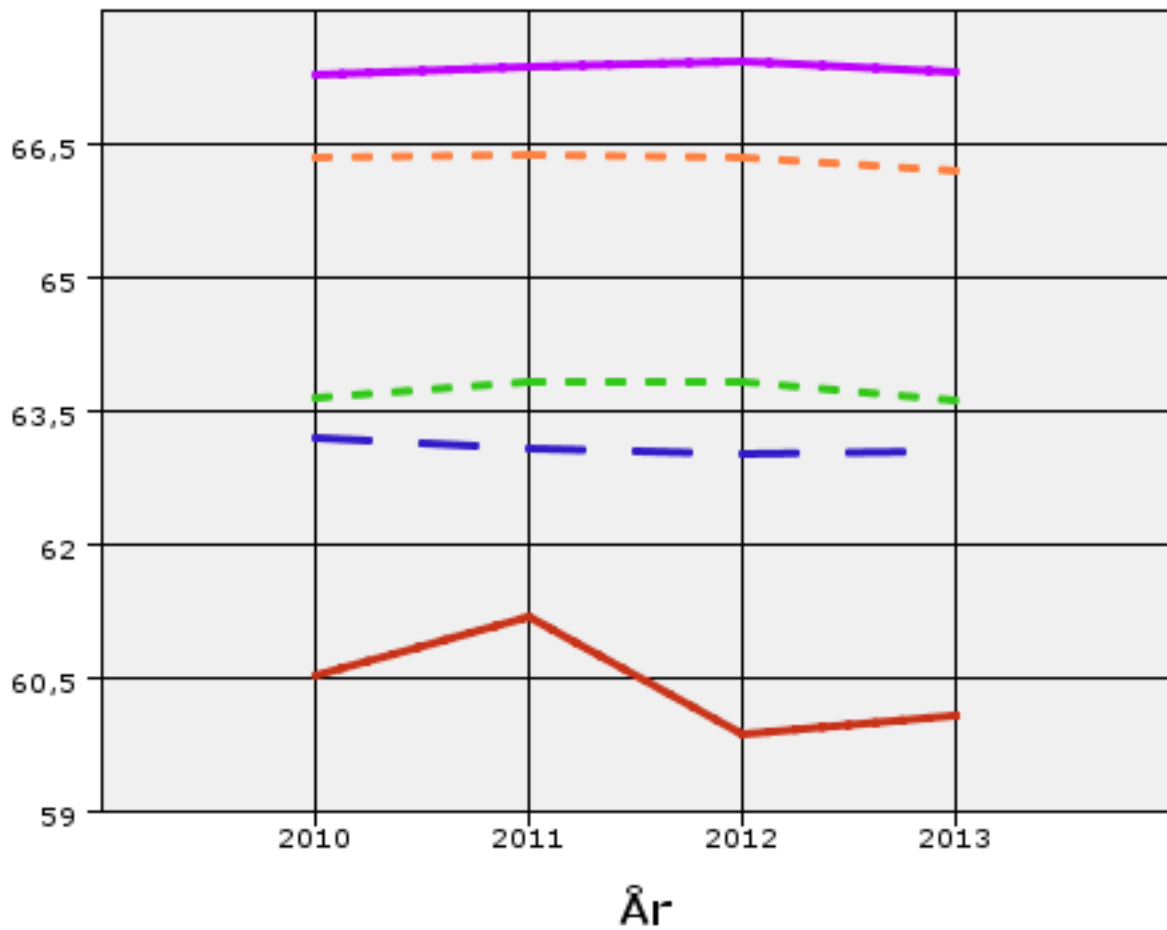
Andel folkemengde 6 til 15 år

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	10,36	9,57	10,34	9,54
Kostragruppe 06	12,05	11,74	11,41	11,15
Sammenligningskommuner	12,27	11,81	11,41	11,22
Fylkessnitt	12,51	12,24	12,09	11,93
Landssnitt	12,94	12,73	12,57	12,43

Andel folkemengde 16 til 66 år

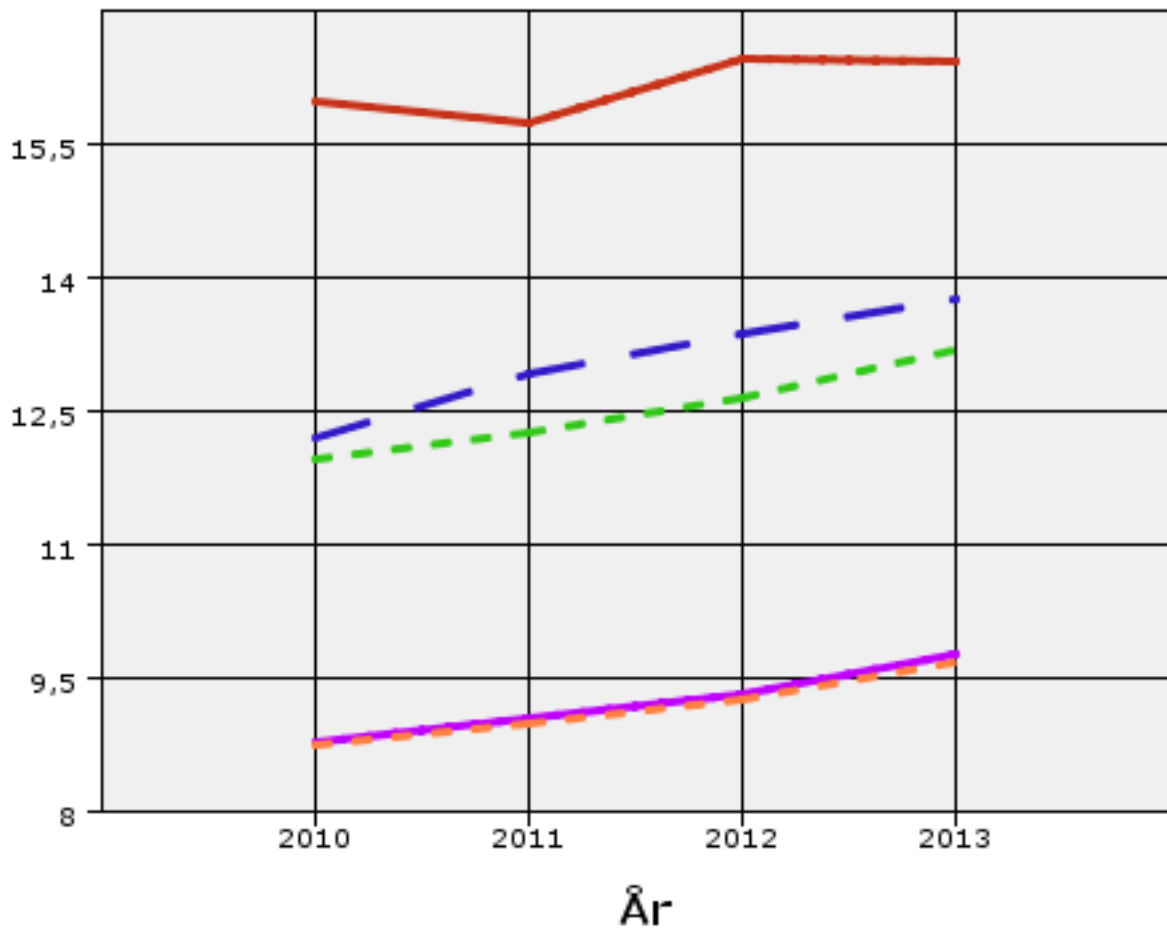

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	60,54	61,21	59,89	60,10
Kostragruppe 06	63,67	63,84	63,85	63,64
Sammenligningskommuner	63,20	63,09	63,04	63,05
Fylkessnitt	67,29	67,37	67,43	67,31
Landssnitt	66,36	66,38	66,37	66,20

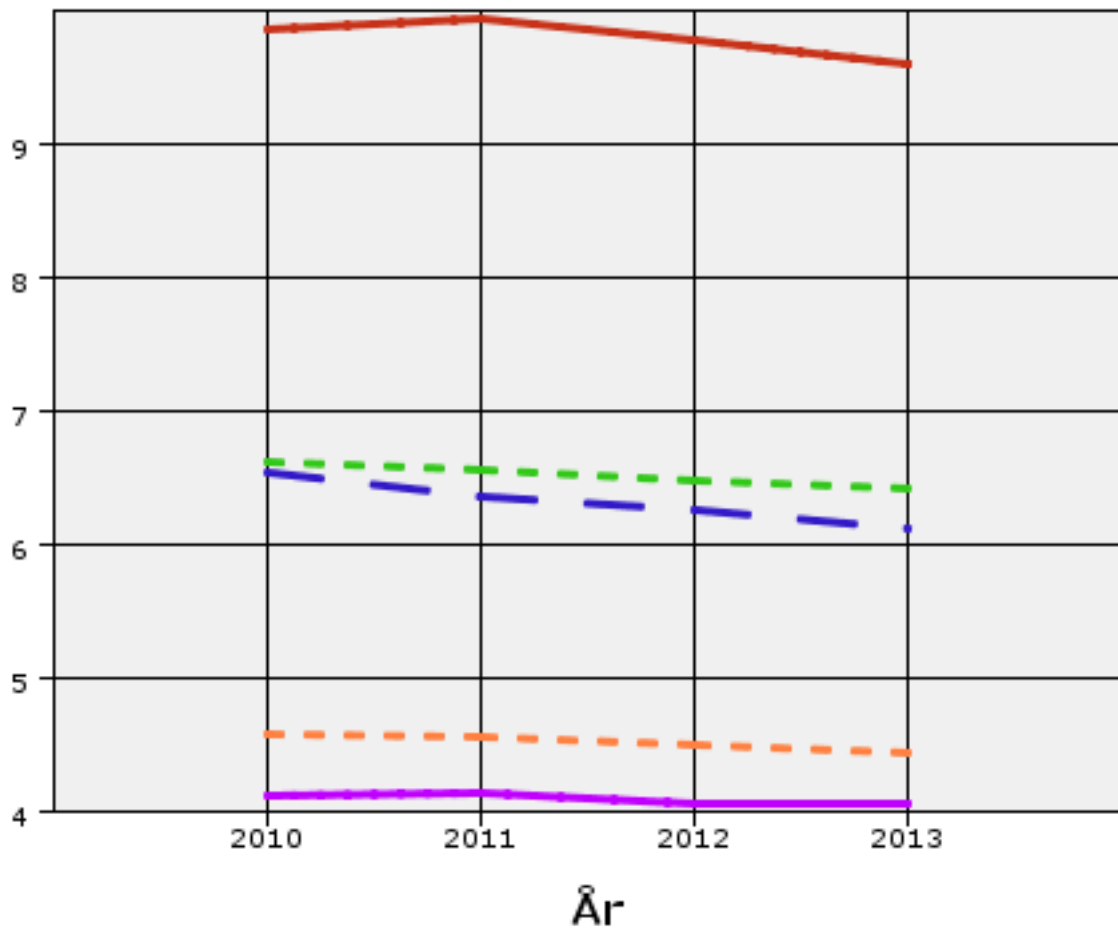
Andel folkemengde 67 til 79 år

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	16,00	15,74	16,47	16,43
Kostragruppe 06	11,96	12,26	12,67	13,21
Sammenligningskommuner	12,20	12,93	13,39	13,77
Fylkessnitt	8,78	9,07	9,33	9,79
Landssnitt	8,75	9,00	9,26	9,69

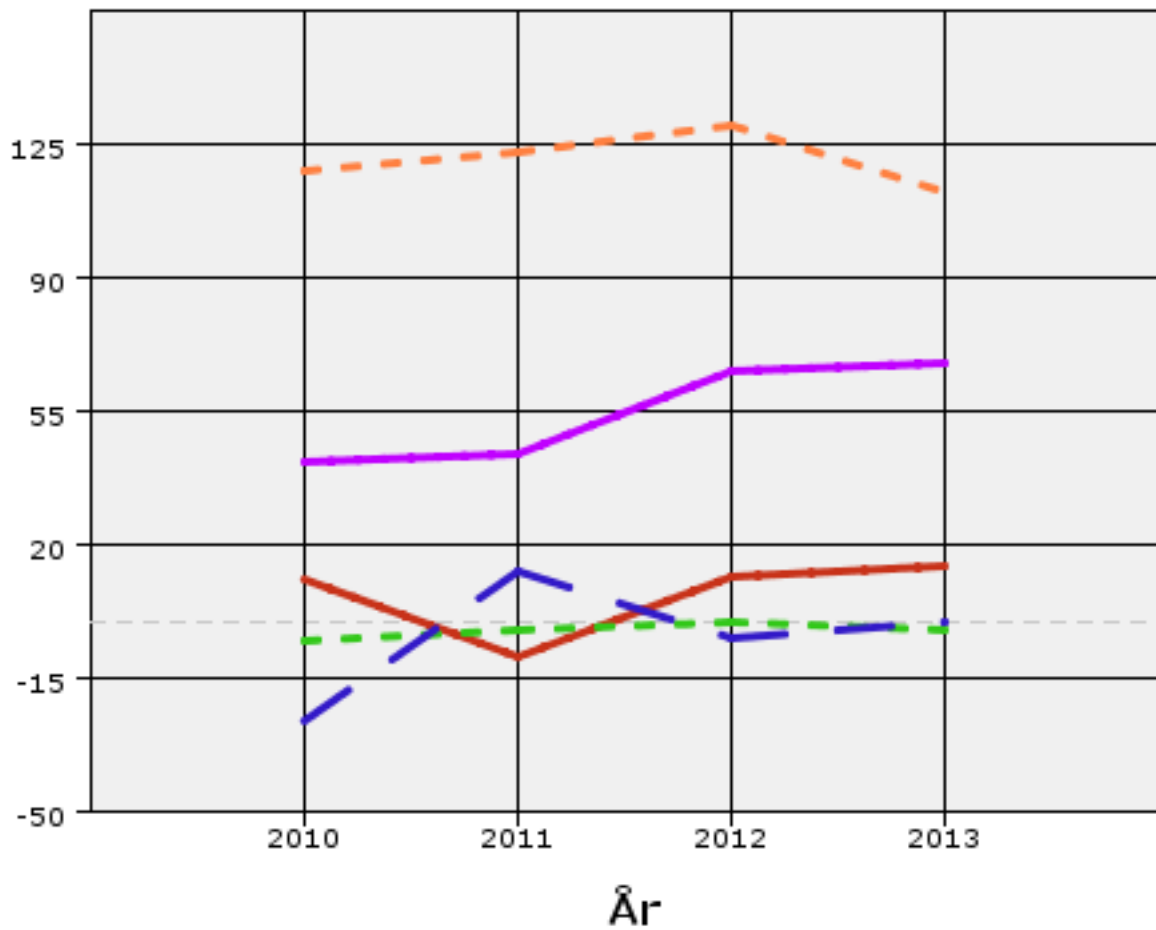
Andel folkemengde 80 år og over

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	9,87	9,93	9,78	9,61
Kostragruppe 06	6,62	6,55	6,47	6,41
Sammenligningskommuner	6,54	6,36	6,26	6,12
Fylkessnitt	4,12	4,13	4,06	4,05
Landssnitt	4,58	4,55	4,5	4,44

Netto befolkningstilvekst

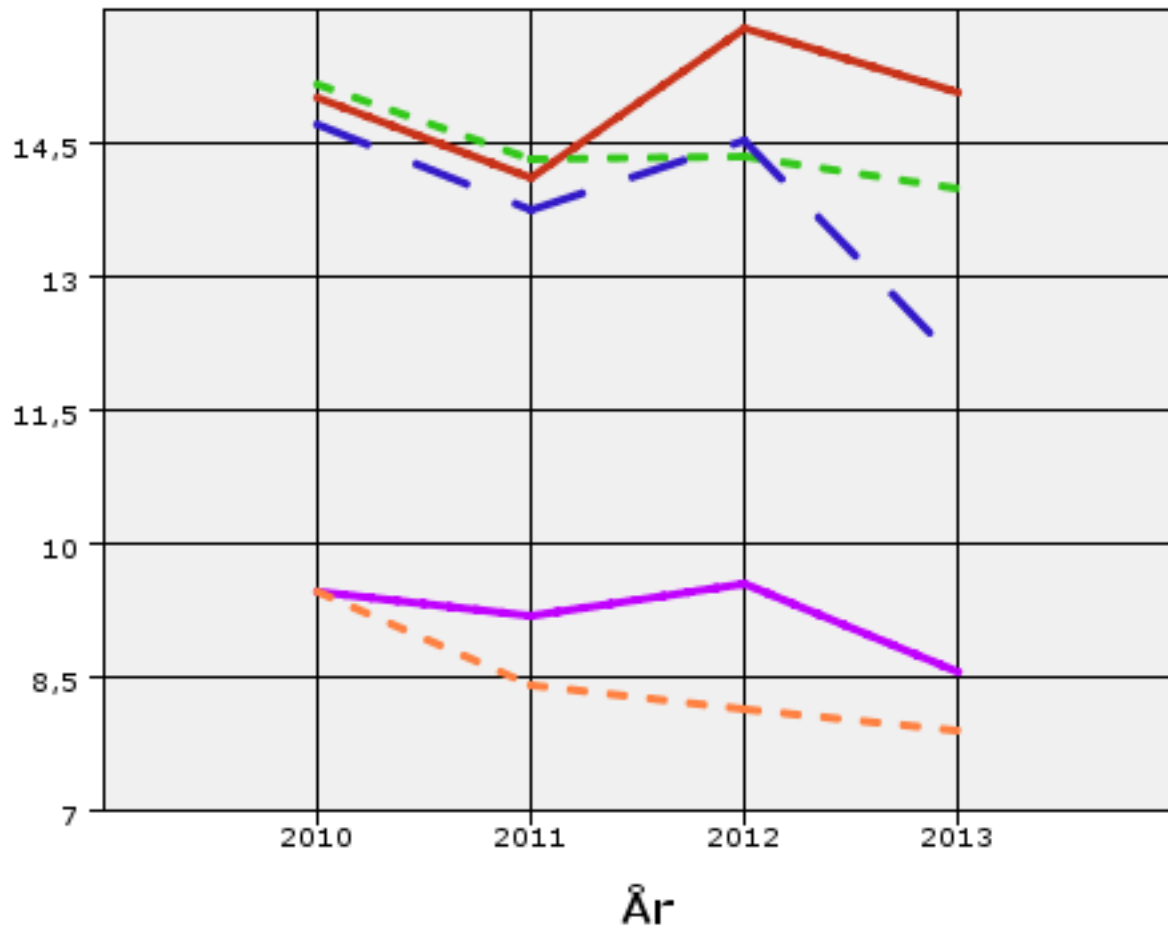

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	11	-9	12	15
Kostragruppe 06	-5	-2	0	-2
Sammenligningskommuner	-26	13	-4	0
Fylkessnitt	42	44	66	68
Landssnitt	118	123	130	113

Hovedprioriteringer

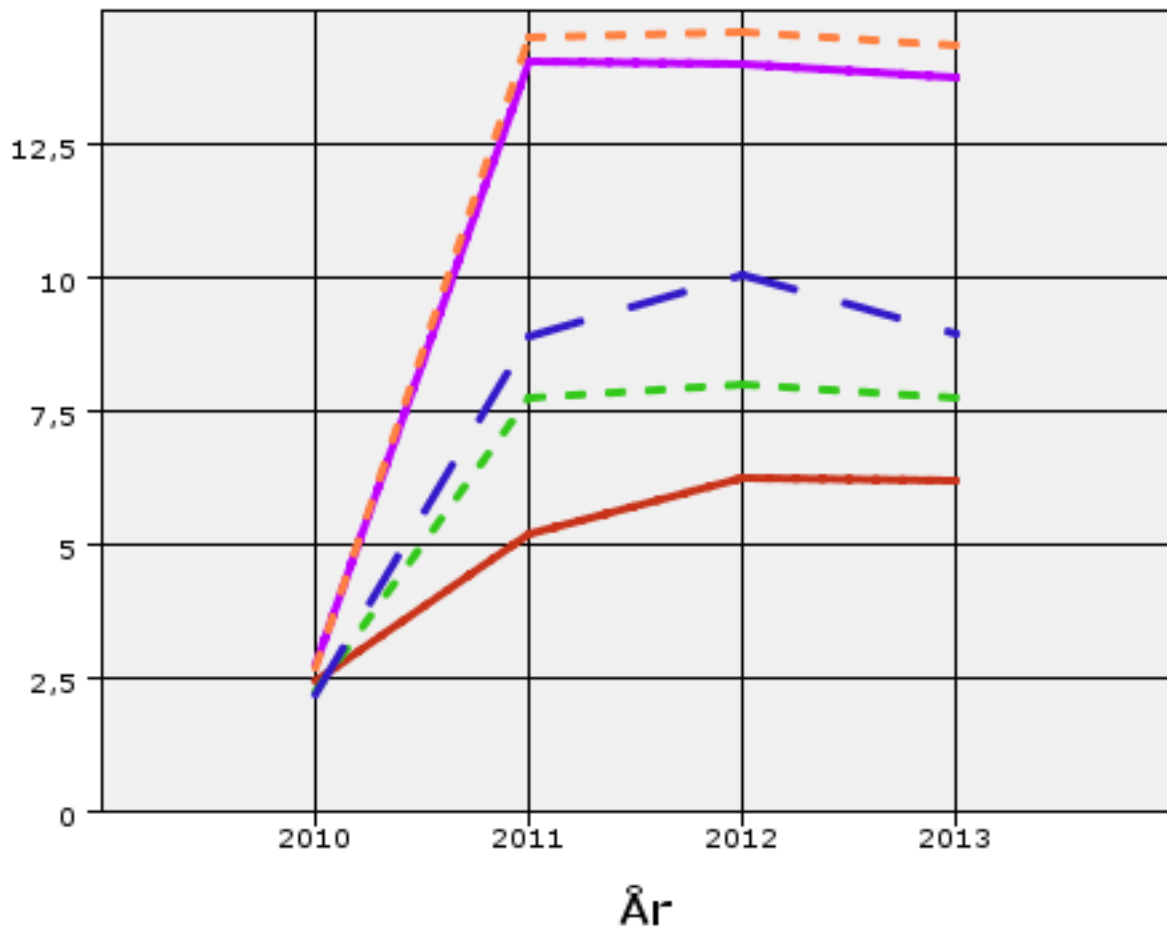
Andel netto driftsutg adm, styring og fellesutg av netto driftsutg i alt

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	14,99	14,10	15,78	15,06
Kostragruppe 06	15,16	14,30	14,35	13,98
Sammenligningskommuner	14,71	13,73	14,51	12,02
Fylkessnitt	9,46	9,17	9,54	8,55
Landssnitt	9,45	8,40	8,13	7,90

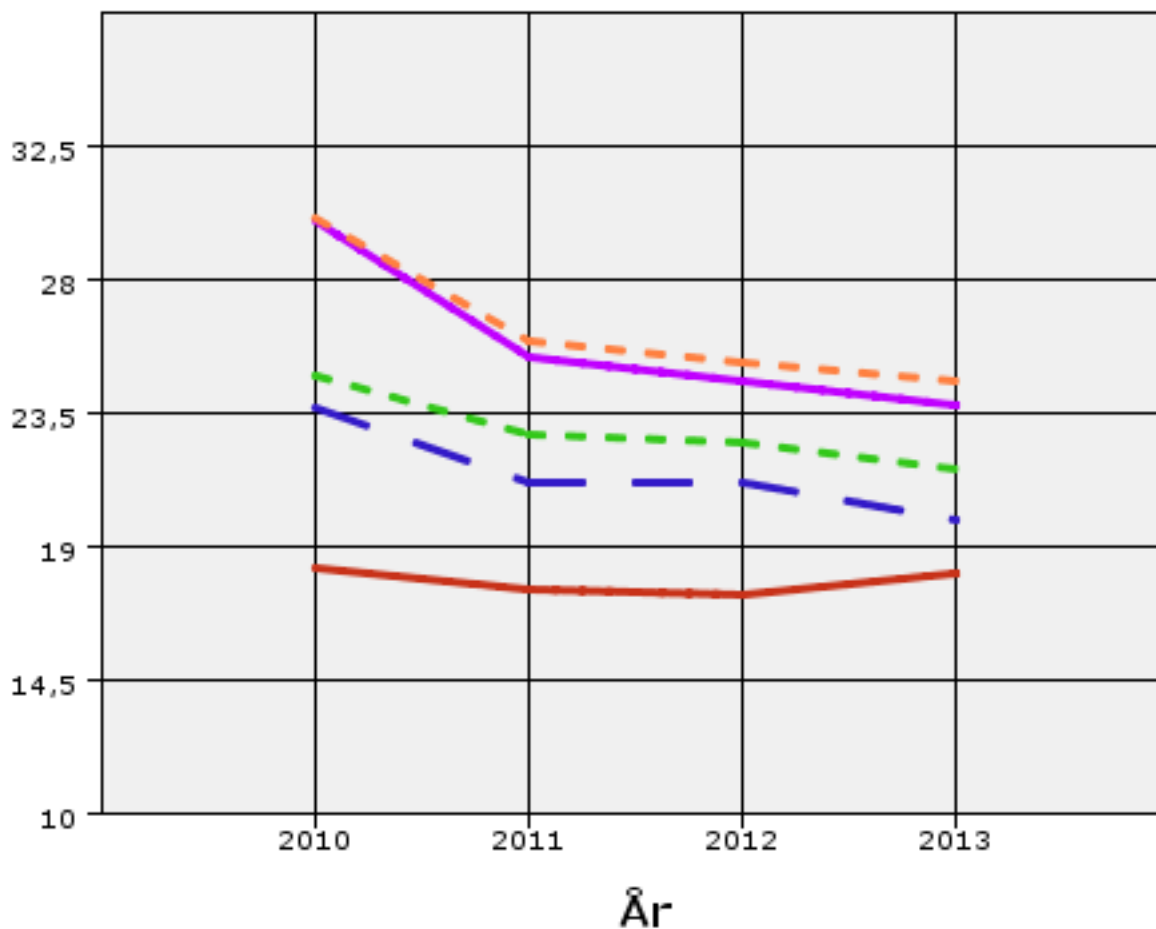
Andel netto driftsutg barnehage av netto driftsutg i alt

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	2,46	5,20	6,25	6,21
Kostragruppe 06	2,25	7,76	8,02	7,73
Sammenligningskommuner	2,21	8,88	10,07	8,96
Fylkessnitt	2,77	14,05	13,99	13,74
Landssnitt	2,71	14,48	14,61	14,37

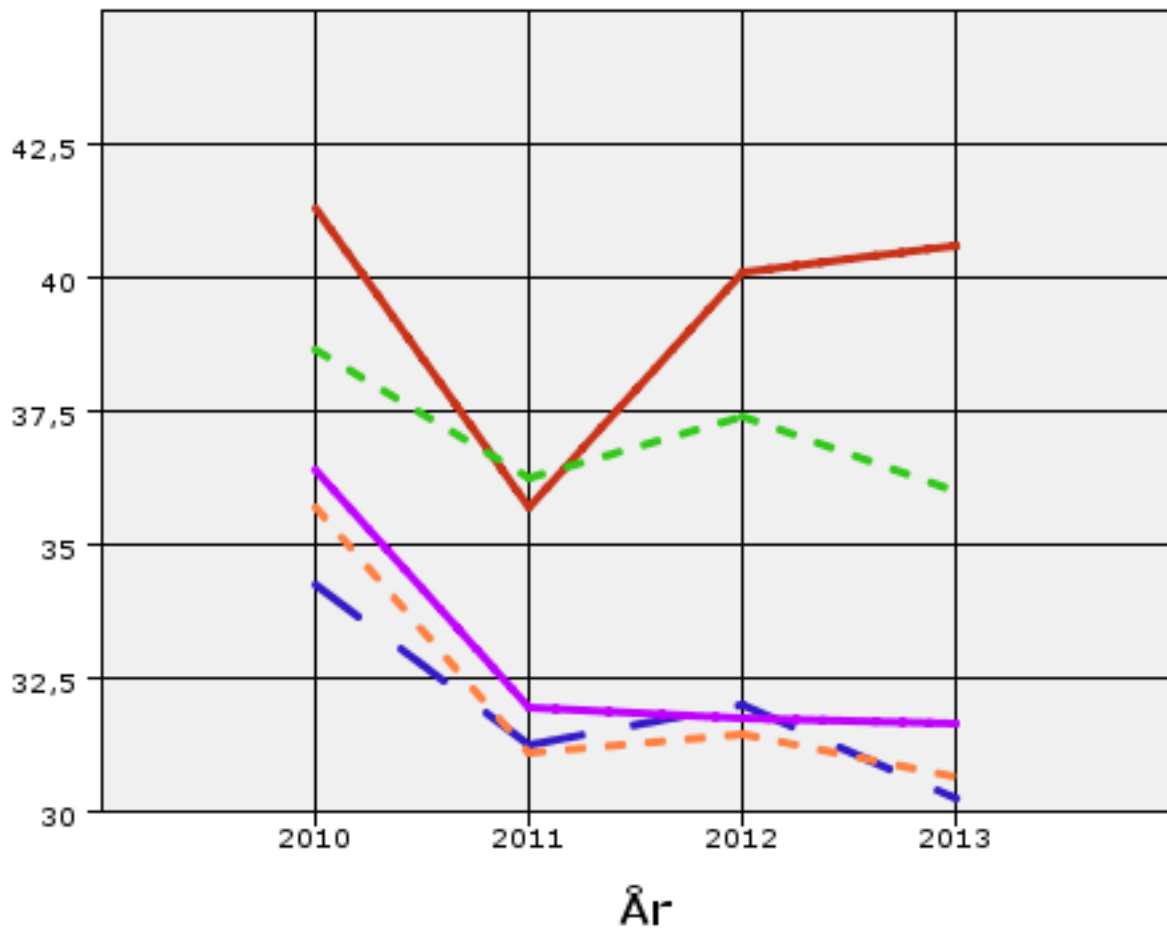
Andel netto driftsutg grunnskoleopplæring av netto driftsutg i alt

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

�r	2010	2011	2012	2013
Ibestad	18,27	17,53	17,35	18,05
Kostragruppe 06	24,73	22,80	22,52	21,60
Sammenligningskommuner	23,66	21,19	21,15	19,91
Fylkessnitt	29,99	25,34	24,59	23,79
Landssnitt	30,07	25,89	25,21	24,55

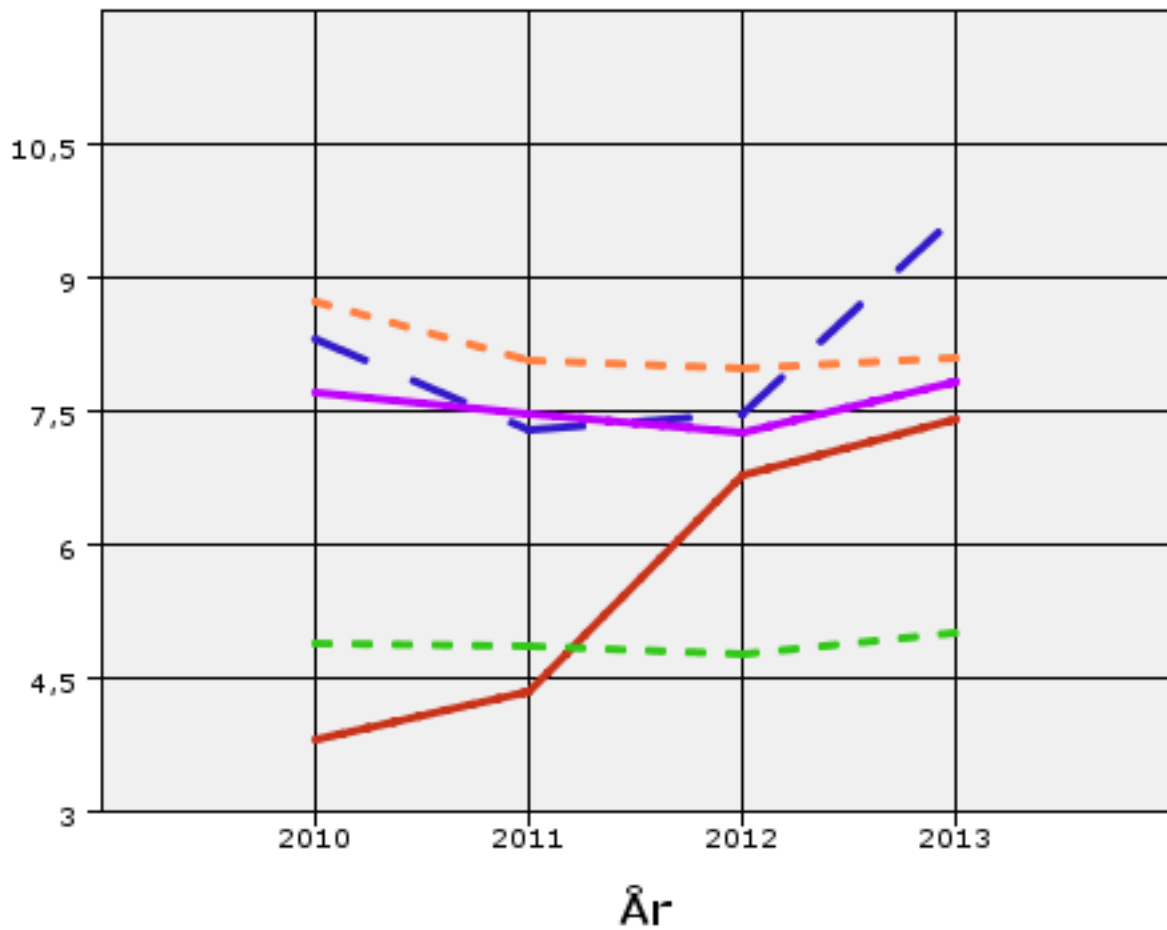
Andel netto driftsutg pleie og omsorg av netto driftsutg i alt

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	41,30	35,72	40,09	40,60
Kostragruppe 06	38,63	36,27	37,40	35,99
Sammenligningskommuner	34,27	31,23	32,01	30,23
Fylkessnitt	36,42	31,96	31,74	31,65
Landssnitt	35,69	31,12	31,47	30,64

Andel netto driftsutg sosialtj og barnevern av netto driftsutg i alt

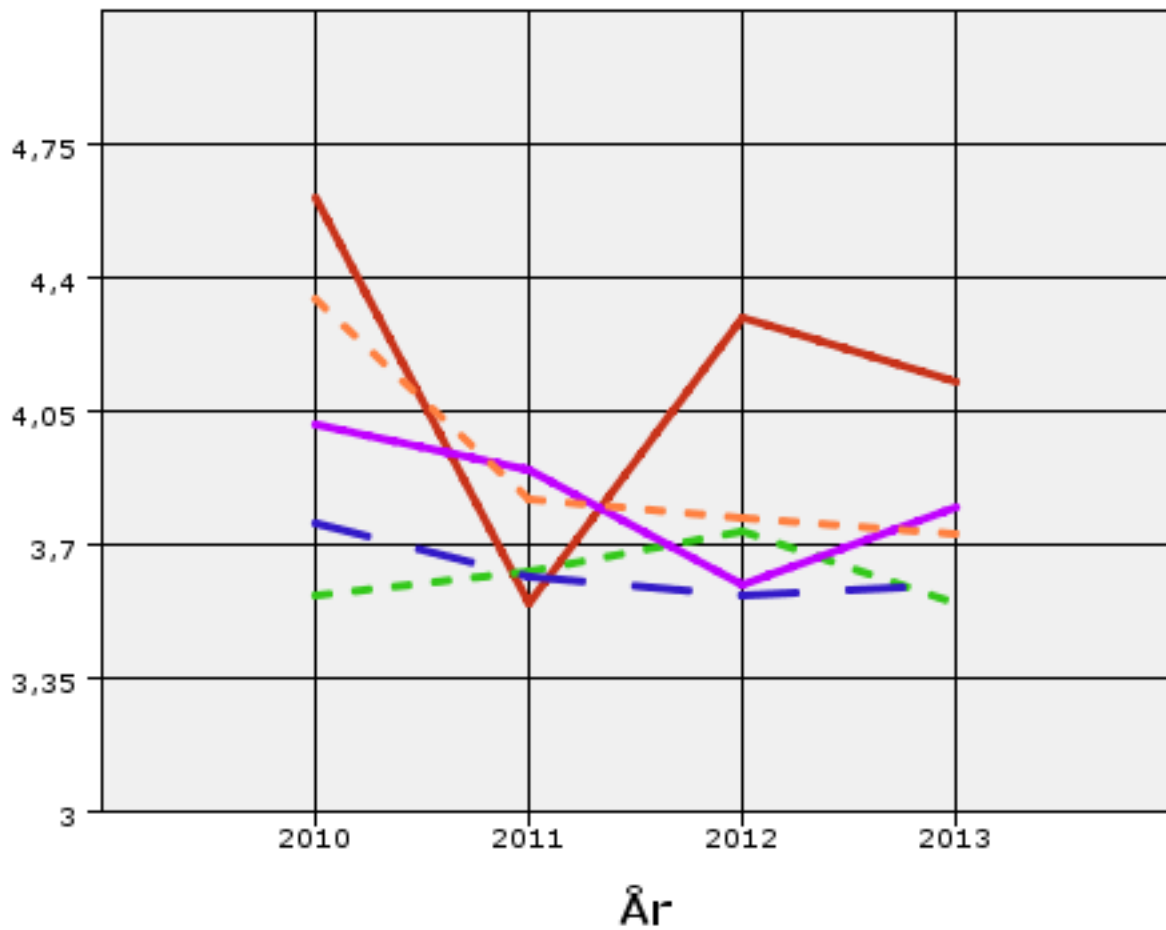

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	3,81	4,34	6,78	7,40
Kostragruppe 06	4,90	4,87	4,78	5,01
Sammenligningskommuner	8,32	7,29	7,46	9,70
Fylkessnitt	7,72	7,47	7,26	7,82
Landssnitt	8,72	8,07	7,99	8,10

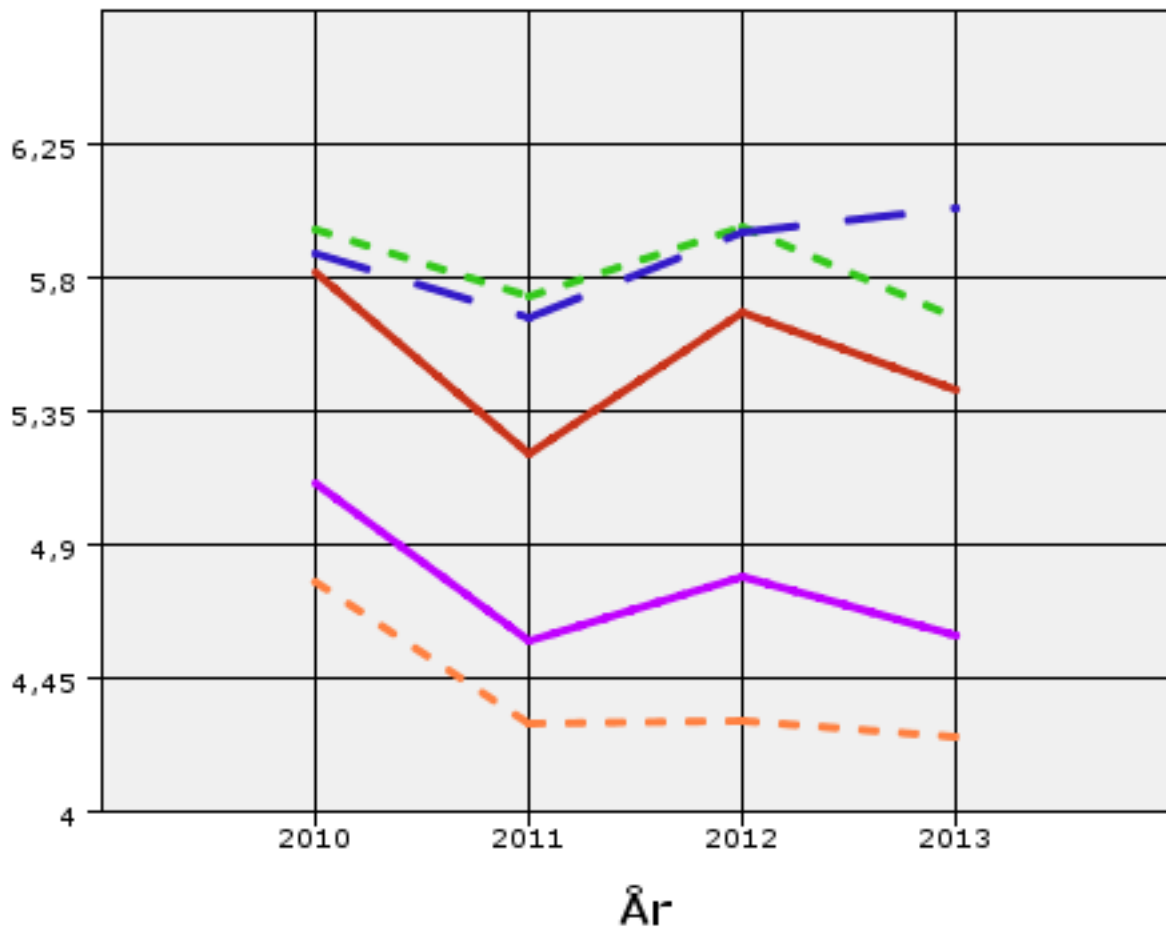
Andel netto driftsutg kultur av netto driftsutg i alt

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	4,61	3,55	4,30	4,13
Kostragruppe 06	3,57	3,63	3,74	3,55
Sammenligningskommuner	3,76	3,62	3,57	3,60
Fylkessnitt	4,02	3,90	3,60	3,80
Landssnitt	4,35	3,82	3,77	3,73

Andel netto driftsutg kommunehelse av netto driftsutg i alt

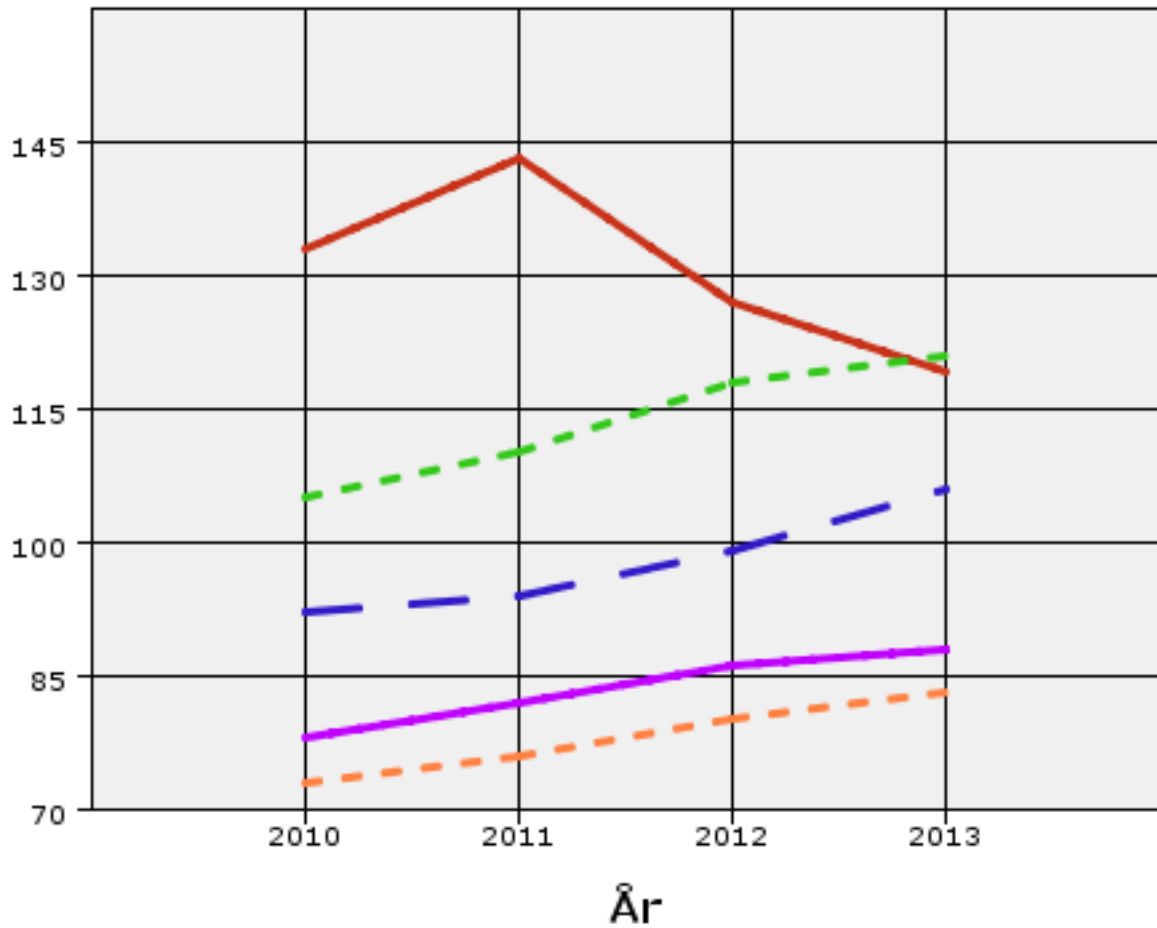

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	5,81	5,20	5,68	5,42
Kostragruppe 06	5,96	5,73	5,97	5,66
Sammenligningskommuner	5,88	5,66	5,95	6,03
Fylkessnitt	5,10	4,57	4,79	4,59
Landssnitt	4,77	4,29	4,30	4,25

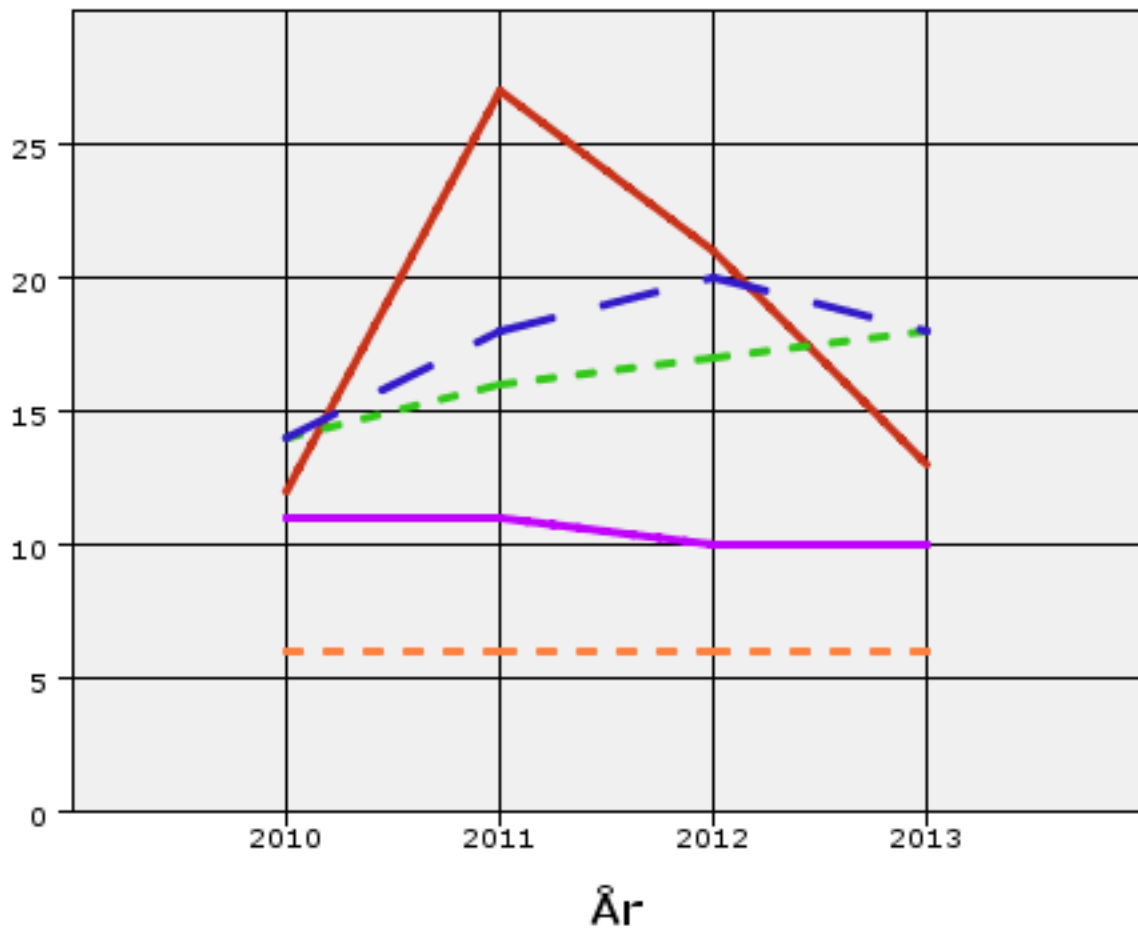
Grunnskole

Korr brutto driftsutg grunnskoleundervisn per elev (tusen kr)

Landssnitt
Ibestad Kostragruppe 06 Sammenligningskommuner Fylkessnitt

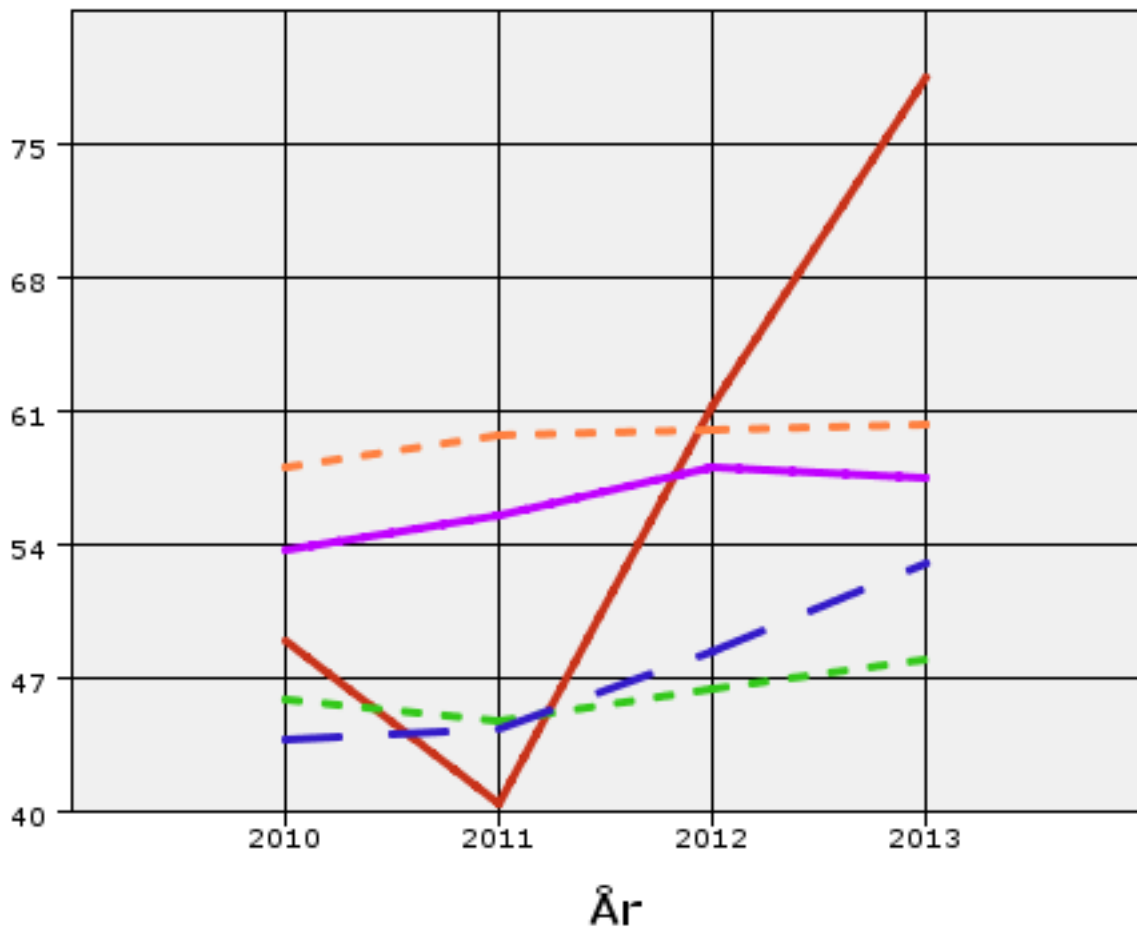
Netto driftsutg SFO per elev (tusen kr)

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	12	27	21	13
Kostragruppe 06	14	16	17	18
Sammenligningskommuner	14	18	20	18
Fylkessnitt	11	11	10	10
Landssnitt	6	6	6	6

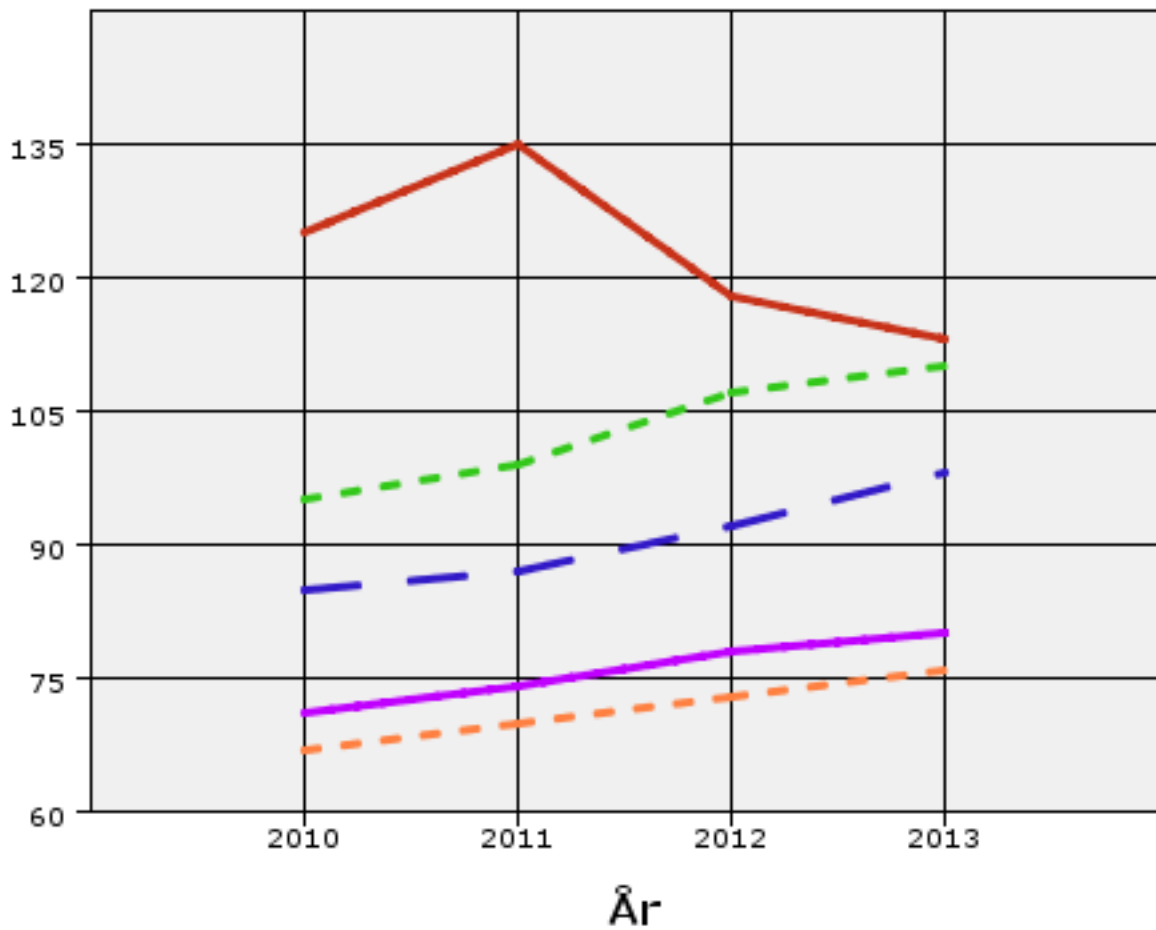
Andel 6 til 9 år med plass i SFO

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	48,98	40,48	61,36	78,57
Kostragruppe 06	45,91	44,74	46,49	48,06
Sammenligningskommuner	43,78	44,35	48,46	53,00
Fylkessnitt	53,77	55,65	58,15	57,48
Landssnitt	58,16	59,79	60,06	60,31

Lønnsutgifter grunnskoleundervisning per elev (tusen kr)

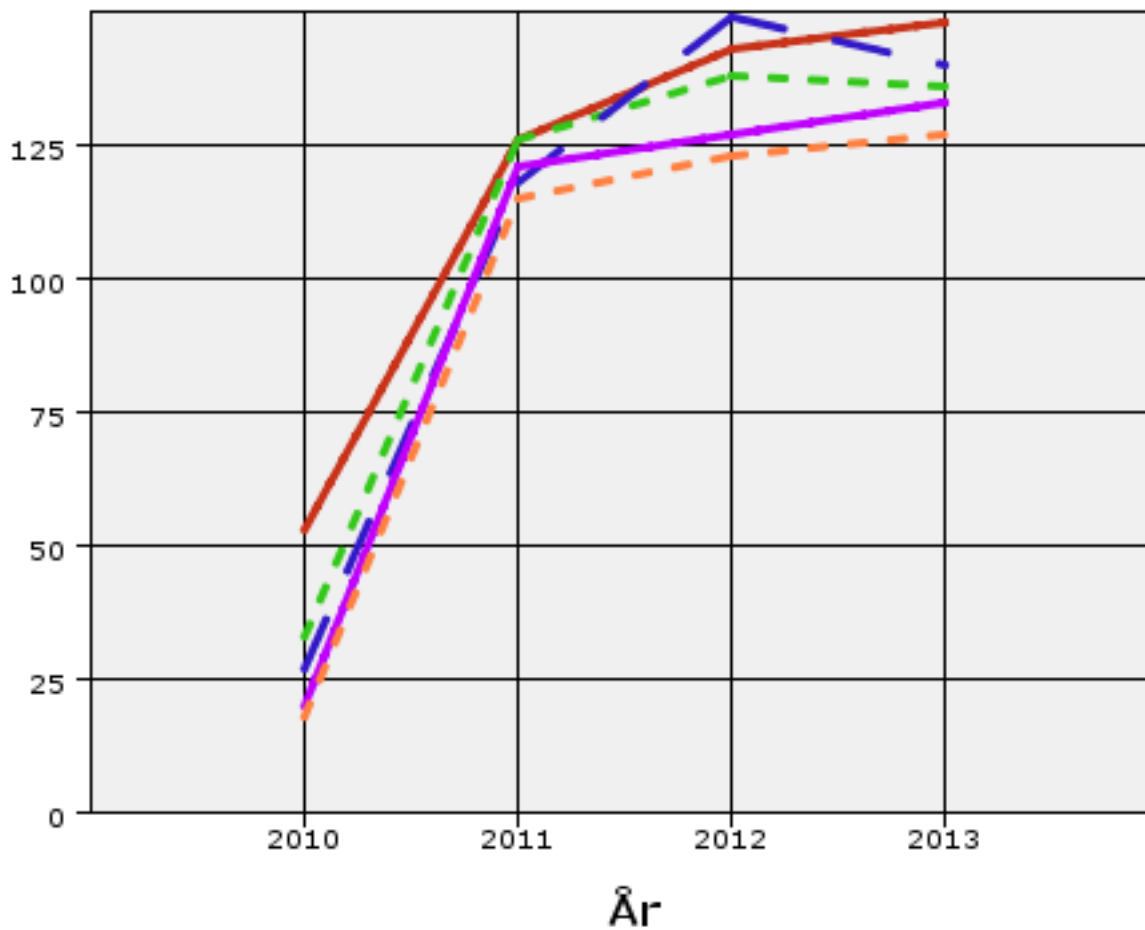

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ■ Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	125	135	118	113
Kostragruppe 06	95	99	107	110
Sammenligningskommuner	85	87	92	98
Fylkessnitt	71	74	78	80
Landssnitt	67	70	73	76

Barnehager

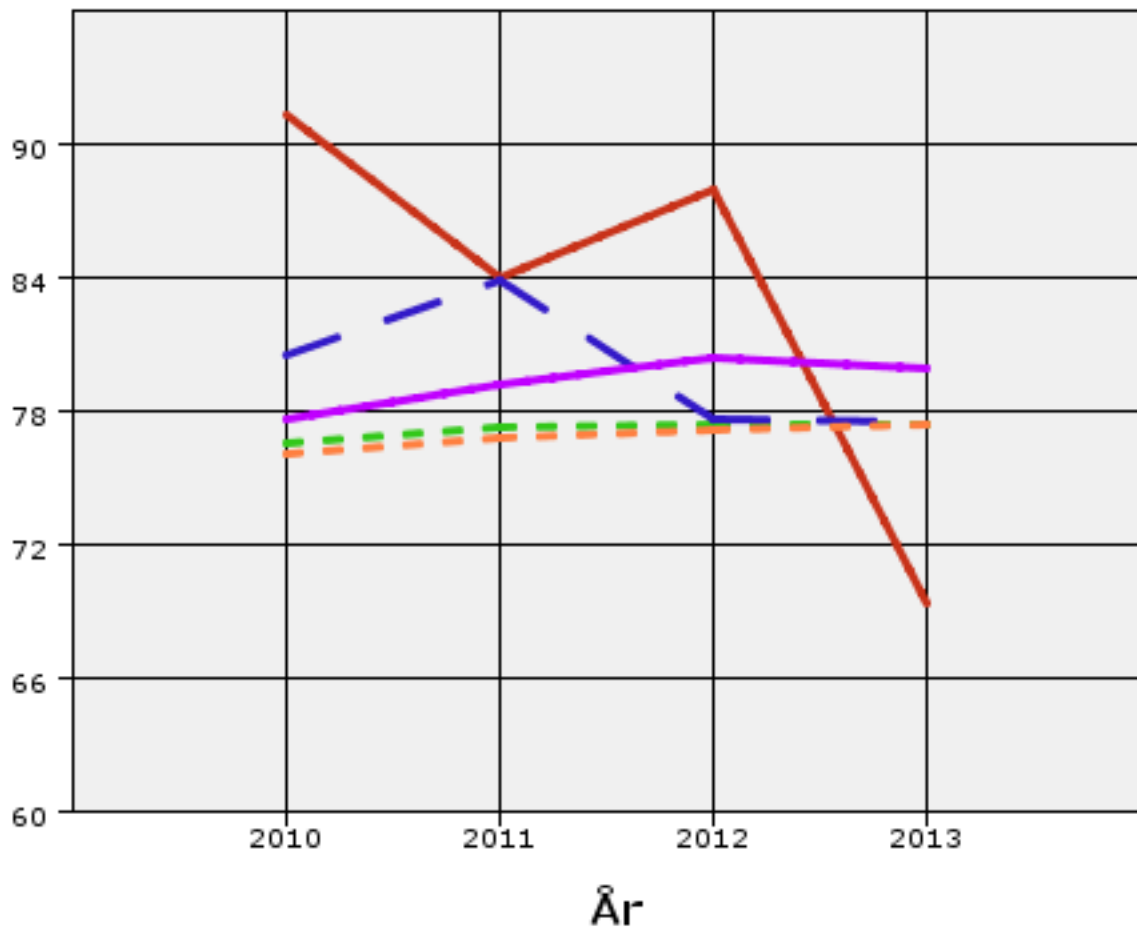
Netto driftsutg barnehage per barn med plass (tusen kr)

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	53	126	143	148
Kostragruppe 06	33	126	138	136
Sammenligningskommuner	27	118	149	140
Fylkessnitt	20	121	127	133
Landssnitt	18	115	123	127

Andel 0 til 5 år med barnehageplass

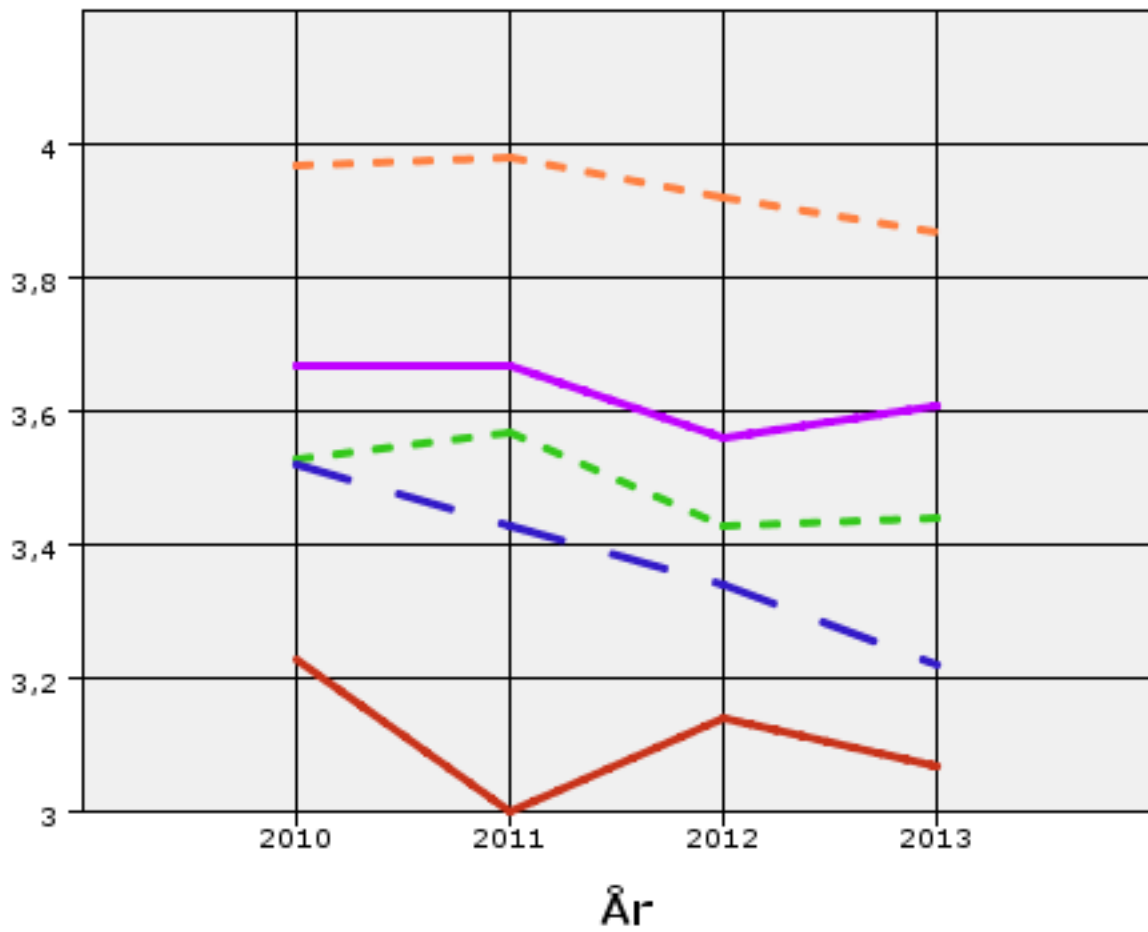

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	91,30	84,00	88,00	69,35
Kostragruppe 06	76,59	77,24	77,36	77,38
Sammenligningskommuner	80,56	83,90	77,68	77,47
Fylkessnitt	77,65	79,19	80,34	79,95
Landssnitt	76,07	76,81	77,21	77,35

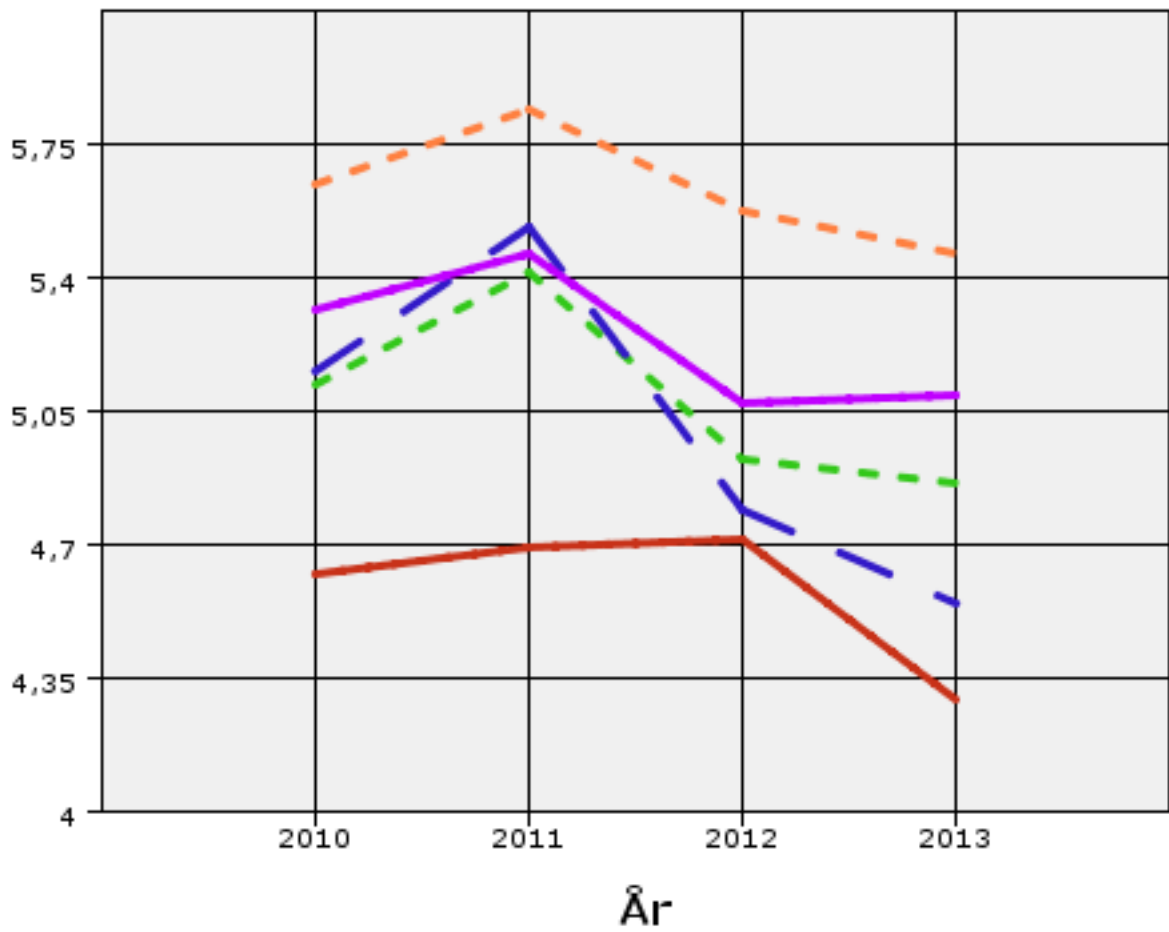
Antall barn per årsverk

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

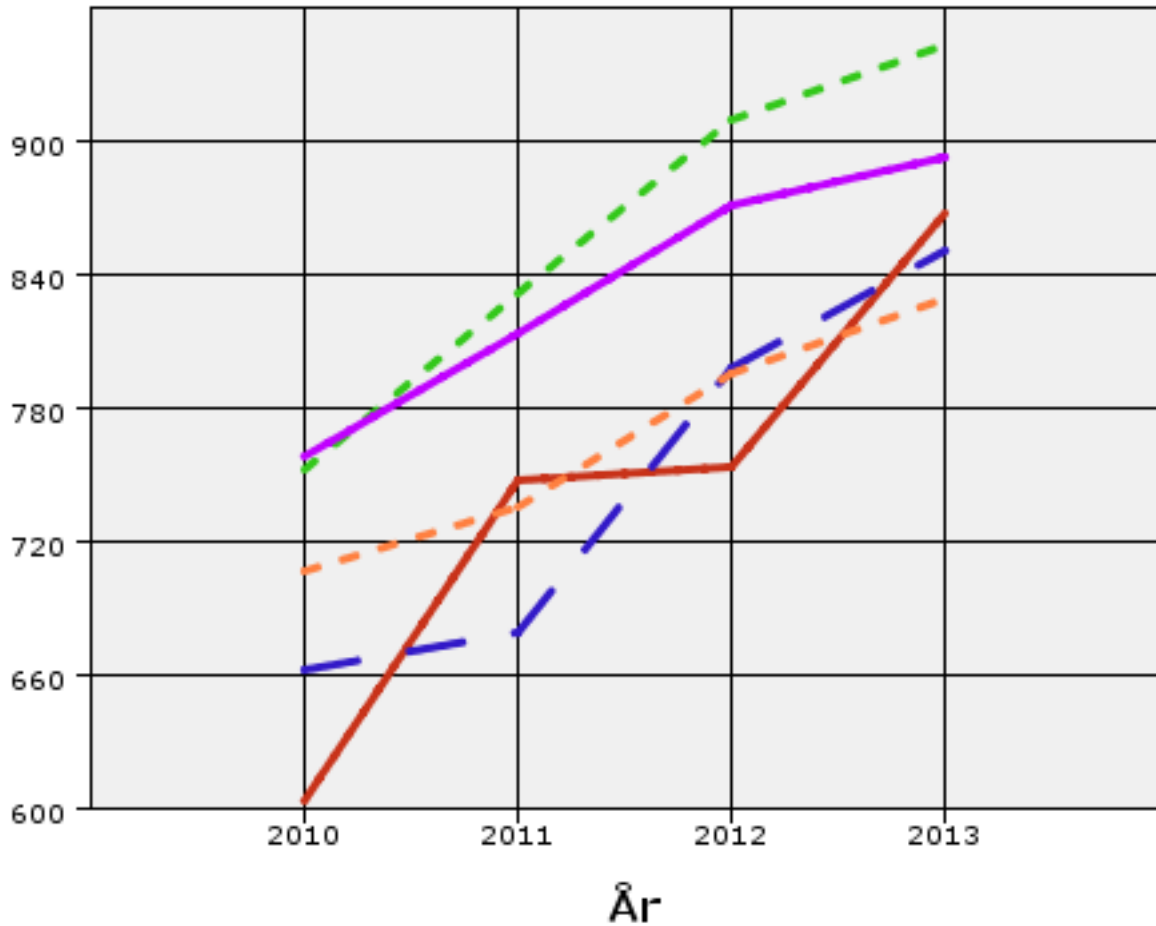
år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	3,23	3,00	3,14	3,07
Kostragruppe 06	3,53	3,57	3,43	3,44
Sammenligningskommuner	3,52	3,43	3,34	3,22
Fylkessnitt	3,67	3,67	3,56	3,61
Landssnitt	3,97	3,98	3,92	3,87

Ant barn korr for alder per årsverk

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

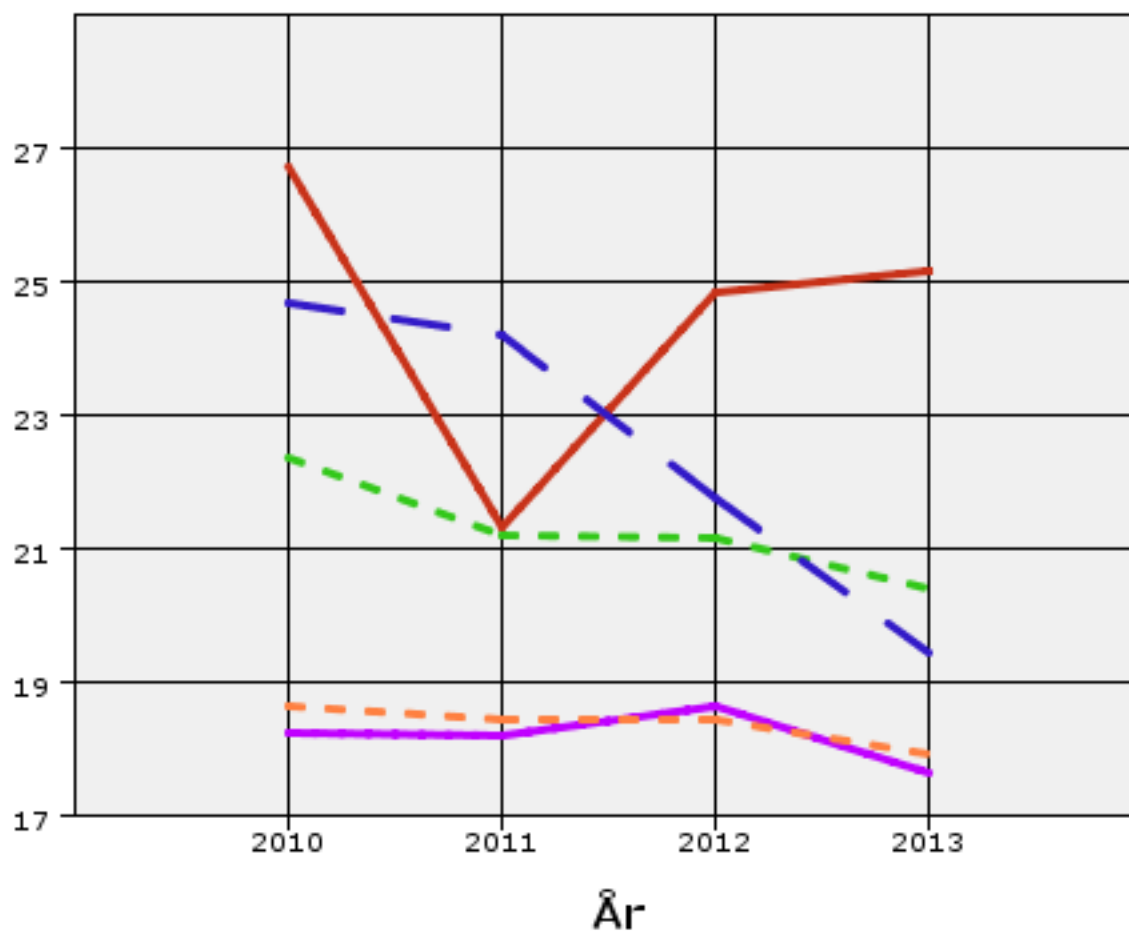
Netto driftsutg institusjon per beboer i komm institusjon (tusen kr)

● Landssnitt
■ Ibestad   ● Kostragruppe 06   ■ Sammenligningskommuner   ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	604	748	754	867
Kostragruppe 06	752	831	909	943
Sammenligningskommuner	662	679	798	851
Fylkessnitt	758	813	871	893
Landssnitt	707	735	796	829

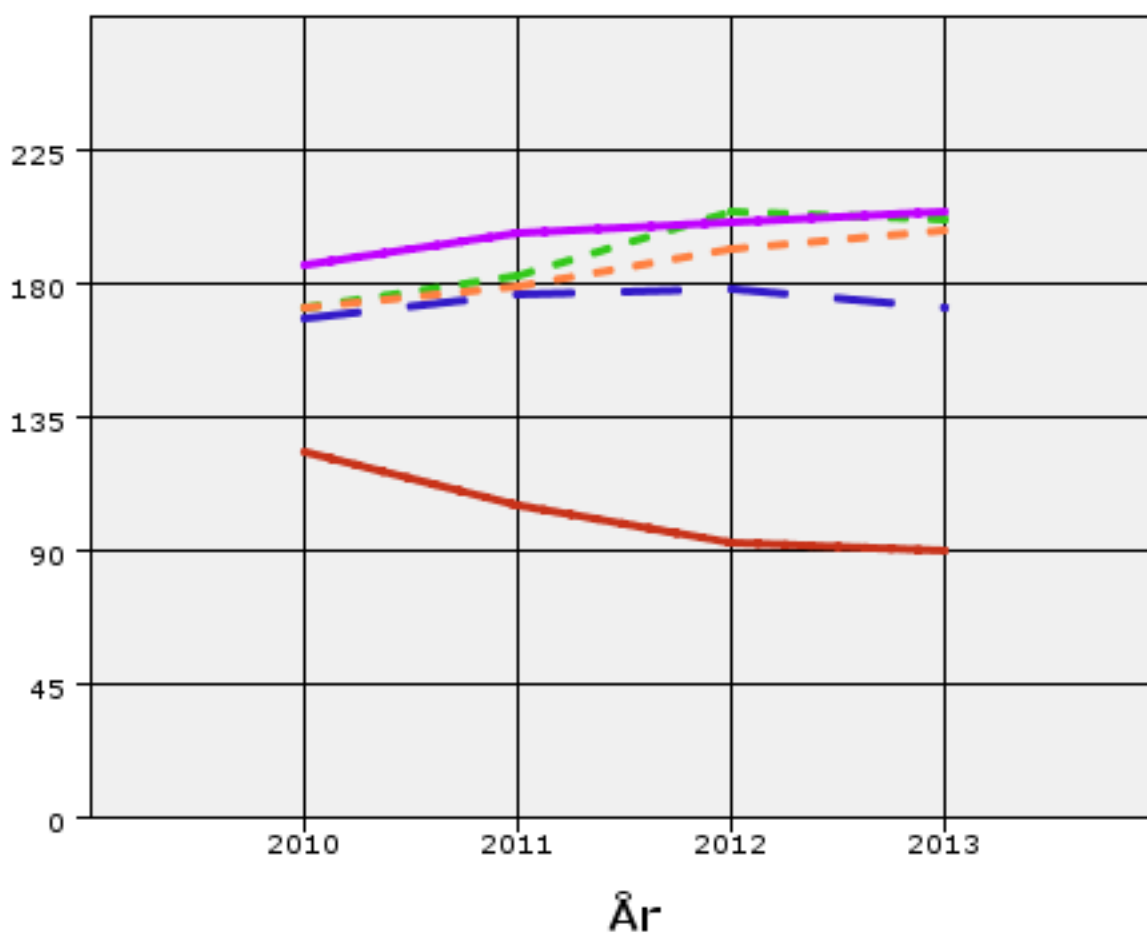
Andel beboere i komm institusjon av mottakere av komm pleie og omsorgstj.

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	26,71	21,33	24,84	25,17
Kostragruppe 06	22,34	21,21	21,14	20,41
Sammenligningskommuner	24,66	24,20	21,76	19,45
Fylkessnitt	18,24	18,21	18,64	17,63
Landssnitt	18,62	18,43	18,45	17,92

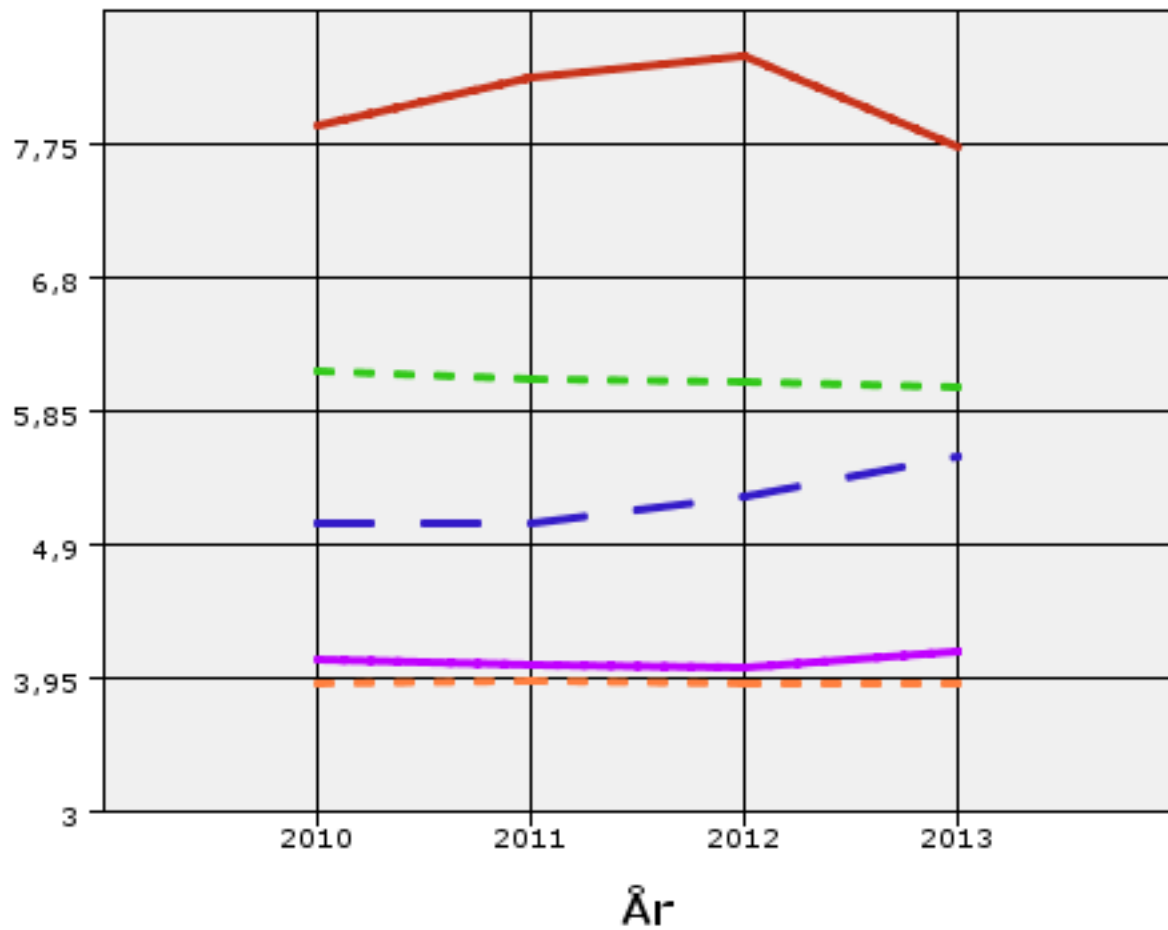
Netto driftsutg per mottakere av kjernetjenester til hjemmeboende (tusen kr)

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	123	105	93	90
Kostragruppe 06	172	183	204	202
Sammenligningskommuner	168	176	178	172
Fylkessnitt	186	197	201	204
Landssnitt	172	179	192	198

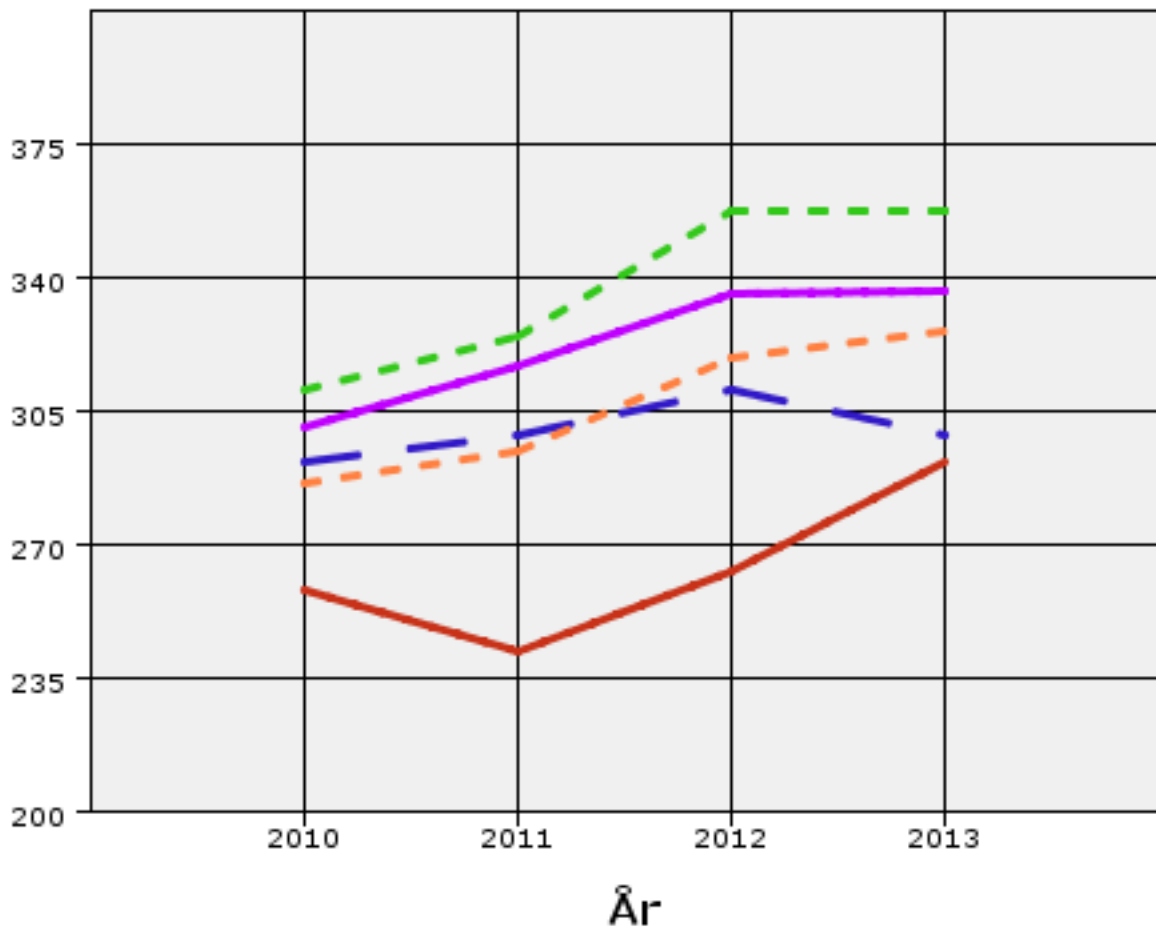
Andel av befolkning som mottar kjernetjenester til hjemmeboende

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	7,89	8,23	8,37	7,73
Kostragruppe 06	6,13	6,08	6,07	6,02
Sammenligningskommuner	5,05	5,06	5,25	5,52
Fylkessnitt	4,09	4,04	4,02	4,15
Landssnitt	3,91	3,94	3,92	3,91

Netto driftsutgifter per mottakere av komm pleie- og omsorgstj (tusen kr)

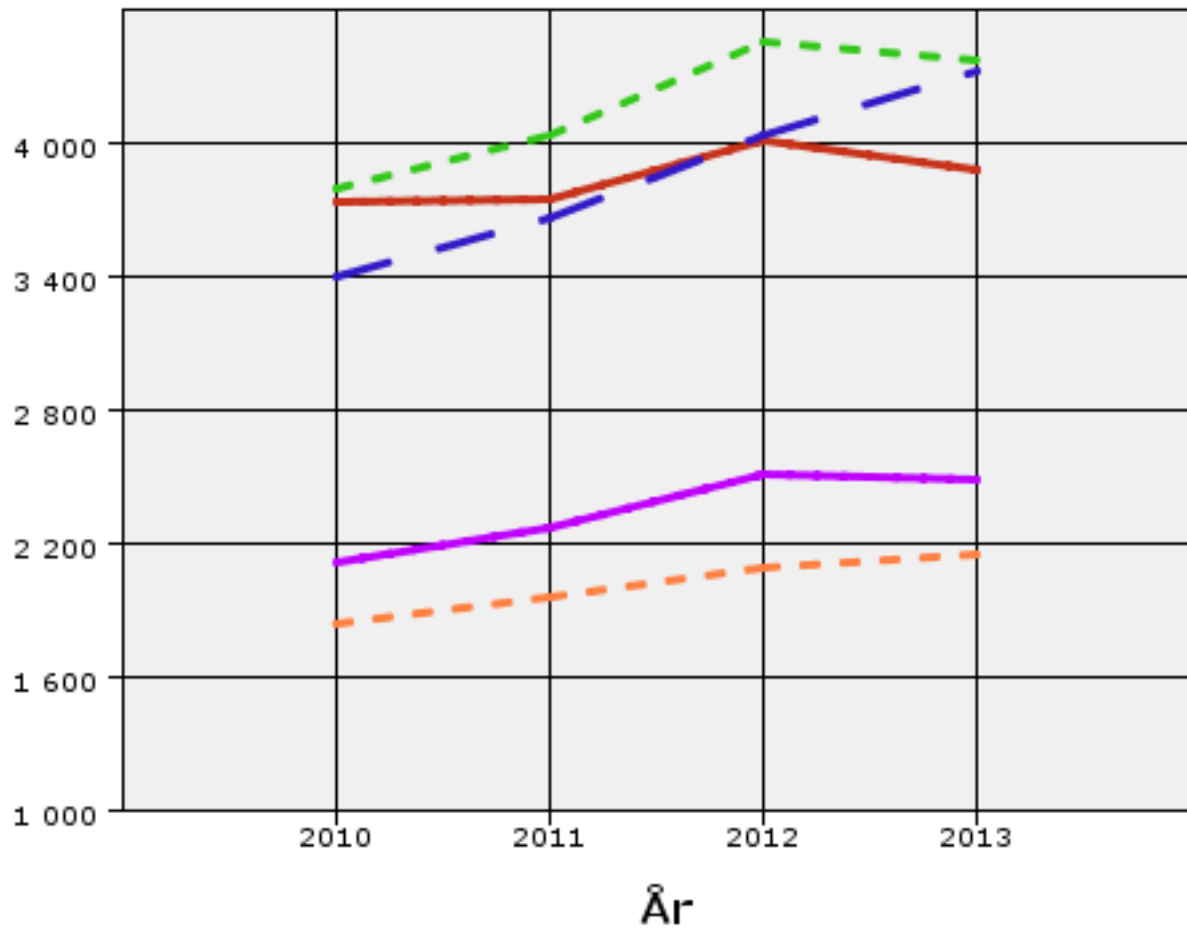

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	258	242	263	292
Kostragruppe 06	311	325	358	358
Sammenligningskommuner	292	299	311	299
Fylkessnitt	301	317	336	337
Landssnitt	286	295	319	326

Kommunehelse

Netto driftutgift kommunehelse per innbygger

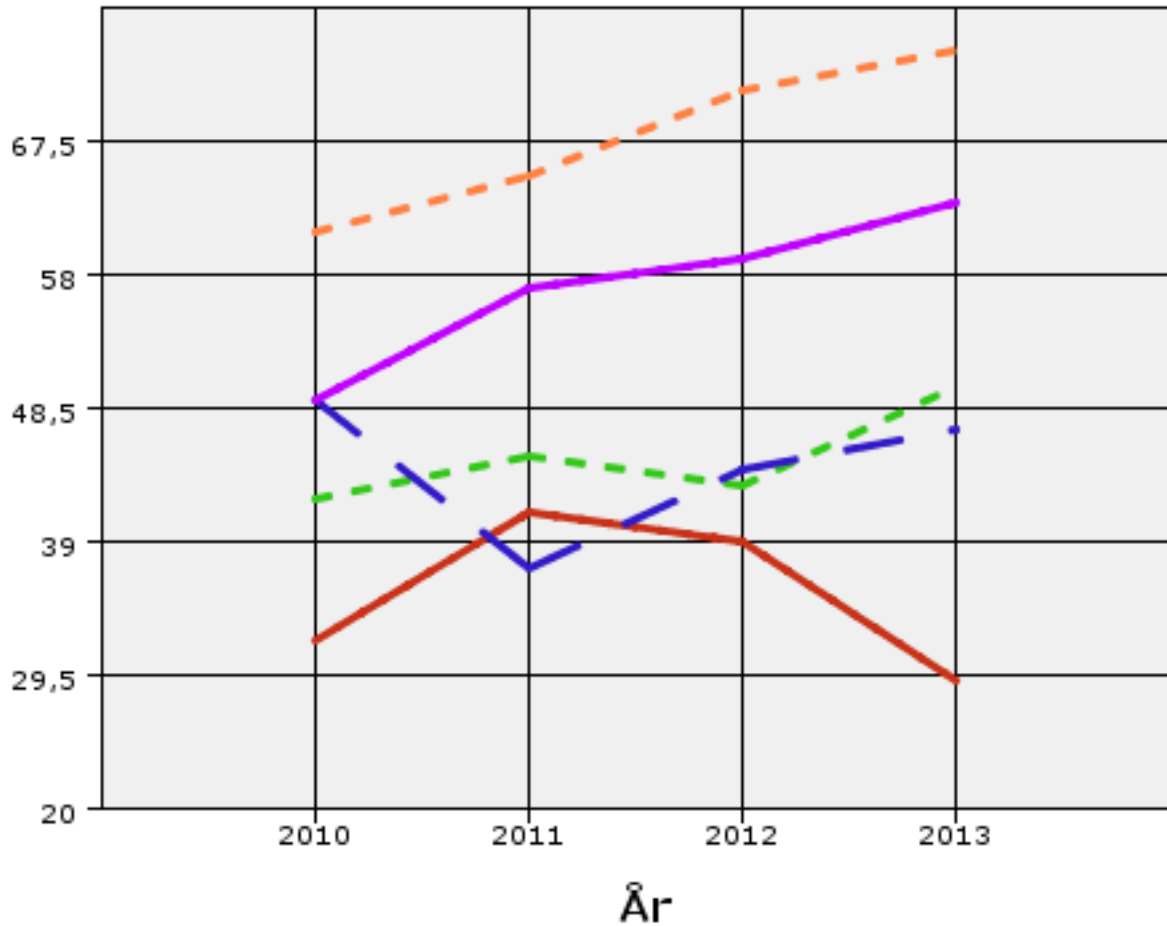

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	3 734	3 743	4 010	3 880
Kostragruppe 06	3 786	4 036	4 448	4 364
Sammenligningskommuner	3 396	3 665	4 026	4 317
Fylkessnitt	2 109	2 264	2 510	2 488
Landssnitt	1 830	1 954	2 083	2 153

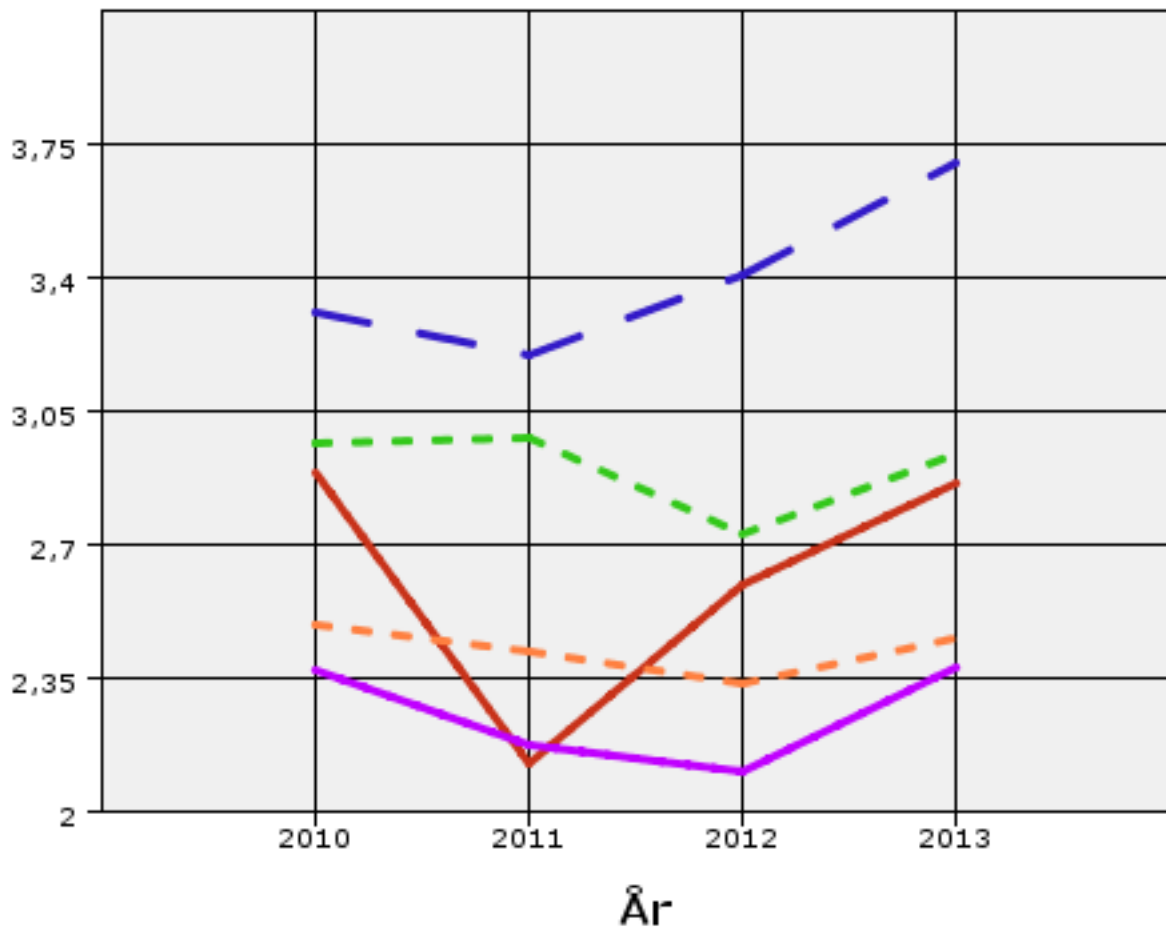
Netto driftsutg per sosialhjelpsmottaker (tusen kr)

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	32	41	39	29
Kostragruppe 06	42	45	43	50
Sammenligningskommuner	49	37	44	47
Fylkessnitt	49	57	59	63
Landssnitt	61	65	71	74

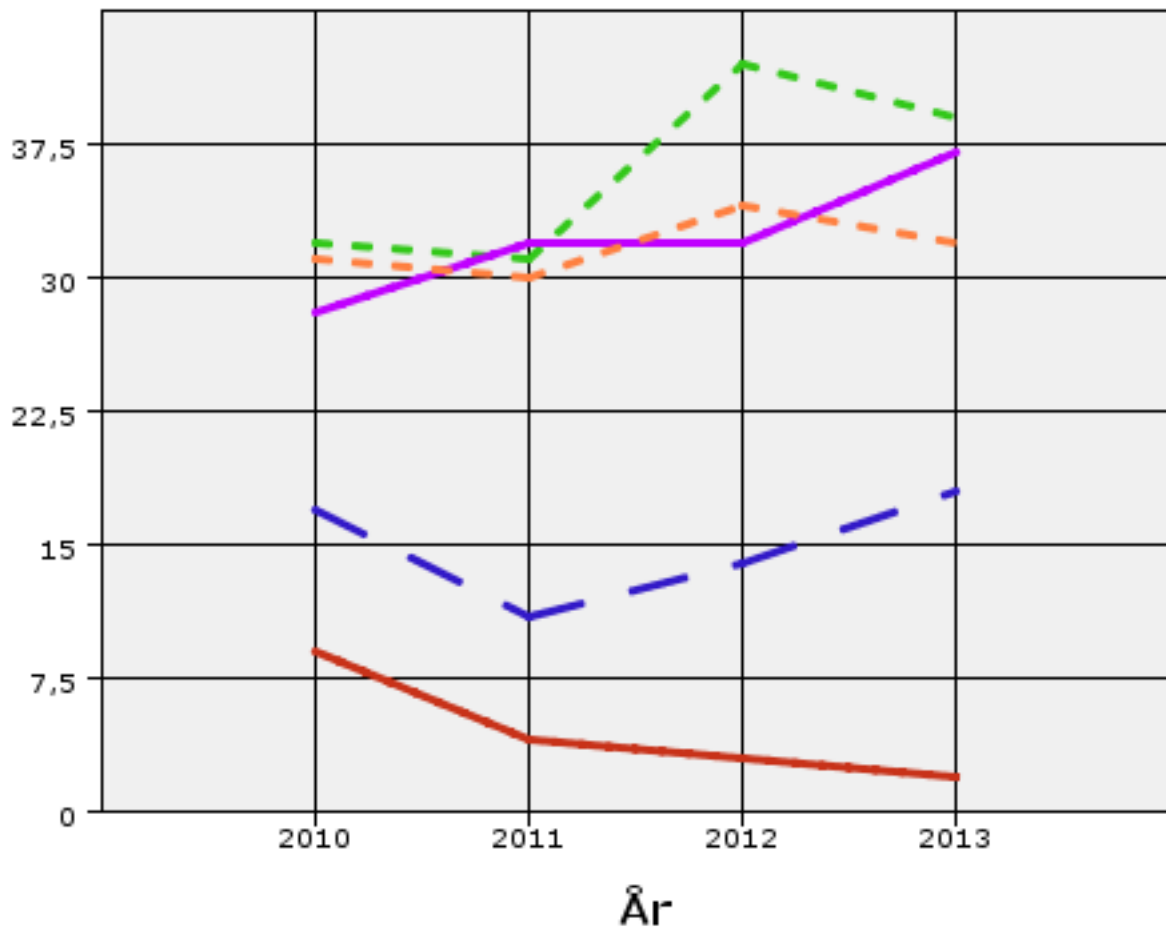
Andel sosialhjelpsmottakere av alle innbyggere i kommunene

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	2,89	2,13	2,6	2,86
Kostragruppe 06	2,97	2,98	2,73	2,94
Sammenligningskommuner	3,31	3,20	3,41	3,70
Fylkessnitt	2,37	2,18	2,11	2,38
Landssnitt	2,49	2,42	2,34	2,46

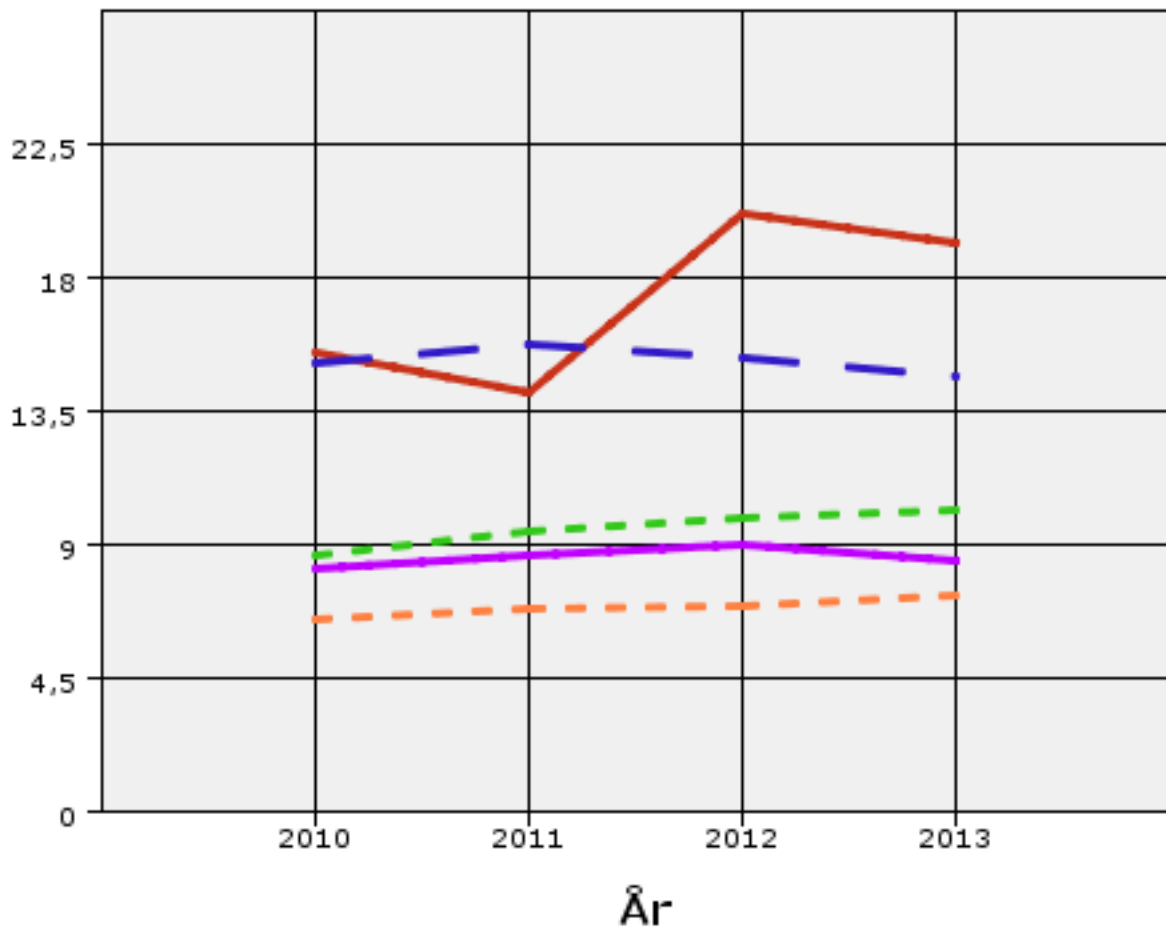
Netto driftsutg per barn med undersøkelse eller tiltak (tusen kr)

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	9	4	3	2
Kostragruppe 06	32	31	42	39
Sammenligningskommuner	17	11	14	18
Fylkessnitt	28	32	32	37
Landssnitt	31	30	34	32

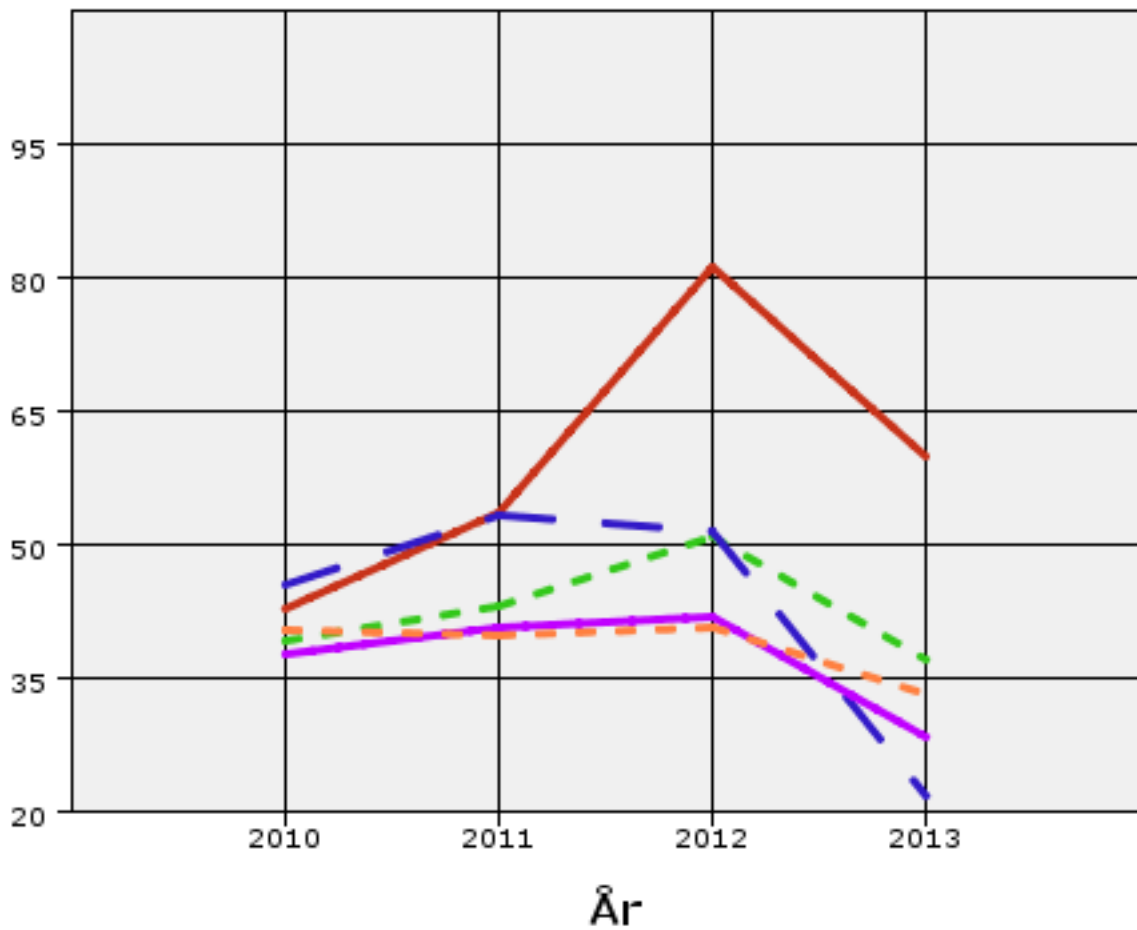
Andel barn med undersøkelse eller tiltak av innbyggere 0 til 17 år

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ■ Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	15,45	14,16	20,17	19,15
Kostragruppe 06	8,63	9,44	9,93	10,13
Sammenligningskommuner	15,13	15,72	15,31	14,71
Fylkessnitt	8,17	8,60	9,01	8,44
Landssnitt	6,45	6,87	6,94	7,25

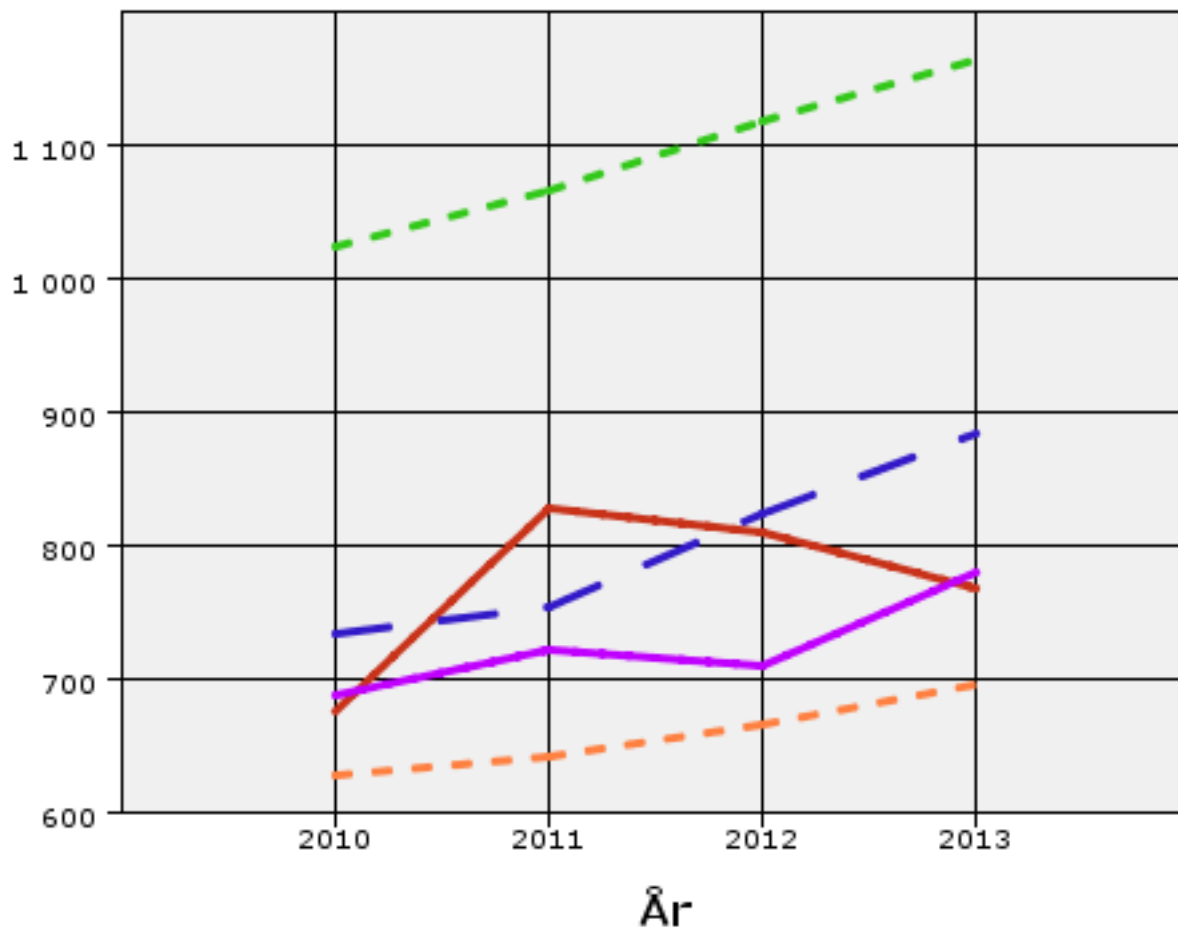
Andel undersøkelser av barn som førte til tiltak

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	42,86	53,57	81,25	60,00
Kostragruppe 06	39,36	43,33	50,99	37,18
Sammenligningskommuner	45,60	53,54	51,58	21,79
Fylkessnitt	37,70	40,75	42,02	28,57
Landssnitt	40,37	40,03	40,94	33,19

Netto driftsutg brann ulykke per innbygger

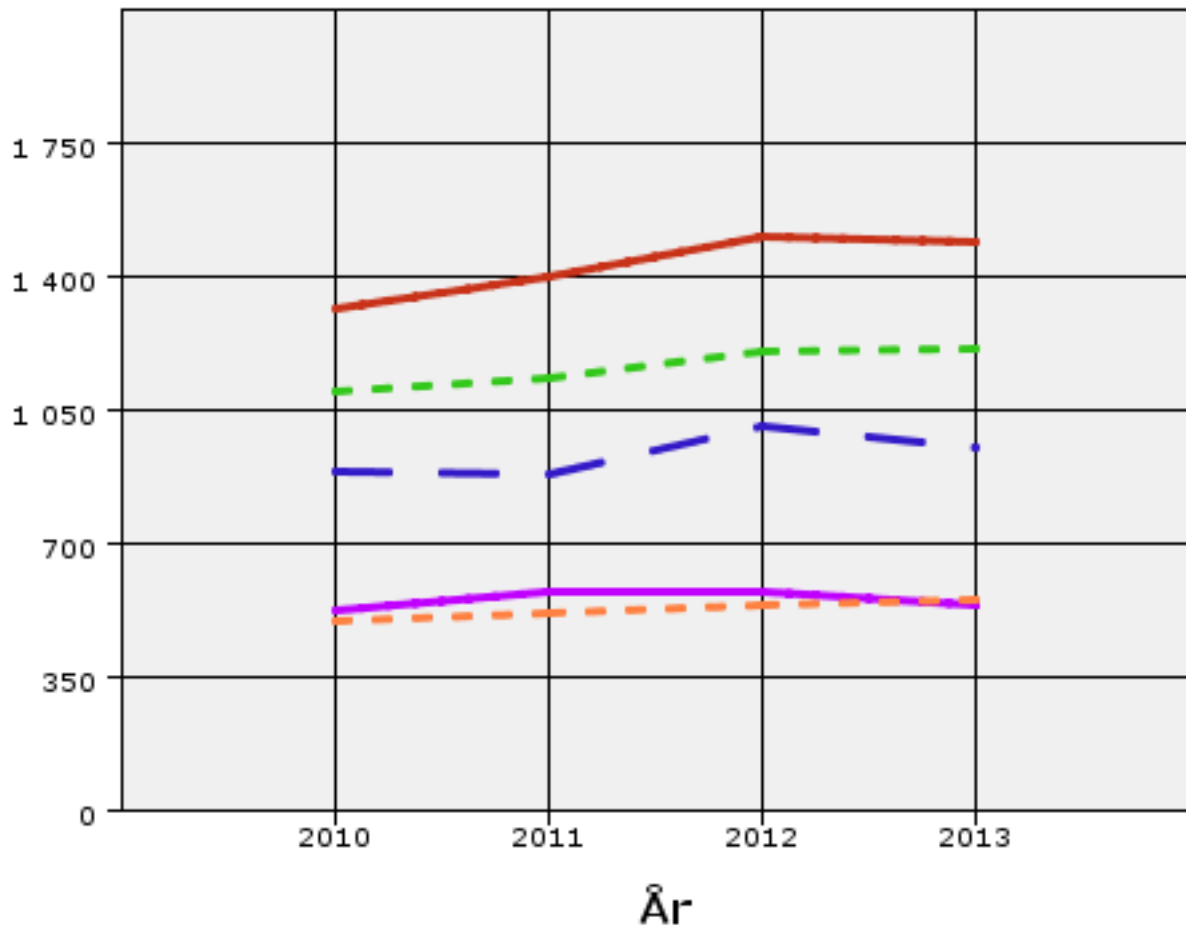

● Landssnitt
 ■ Ibestad
 ● Kostragruppe 06
 ■ Sammenligningskommuner
 ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	675	827	810	768
Kostragruppe 06	1 023	1 065	1 117	1 163
Sammenligningskommuner	734	754	824	884
Fylkessnitt	688	722	710	779
Landssnitt	628	642	666	696

Kirke

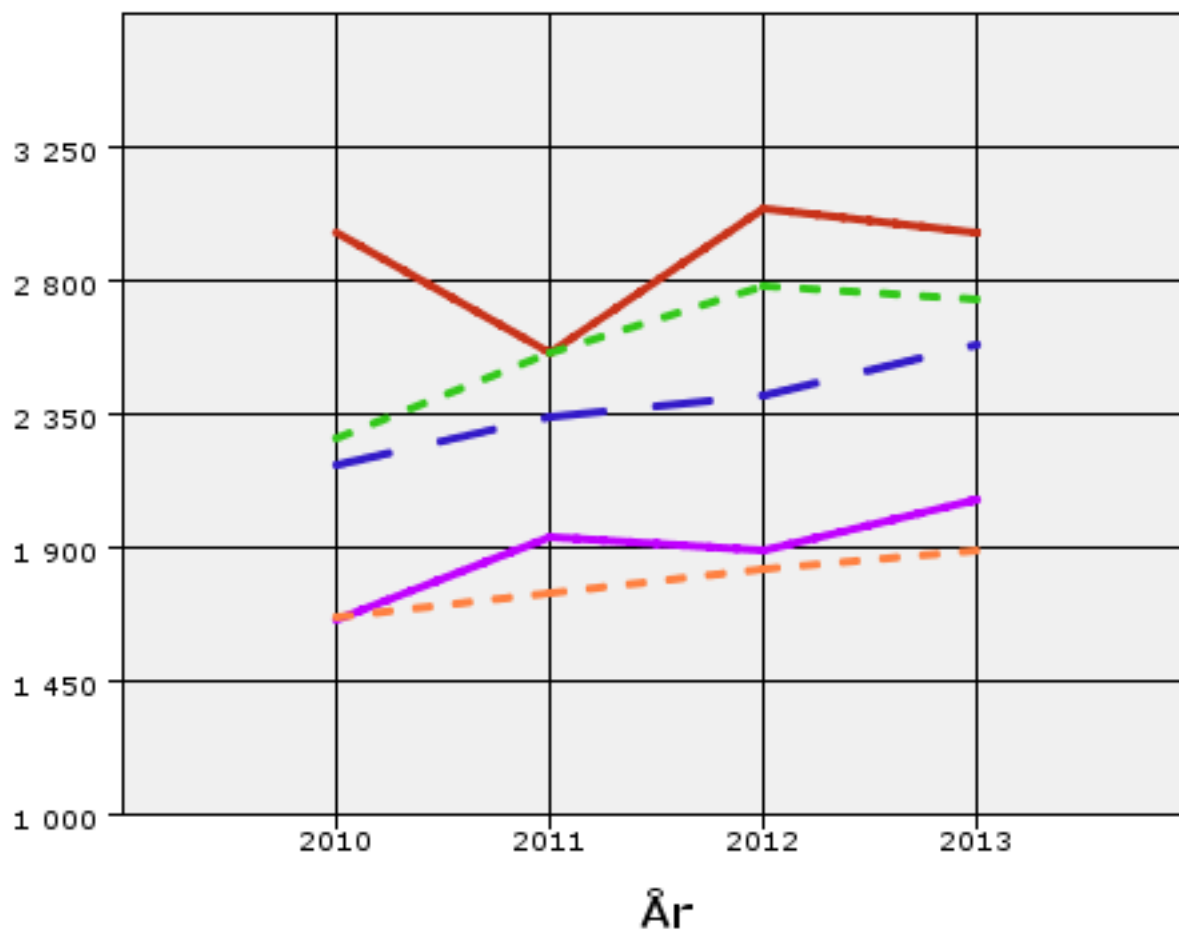
Netto driftsutg kirke per innbygger

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	1 316	1 401	1 503	1 490
Kostragruppe 06	1 098	1 136	1 201	1 209
Sammenligningskommuner	887	880	1 009	954
Fylkessnitt	522	571	575	542
Landssnitt	500	521	542	551

Netto driftsutg til kultur per innbygger

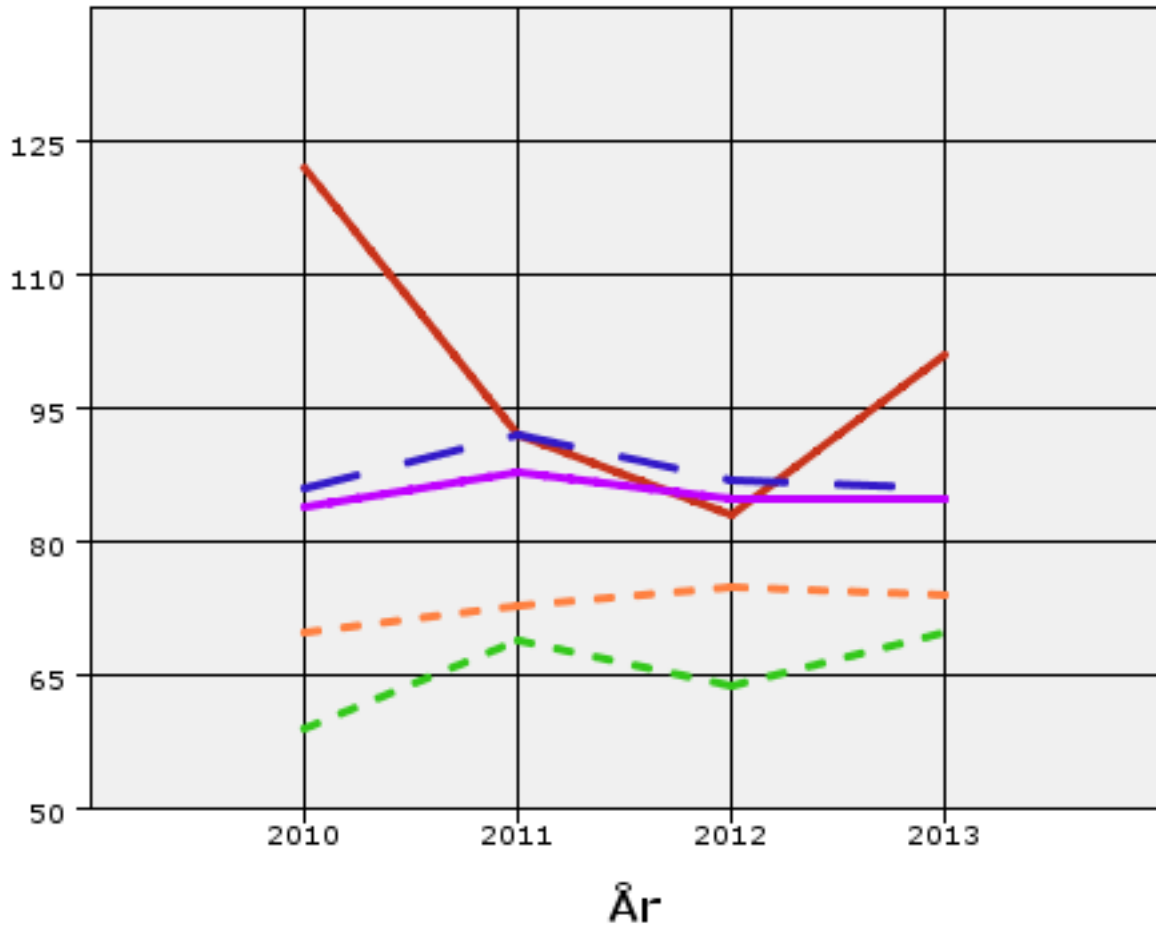
● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	2 961	2 560	3 039	2 957
Kostragruppe 06	2 272	2 555	2 785	2 733
Sammenligningskommuner	2 176	2 343	2 413	2 579
Fylkessnitt	1 660	1 932	1 887	2 060
Landssnitt	1 668	1 742	1 825	1 891

Samferdsel

Nto driftsutg per km kommunal vei ekskl avskrivn (tusen kr)

● Landssnitt
■ Ibestad ● Kostragruppe 06 ■ Sammenligningskommuner ■ Fylkessnitt

år	2010	2011	2012	2013
Ibestad	122	92	83	101
Kostragruppe 06	59	69	64	70
Sammenligningskommuner	86	92	87	86
Fylkessnitt	84	88	85	85
Landssnitt	70	73	75	74